चौतारा परिदृश्य
२०८२

२५औं स्थापना दिवस
भाद्र ८, २०८२

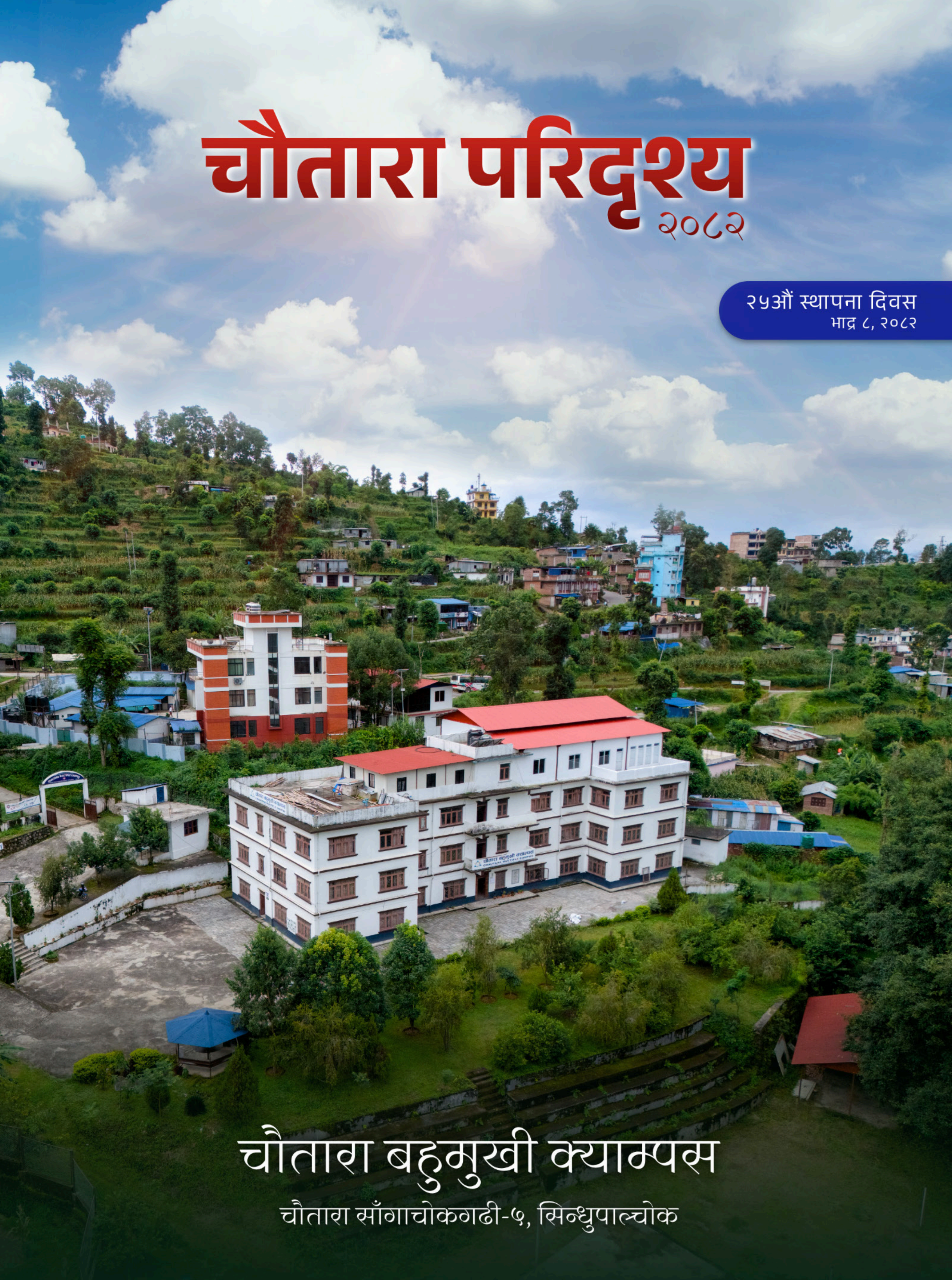

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस
चौतारा साँगाचोकगढी-५, सिन्धुपाल्चोक

पूर्वाधार तथा योजना तयारी समिति – २०५७

क्याम्पस संस्थापक समिति

कृष्णराज श्रेष्ठ
अध्यक्ष

स्व. ईश्वरी कक्षपति
सदस्य

स्व. पहलमान श्रेष्ठ
सदस्य

हिमालयप्रसाद दंगाल
सदस्य

सोमबहादुर सापकोटा
सदस्य

दिलकुमारी श्रेष्ठ
सदस्य

नगेन्द्रप्रसाद दंगाल
सदस्य

क्याम्पस सञ्चालक समिति

ई. गम्भीरलाल श्रेष्ठ
अध्यक्ष

खिलबहादुर श्रेष्ठ
उपाध्यक्ष

कृष्णराज श्रेष्ठ
सदस्य (निवर्तमान अध्यक्ष)

ईश्वरीप्रसाद श्रेष्ठ
सदस्य

नेत्रप्रसाद दंगाल
सदस्य

गोविन्दप्रसाद पराजुली
सदस्य

रामकृष्ण दंगाल
सदस्य

बालकुमारी सापकोटा
सदस्य

श्यामकृष्ण श्रेष्ठ
सदस्य

राजेन्द्रभक्त प्रधान
सदस्य

ताराबहादुर कार्की
सदस्य

नगेन्द्रप्रसाद दंगाल
सदस्य

ज्ञानमणि अधिकारी
त्रि.वि. प्रतिनिधि

विशिष्ट सल्लाहकार समिति

पुण्यप्रसाद न्यौपाने
संयोजक

गौरी प्रधान
सदस्य

कपिल श्रेष्ठ
सदस्य

सुभाष कर्माचार्य
सदस्य

युवराज दुलाल
सदस्य

डा. पूर्ण सिलवाल
सदस्य

कमलमणि श्रेष्ठ
सदस्य

शम्भुविक्रम थापा
सदस्य

रामचन्द्र श्रेष्ठ
सदस्य

प्राध्यापक तथा कर्मचारी विवरण

राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ
नि. क्याम्पस प्रमुख

नगेन्द्रप्रसाद दंगाल
पूर्व क्याम्पस प्रमुख

डम्बरबहादुर श्रेष्ठ
पूर्व स. क्याम्पस प्रमुख

जस्मिन लामा
पूर्व स. क्याम्पस प्रमुख

कमल पौडेल
उपप्राध्यापक

रविनमणि दाहाल
उपप्राध्यापक

युवराज निरौला
उपप्राध्यापक

यज्ञप्रसाद दंगाल
उपप्राध्यापक

हरिगोपाल श्रेष्ठ
उपप्राध्यापक

बोधराज भट्टराई
उपप्राध्यापक

सुब्बाप्रसाद दुलाल
उपप्राध्यापक

कृष्णबहादुर भण्डारी
उपप्राध्यापक

राजु पराजुली
उपप्राध्यापक

पुण्यप्रसाद गजुरेल
उपप्राध्यापक

सुदर्शन न्यौपाने
उपप्राध्यापक

रञ्जित साह
उपप्राध्यापक

उमेश कार्की
उपप्राध्यापक

शान्तकुमार दंगाल
उपप्राध्यापक

राजकुमार यादव
उपप्राध्यापक

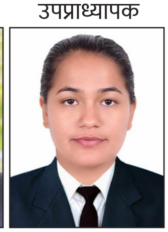
बेली दुलाल
उपप्राध्यापक

रामहरि मिश्र
उपप्राध्यापक

प्रकाश श्रेष्ठ
उपप्राध्यापक

कृष्णप्रसाद पराजुली
उपप्राध्यापक

गोपाल पुरी
उपप्राध्यापक

प्रदिप कोइराला
उपप्राध्यापक

रविन्द्र ढकाल
उपप्राध्यापक

कृष्णगोपाल श्रेष्ठ
लेखा अधिकृत

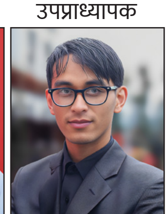
प्रकाश श्रेष्ठ
लाइब्रेरियन

मुन्दे तामाङ
कार्यालय सहयोगी

सरस्वती थापामगर
सहयोगी

एल्मुनाई एसोसियसन

तिलकबहादुर दंगाल
अध्यक्ष

निर्मला तिमल्सिना
उपाध्यक्ष

हरिचन्द्र गौतम
सचिव

बेली दुलाल
कोषाध्यक्ष

दिलबहादुर कार्की
सदस्य

रमेश दुलाल
सदस्य

प्रदिप बस्नेत
सदस्य

आकृती घले
सदस्य

ध्रुव घोरासैनी
सदस्य

निर्मला श्रेष्ठ
सदस्य

रेणु श्रेष्ठ
सदस्य

चौतारा परिदृश्य २०८२

२५औं स्थापना दिवस
भाद्र ८, २०८२

संरक्षक
ई. गम्भीरलाल श्रेष्ठ
कृष्णराज श्रेष्ठ
राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ

प्रकाशन समिति
खिलबहादुर श्रेष्ठ (संयोजक)
श्यामकृष्ण श्रेष्ठ
ताराबहादुर कार्की
कृष्णगोपाल श्रेष्ठ

सम्पादक मण्डल
हरिगोपाल श्रेष्ठ
कमल पौडेल
युवराज निरौला
प्रदीप कोइराला

प्रविधि
कृष्णगोपाल श्रेष्ठ
प्रकाश श्रेष्ठ

प्रकाशक
चौतारा बहुमुखी क्याम्पस
चौतारा, सिन्धुपाल्चोक
फोन नं ०११-६२०४४२ / ०११-६२०३४२
Website: www.cncampus.edu.np
Email: chautaramultiplecampus@gmail.com

कम्प्युटर लेआउट
सेवा कम्प्युटर सेन्टर
चौतारा, सिन्धुपाल्चोक
sewacomputer@gmail.com

चौतारा परिदृश्य २०८२

२५औं स्थापना दिवस
भाद्र ८, २०८२

प्रकाशकीय

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस शैक्षिक विकासको दृष्टिले सिन्धुपाल्चोक जिल्लाकै अग्रस्थानमा रहेको छ । जन्मस्थानमा रहेर सस्तो मूल्यमा गुणस्तरीय शिक्षा आर्जन गर्न चाहने विद्यार्थीहरुलाई लक्षित गरेर यस क्याम्पसले स्नातक तहमा शिक्षा, व्यवस्थापन र विज्ञान तथा स्नातकोत्तर तहमा शिक्षाशास्त्र अन्तर्गत अङ्ग्रेजी र नेपाली विषयको अध्ययन अध्यापन कार्य नियमित रुपमा सञ्चालन गर्दै आएको छ । आगामी दिनमा क्याम्पसले एम.बि.एस लगायतका थप शैक्षिक कार्यक्रमहरु सञ्चालनको तयारी गरेको छ । सामुदायिक तहमा स्थापित यस क्याम्पसको शैक्षिक विकासमा यस क्याम्पसका अध्यापकहरुको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । क्याम्पसको भौतिक तथा आर्थिक विकासमा सञ्चालक समितिलगायत संस्थापक सदस्यहरु, स्थानीय वुद्धिजीवी र अभिभावकहरुको विशिष्ट योगदान रहेको छ । सबैको सहमति, सहकार्य र एकताबाट नै क्याम्पस आजको अवस्थामा पुग्न सफल भएको कुरामा कसैको दुईमत रहन सक्दैन । हाम्रो निरन्तरको प्रयासले गर्दा क्याम्पसले आज विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट प्रदान गरिने गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन QAA प्राप्त गर्न सफल भएको छ । यसको श्रेय हामी यस क्याम्पसका शुभचिन्तक सबैलाई दिन चाहन्छौं ।

क्याम्पसको वार्षिकोत्सव समारोहको उपलक्ष्यमा क्याम्पसका विविध गतिविधिहरु तथा विद्यार्थीका प्रतिभाहरुलाई समावेश गरेर स्मारिका प्रकाशन गर्न पाएकोमा हामी ज्यादै हर्षित भएका छौं । हामीले यस स्मारिकालाई सकेसम्म त्रुटिरहित बनाउने प्रयास गरेका छौं । यदि कुनै गल्ति तथा कमिकमजोरी भएको खण्डमा माफी चाहन्छौं र तपाईंहरुका रचनात्मक सल्लाह, सुझाव र प्रतिक्रियाको अपेक्षा गर्दछौं । अन्त्यमा क्याम्पसको उत्तरोत्तर प्रगतिको चाहनासहित हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

यस क्याम्पसको २५ औं स्थापना दिवस अर्थात् वार्षिकोत्सव समारोहको उपलक्ष्यमा प्रकाशन गर्न लागिएको चौतारा परिदृश्य नामक स्मारिकाको लागि अमूल्य लेख रचना उपलब्ध गराउनुहुने सम्पूर्ण साहित्यप्रेमी मनहरुमा हार्दिक नमन गर्दछौं । यसको साथै विज्ञापनदाता लगायत हामीलाई महत्वपूर्ण सल्लाह सुझाव दिनुहुने सबैप्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछौं ।

शुभ कामना

नेपालको सबैभन्दा ठूलो त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट २०५८ भाद्र ८ गते सम्बन्धन प्राप्त गरेर सिन्धुपाल्चोकको सदरमुकाम चौतारामा स्थापित भई निरन्तर गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गरिरहेको चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको २५औं वार्षिकोत्सवका अवसरमा क्याम्पस प्रमुख, व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष एवं सदस्यहरु, अध्यापकहरु, विद्यार्थीहरु, अभिभावकहरु एवं सम्पूर्ण क्याम्पस परिवारलाई हार्दिक शुभकामना दिन चाहन्छु ।।

क्याम्पसले विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चितता एवं प्रत्यायान (Quality Assurance and Accreditation) प्रमाण पत्र प्राप्त गर्न सफल भएकोमा यो महत्वपूर्ण कार्यमा योगदान गर्ने सम्पूर्णमा धन्यवाद पनि दिन चाहन्छु । निश्चय पनि यो सिन्धुपाल्चोकका सबै शिक्षाप्रेमीका लागि गर्वको विषय हो । यसबाट क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तरमा अझ टेवा पुग्ने र विद्यार्थीहरु थप लाभान्वित हुने अपेक्षा गरेको छु ।

यस क्याम्पसमा नेपाली तथा अंग्रेजी भाषामा स्नात्तकोत्तरसम्मका तह संचालन भइरहेको, केही छात्रछात्रा स्नात्तकोत्तर उत्तीर्ण भइसकेको र छिट्टै व्यवस्थापन संकायमा एम. बि.एस. को कार्यक्रम थप गर्न लागिएको थाहा पाउँदा खुशी पनि लागेको छ । पहाडी र ग्रामीण क्षेत्रका विद्यालय र क्याम्पसमा विद्यार्थीको संख्या घटिरहेको चुनौतीपूर्ण अवस्थामा यी कार्यक्रमले विद्यार्थीलाई आकर्षित गर्न मद्दत नै गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

तेइस गौरवशाली वर्षहरु पूरा गरेर परिपक्व बन्दै गएको यस क्याम्पसको उन्नयनमा योगदान गर्नुभएका सबै महानुभावहरुलाई म सम्मान गर्न चाहन्छु । यस क्याम्पसबाट प्रदान गरिने शिक्षाको गुणस्तरलाई अझ परिस्कृत गर्न सदा झैं मेरो सद्भाव र साथ रहने छ ।

क्याम्पसको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना !!

अग्नि प्रसाद सापकोटा

पूर्व सभामुख

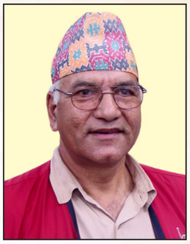

शुभ कामना

जिल्ला सदरमुकाम स्थित चौतारा बहुमुखी क्याम्पसले आफ्नो २५औं स्थापना दिवसको अवसर पारी सदाझैं यस वर्ष पनि “चौतारा परिदृश्य” २०८२ नामक स्मारिका प्रकाशन गर्न लागेको खवर सुन्न पाउँदा ज्यादै खुसी लागेको छ । यसको प्रकाशनले निश्चय नै शिक्षाको क्षेत्रमा सकारात्मक ऊर्जा थप गर्ने मेरो पूर्ण विश्वास छ । साथै प्रस्तुत स्मारिकामा क्याम्पसको शैक्षिक गतिविधि एवम् विद्यार्थीहरुको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने तर्फ दिग्दर्शन गराउने खालका महत्वपूर्ण शैक्षिक, प्राशिक लेख तथा रचनाहरुका अतिरिक्त उच्च शिक्षाको गुणस्तर बढाउने बौद्धिक सामग्रीहरु छापिनेछन् भन्ने आशा एवम् विश्वास छ । त्यस्तै प्राज्ञिक उन्नयनमा समर्पित यस “चौतारा परिदृश्य" जस्तो उत्कृष्ट प्रकाशनलाई क्याम्पसले आफ्नो पहिचान जनमासमा पुऱ्याउने हेतुको रुपमा अघि सारेको छ । यसमा समेटिएका कृतिहरुले निश्चय नै क्याम्पसमा भई राखेका बहुआयामिक गतिविधि र चिन्तनको विकासलाई उजागर गर्न र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुको बौद्धिक मिलन समेत गराउन महत्वपूर्ण योगदान पत्याएको यथार्थ प्रति कसैको विमती हुन सक्दैन ।

कुनै पनि शिक्षण संस्थाको पहिचान तथा मूल्याङ्कन भनेको त्यसको मुख - पत्र अर्थात स्मारिका र त्यसमा सामेल गरिएका अनुसन्धानमूलक समसामयिक उत्कृष्ट लेख तथा रचनाहरुबाट पनि हुन्छ । त्यसैले, विकसित मुलुकहरुमा शिक्षण संस्थाहरुले आफ्ना शिक्षक र विद्यार्थीहरुले गरेका अनुसन्धानमुलक रचनाहरु प्रकाशन गर्ने गरेको पाइन्छ । त्यस्ता रचनाहरु यथार्थमा ज्ञानमुलक हुनका साथै समाजलाई सभ्य परिवर्तन तर्फ पथप्रदर्शन गर्न उत्प्रेणा जगाउने खालका हुने गर्छन् । प्रस्तुत 'चौतारा परिदृश्य' स्मारिकाले पनि प्रसस्त ज्ञानमुलक तथा सीपमुलक रचनाहरु समावेश गर्दै आफुलाई यस्तै श्रेणीमा उभ्याउने सुखद सन्देश दिईरहेको छ । मलाई विश्वास छ, अगामी दिनहरुमा यसले निरन्तरता पाउने छ र शिक्षक र विद्यार्थीहरुले आफ्ना परिपक्क अनुभवहरुलाई पाठकहरु माझ पुऱ्याउन सक्षम हुनेछन् ।

अन्तमा, चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको विगत २४ वर्षको इतिहास हेर्दा यसले थुप्रै अभाव र बाधा अवरोधसंग लड्दैभिड्दै उल्लेख्य सफलता एवम् उपलब्धिहरु हासिल गरेर आज एउटा आसलाग्दो प्राशिक संस्थाको हैसियत बनाउन सफल भएको देखिन्छ । क्याम्पसको यस सुखद प्रगतिबाट मलाई पनि गहिरो सन्तोषको अनुभूति भएको छ । अगामी दिनमा यस क्याम्पसले अझ बहुआयामिक सफलता एवम् प्रगति प्राप्त गर्न सक्षम बनोस भन्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

अमृतकुमार बोहरा

पूर्व मन्त्री तथा

अध्यक्ष, केन्द्रीय सल्लाहकार परिषद, नेकपा (एमाले)

माधव सापकोटा 'सुबोध'
Madhav Sapkota 'Subodh'

प्रतिनिधिसभा सदस्य
सिन्धुपाल्चोक-१
Member of
House of Representatives
Sindhupalchok-1

केन्द्रीय सदस्य
नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी-केन्द्र)
CCM
Communist Party of Nepal
(Maoist Center)

शुभकामना सन्देश

सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा उच्च शिक्षाको क्षेत्रमा अग्रणी शिक्षण संस्था चौतारा बहुमुखी क्याम्पसले आफ्नो २५औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा अनलाइन संस्करणमार्फत चौतारा परिदृश्य स्मारिकाको १४औं संस्करण प्रकाशन गर्न लागेको खबरले अत्यन्त खुशी लागेको छ।

यस संस्करणमा समावेश हुने विषयवस्तुहरू क्याम्पसको इतिहास, उपलब्धि र भविष्यका सम्भावनामा केन्द्रित हुने विश्वास लिएको छु। विगतदेखि नै यस क्याम्पसका प्रकाशनहरूले शिक्षा क्षेत्रमा योगदान गरेका विज्ञ, अध्यापक तथा सरोकारवालाहरूका विचार, दृष्टिकोण र लेख-रचनालाई समेट्दै आएका छन्। यस कारण चौतारा परिदृश्यका प्रत्येक संस्करणहरू पठनीय मात्र नभई संग्रहयोग्य दस्तावेजका रूपमा स्थापित भएका छन्। यसपटक पनि त्यही निरन्तरतामा यो प्रयास सफल हुने अपेक्षा छ।

विज्ञान-प्रविधिको विकास र विस्तारसँगै शिक्षा क्षेत्रमा अनेक सुविधा थपिएका छन्। तर, जतिसुकै सुविधा भए पनि व्यक्तिगत संलग्नता बिना ज्ञानको वास्तविक विस्तार सम्भव हुँदैन। अढाइ दशक लामो यात्रामा क्याम्पसले शिक्षाको पहुँच विस्तार गर्न, ग्रामीण क्षेत्रका विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षा उपलब्ध गराउन र गुणस्तरीय शैक्षिक वातावरण निर्माण गर्न पुर्‍याएको योगदान प्रशंसनीय छ। तथापि, कृत्रिम बुद्धिमत्ता र द्रुतगतिले बदलिँदो विश्व परिवेशमा समयसापेक्ष रुपमा अघि बढ्नु क्याम्पसका लागि नयाँ चुनौती पनि हो।

चौताराको परिवेशमा संघर्ष, पीडा र अवसरको संगममा हुर्किएको मेरो व्यक्तिगत अनुभवले शिक्षाले चेतना विकास, आत्मविश्वास अभिवृद्धि र सामाजिक न्याय स्थापनामा खेलेको महत्त्वपूर्ण भूमिकालाई प्रत्यक्ष अनुभूत गरेको छु। शिक्षा विना राजनीतिक चेतना अधुरो हुन्छ र राजनीतिक चेतना विना शिक्षा पनि निस्प्रभावी बन्न पुग्छ।

चौतारा बहुमुखी क्याम्पसले हासिल गरेका उपलब्धिहरू प्रशंसनीय छन्। तर, विगतका उपलब्धिमा मात्र खुसी मान्ने बेला होइन, वर्तमान र बदलिँदो भविष्यतर्फ ध्यान केन्द्रित गर्न आवश्यक छ। क्याम्पसले प्राप्त गरेको गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायान तथा स्रोतसाधनको प्रभावकारी उपयोगबाट आगामी दिनमा अझ उत्कृष्ट नतिजा आउने पूर्ण विश्वास छ।

यस २५औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा क्याम्पस परिवारका सम्पूर्ण सदस्यलाई हार्दिक बधाई र शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै, यस क्याम्पसको निरन्तर उन्नयन र प्रगतिका लागि मेरो तर्फबाट सधैं सहकार्य र सहयोग रहने प्रतिबद्धता प्रकट गर्दछु।

माधव सापकोटा 'सुबोध'
प्रतिनिधि सभा सदस्य,
सिन्धुपाल्चोक -१

mdvsapkota@gmail.com
www.facebook.com/subodh
subodhsindhu1
98512-08370
9860145638

शुभ कामना

चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको २५औं वार्षिकोत्सको उपलक्ष्यमा क्याम्पसको प्रगति तथा उज्वल भविष्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। विगत वर्षहरूमा जस्तै यस वर्ष पनि क्याम्पसका विविध गतिविधि, शैक्षिक तथा ज्ञानवर्द्धक सामाग्रीहरू समावेश गरी मुखपत्रका रुपमा 'चौतारा परिदृश्य' प्रकाशन हुन लागेकोमा आभारसहित शुभकामना छ।

अनेकौं अभाव र अप्ठ्याराहरूसँग अविराम सङ्घर्ष गर्दै क्याम्पसले विश्वविद्यलय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चता तथा प्रत्यायन प्रमाणपत्र (QAA Certificate) प्राप्त गर्न सफल भएको छ। यस सफलताका लागि क्याम्पस परिवारलाई हार्दिक बधाई दिन चाहन्छु। यस क्याम्पसले उच्च शिक्षाको क्षेत्रमा जिल्लामा आफूले नेतृत्व गरी सयौं विद्यार्थीहरूलाई स्नातक तहमा दीक्षित बनाएको छ साथै स्नातकोतर तहबाट पनि यस वर्षदेखि विद्यार्थीहरू दीक्षित भएका छन्। क्याम्पसले दीगो भौतिक पूर्वाधारको विकासमा फड्को मारेको छ। शैक्षिक सामाग्रीको व्यवस्थापन भएको छ। समुदयमा सामुदायिक क्यम्पस तथा उच्च शिक्षण संस्थाहरूका बिचमा आफ्नो पहिचान स्थापित गरेको छ र उच्च शिक्षा प्रदान गर्न विद्यार्थीको रोजाइको शैक्षिक गन्तव्यको रुपमा विकास गर्दैछ। क्याम्पसको भौतिक तथा शैक्षिक उन्नयनमा म विगतदेखि सदा क्याम्पससँगको साथमा रहेको

आजको उच्च शिक्षा निरिन्तर गुणस्तरीयता वृद्धि गर्दै अध्ययन, अनुसन्धान मार्फत ज्ञानको पहिचान र विकास गर्न सक्षम हुनु पर्दछ। क्याम्पसबाट आर्जन गरेका ज्ञान र सिपले पर्यावरणको रक्षा गर्दै मानव जाति एवम् सिङ्गो प्राणि जगतको हितमा प्राकृतिक स्रोतको दीगो उपयोगको वातावरण सृजना गर्न अग्रसर हुनु पर्दछ। चौतारा बहुमुखी क्यम्पसले आफ्नो समर्थ्यता वृद्धि गर्न र समयसापपेक्ष उच्च शिक्षा प्रदान गर्न निरन्तर सफल भइरहोस्, हार्दिक शुभकामना।

धन्यवाद।

युवराज दुलाल 'शरद'
पूर्व मन्त्री एवम् प्रदेशसभा सदस्य
वागमती प्रदेश नेपाल

शुभ कामना

२०५८ भाद्र ८ गते त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त गरी स्थापना भएको चौतारा बहुमुखी क्याम्पसले आफ्नो २५औं स्थापना दिवसको अवसर पारेर क्याम्पसको चालु वार्षिक गतिविधिहरूलाई समेटेर चौतारा परिदृश्य १४ औं अङ्क वेबसाइटमार्फत प्रकाशित हुन लागेको खबरले मलाई अति हर्षित तुल्याएको छ । यस अवसरमा सफलताको लागि शुभकामना पस्कन चाहन्छु ।

लामो समयको प्रयासपश्चात क्याम्पसले विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन Quality Assurance and Accreditation (QAA) प्रमाण पत्र प्राप्त गर्नु आफैंमा गौरवको कुरा मात्र नभई सिङ्गो चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको इज्जत, प्रतिष्ठा र पुँजीको विषय बनेको छ । त्यसकारण सिंगो चौतारा नगरवासीले चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको उन्नति, प्रगति र स्थायित्वको लागि विना स्वार्थ ढिलो ज्यानले सहयोग गर्नुपर्ने तथ्य मैले महसुस गरिरहेको छु ।

चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको हालसम्म ७६३ विद्यार्थीहरूले स्नातक तह उत्तीर्ण गरी विभिन्न क्षेत्रमा आफ्नो गौरवपूर्ण उपस्थिति देखाइरहेका छन् भने स्नातकोत्तर तहमा १० जनाले VIVA दिएका छन् र ८ जनाले ट्रान्सक्रिप्ट समेत प्राप्त गरिसकेका छन् । यी नतिजा क्याम्पस प्रगतिको राम्रो सूचक भएकोले यसलाई क्याम्पसको सुन्दर पक्ष मान्नु पर्दछ।

क्याम्पसमा विद्यार्थी सङ्ख्याको घट्दो अवस्थाले क्याम्पसको भविष्यमाथि नै प्रश्न चिन्ह खडा हुने स्थितिले चिन्तित तुल्याएको कारण क्याम्पस परिवार अत्यन्त संवेदशील हुनुपर्ने देखिन्छ। +१२ को परीक्षाफल पनि प्रकाशित भइसकेको परिप्रेक्ष्यमा क्याम्पस सञ्चालक समिति, क्याम्पस प्रशासनलगायत शिक्षक परिवार सबैले आफ्ना झिना मसिना सवालहरूमा अलमल नगरी विद्यार्थी भर्ना अभियानलाई गतिशील बनाउनुपर्ने तड्कारो अवस्था मैले देखिरहेको छु । यस विषयमा सिङ्गो सञ्चालक समितिको ध्यान आकृष्ट हुने छ भन्ने मैले विश्वास लिएको छु ।

अन्तमा, क्याम्पसको २५औं वार्षिकोत्सव भव्य एवम् सभ्य तरिकाले सफल रहोस् भन्ने शुभकामना दिन चाहन्छु । साथै क्याम्पसमा क्रियाशील रहनुभएका क्याम्पस प्रमुख, उपप्राध्यापक, कर्मचारीज्यूहरू र विद्यार्थी भाइबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि र सुस्वास्थ्यको कामनासहित हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

कृष्णराज श्रेष्ठ
पूर्व सांसद
संस्थापक अध्यक्ष, चौतारा बहुमुखी क्याम्पस
मिति : २०८२।५।८

शुभ कामना

चौतारा बहुमुखी क्याम्पसले आफ्नो २५औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा सधाझैं यस वर्ष पनि 'चौतारा परिदृश्य' स्मारिका प्रकाशन गर्न लागेमा खुसी लागेको छ । प्रकाशनमार्फत कलेजले आफ्नो अवस्था र गतिविधिहरु सार्वजनिक गर्नु सकारात्मक काम हो । यस अवसरमा क्याम्पसको उन्नति र प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

चौतारामा क्याम्पस स्थापनाका दिनहरुमा सर्वसाधारण जनताका छोराछोरीहरुका लागि उच्च शिक्षा प्राप्ति एउटा कठिन विषय थियो । राजधानी बाहिर बसेर कलेज पढ्ने कुरा कल्पना बाहिर हुन्थ्यो । कलेजलाई शुभकामना दिइरहेको यस अवसरमा जनस्तरबाट सुरु गरिएको चौताराको पहिलो क्याम्पस (२०४३।४४) श्री कृष्ण रत्न गंगा क्याम्पसको स्मरण गर्न चाहन्छु ।

त्यसैको पृष्ठभूमिमा २०५८ सालमा त्रि.वि.वि.बाट सम्बन्धन प्राप्त गरी अनेकन अभाव, समस्याहरुलाई झेल्दै २४ वर्षपछि आज चौतारा क्याम्पस एउटा आश लाग्दो र भरपर्दो जवान कलेजको रुपमा पाउनु हाम्रो सबैको गर्वको विषय हो ।

आफ्नै सिमित स्रोत साधन, पहल-प्रत्यत्नबाट सञ्चालन भइरहेको यो क्याम्पसले अझैपनि आर्थिक लगायत विभिन्न कठिनाइहरु सामना गरिरहेको छ । यस क्याम्पसको सबै खाले अभियानहरु तथा कदमहरुमा एकाकार हुने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु ।

सुभाष कर्माचार्य

पूर्व सांसद

शुभ कामना

चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको २५ औं वार्षिकोत्सवको उपलक्ष्यमा क्याम्पसको उत्तरोत्तर प्रगति र सफलताको निमित्त हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु | साथै, आफ्नो उद्धेश्य प्राप्तिको दिशामा क्रमश: अगाडि बढ्दै विभिन्न क्षेत्रमा सन्तोषजनक उपलब्धि हासिल गर्न समर्थ भएकोमा क्याम्पस परिवारलाई बधाई पनि दिन चाहन्छु |

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रमाणपत्र (QAA Certificate) प्राप्त गरेर आफ्नो प्रतिस्पर्धी क्षमता देखाइसकेको पृष्ठभूमिलाई सम्झेर क्याम्पस थप उर्जा र उत्साहसहित आगामी दिनमा नयाँ इतिहास रच्न सफल हुने छ भन्ने विश्वास लिएको छु | वास्तवमा प्रमाणपत्र (QAA Certificate) प्राप्तिलाई सम्पूर्ण लक्ष्य प्राप्त भएको भन्ने अर्थमा कदापि बुझ्नु हुन्न | यो त लक्ष्यतर्फको यात्रामा चढेको एउटा खुड्किलो मात्र हो | भविष्यमा अरू धेरै खुड्किलाहरू चढ्दै जानु पर्ने हुन्छ |

विद्यार्थी सङ्ख्या घटिरहेको सन्दर्भलाई क्याम्पसले चुनौती मानेको छ | यो सही पनि हो | यसले पारेको या पार्ने प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्ने वैकल्पिक उपायहरूमा ध्यान दिन जरुरी छ | यही सिलसिलामा शिक्षालाई व्यावहारिक जीवन र जीविकोपार्जनसँग जोड्ने प्रयास हुनुपर्दछ |

क्याम्पसबाट हालसम्म ८०० भन्दा बढी विद्यार्थी स्नातक तह पास गरेर विभिन्न पेसा व्यवसायमा संलग्न भएको तथ्याङ्कले उच्च शिक्षाको विकास र बिस्तारमा क्याम्पसले पुऱ्याएको योगदानलाई उजागर गरेको छ | यो हामी सबैको निमित्त खुसीको कुरा हो |

वार्षिकोत्सवको यस शुभ अवसरमा "चौतारा परिदृश्य" को नयाँ अङ्क (अङ्क १३) प्रकाशन हुन लागेकोमा सम्बन्धित सबैलाई हृदयदेखि बधाई र शुभकामना !

(पुण्यप्रसाद न्यौपाने)
पूर्व सचिव, नेपाल सरकार
तथा संयोजक, क्याम्पस सल्लाहकार समिति
२०८२/०७/०८

शुभ कामना

यस सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको चौतारा साँगाचोक गढी नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको २५औं बार्षिक उत्सवको सुखद उपलक्ष्यमा क्याम्पसको भौतिक शैक्षिक लगाएत सम्पूर्ण गतिविधि र शिक्षक विद्यार्थी तथा अन्य बौद्धिक व्यक्तित्वका रचना लगायतका सामाग्रीहरू समेटेर चौतारा परिदृश्य नामक स्मारिका प्रकाशन गर्न लागेको जानकारी पाउँदा ज्यादै खुशी लागेको छ ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त यस सामुदायिक क्याम्पसले आफ्नो स्थानपनाकाल देखि नै विद्यार्थीलाई गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने गरेको प्रयास सराहनीय छ । यस्ता प्रयासले भविष्यमा देशको दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने कार्यमा थप टेवा मिल्ने विश्वास मैले लिएको छु । गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्ययन प्रमाण पत्र (QAA Certificate) को अथक प्रयास पछि सफल भएकोमा बधाई दिन चाहन्छु ।

जिल्लाका सामुदायिक क्याम्पसहरू मध्ये आफूलाई अग्रस्थानमा स्थापित गर्दै अगाडी बढीरहेको यस शैक्षिक संस्थाले क्याम्पसका प्राध्यापक, शिक्षक, सञ्चालक समिति विद्यार्थीहरू, अभिभावकवर्गहरू एवं अन्य सरोकारवालाहरू समेतको सहयोगमा आफूलाई जिल्ला भित्रका अन्य शैक्षिक संस्थाहरूबिच अझ अग्रस्थानमा उभ्याउन सकोस् भन्ने कामना गर्दछु । आफ्नो स्थापना कालको चौबिसै बर्ष प्रवेशको अवसरमा प्रकाशित हुन लागेको स्मारिकाले सम्पूर्ण विद्यार्थी, प्राध्यापक, शिक्षक, साहित्यप्रेमी, बिद्यार्थी अभिभावक लगायतको माझमा सशक्त उभ्याउन सकोस् ।

अन्तमा सबै प्रकारका शैक्षिक बौद्धिक र प्रविधियुक्त गतिविधिहरूलाई समावेश गरी प्रकाशन गर्न लागिएको यस स्मारिका शिक्षा प्रेमी लगायत सम्बन्धित सबैलाई उपयुक्त सन्दर्भ समाग्री हुने विश्वास गर्दै क्याम्पसको उत्तरोत्तर प्रगतिका लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

बालकृष्ण श्रेष्ठ

प्रमुख

जिल्ला समन्वय समिति, सिन्धुपाल्चोक

८ भाद्र २०८२

शुभ कामना

सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका स्थित हाम्रो नगर गौरवको रूपमा रहेको चौतारा बहुमुखी क्याम्पस को २५औं स्थापना दिवसको सुखद् अवसरमा यस क्याम्पसका सम्पूर्ण प्राध्यापक, कर्मचारी तथा विद्यार्थीहरू सबैमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

अहिलेको समयमा शिक्षाले संसारभरीका मानिसहरूलाई एक अर्काको नजिक पुऱ्याएको छ । शिक्षाले नै समाज र राष्ट्रलाई जीवन्त गतिशिल बनाउदै उचित मार्गनिर्देश गर्दछ । शिक्षा सबैको लागि अनिवार्य तत्व हो । विद्यालय जीवनको पढाई पुरा गरी उच्च शिक्षा अध्ययनको लागि आउनु भएका विद्यार्थीहरूलाई ज्ञान प्रदान गर्दै कर्मठ, सक्षम, बौद्धिक एवं निष्ठावान जनशक्तिको रूपमा तयार गर्न सफल रहेको यस क्यामपसले हाम्रो नगरपालिका, जिल्ला र सिंगो राष्ट्रको शैक्षिक विकासमा पुऱ्याएको योगदान प्रंशसनिय रहेको छ ।

यस सुखद् घडीमा चौतारा बहुमुखी क्याम्पस २०५८/०५/०८ गते स्थापित भई मुलुकलाई आवश्यक पर्ने दक्ष जनशक्ति उत्पादन गरी अतुलनिय योगदान पुयाएकोमा यस क्याम्पसलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । त्यस्तै सामाजिक रूपान्तरणमा क्याम्पसले गरेको अतुलनिय योगदानको उच्च सम्मानका साथै आगामी दिनहरूमा अझै प्रगति गर्दै जाने विश्वास लिएको छु ।

अन्तमा, यस अवसरमा क्याम्पसको स्थापना गर्न अगुवाइ गर्ने र स्थापना कालदेखि विभिन्न भूमिकामा रहेर तथा यस क्याम्पसबाट अध्ययन पुरा गरी राष्ट्रको विभिन्न सेवामा सेवारत सम्पूर्णको योगदानको स्मरण गर्दै चौतारा बहुमुखी क्याम्पस एवं क्याम्पस परिवारलाई २४ औं बार्षिकोत्सवको अवसरमा बधाई दिंदै भावी दिनहरूमा उत्तरोत्तर प्रगतिको शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

कृष्णप्रसाद सापकोटा

नगर प्रमुख

अध्यक्षको दुई शब्द

सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको सदरमुकाम चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका वडा नं ५ स्थित रहेको चौतारा बहुमुखी क्याम्पस स्थापना भएको आज २४ वर्ष पूरा गरी २५ वर्षको शुभारम्भका दिनमा पदार्पण गर्ने अवसरका लागि शुभ मुहूर्त बनाई दिनु हुने श्री कृष्णराज श्रेष्ठ, स्व. ईश्वरी कक्षपती, स्व. पहलमान श्रेष्ठ, स्व. हिमालयप्रसाद ढंगाल, श्री सोम सापकोटा, श्री दिलकुमारी श्रेष्ठ, श्री नगेन्द्रप्रसाद ढंगाल र यस क्याम्पसलाई सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको शैक्षिक धरोहरको रुपमा स्थापित गर्न सामाजिक, आर्थिक, नैतिक बल प्रदान गर्नु हुने सबै महानुभावहरूलाई स्मरण गर्नु हामी सबैको कर्तब्य महसुस गरी हार्दिक आभार ब्यक्त गर्दै नमन गर्दछु ।

शिक्षा मानव समृद्धि र विकासको मूल आधार हो भन्ने शाश्वत मान्यतालाई आत्मसात गरी क्याम्पस स्थापनाकालदेखि अहिले सम्मका संस्थापक, ब्यवस्थापक, शुभचिन्तक आदिले विभिन्न कष्ट, पीडाका कथा ब्यथा बोकी समयको आवश्यकता अनुसार भौतिक पूर्वाधार, मानव संसाधान, शैक्षिक वातावरण जे जो गुणस्तरीय उच्च शिक्षा प्रदान गर्न आवश्यकता पूरा गर्न सकिएको कारण यस वर्ष यस क्याम्पसले विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चितता एवम् प्रत्यायन प्रमाण-पत्र (Quality Assurance and Accreditation (QAA) Certification) प्राप्त गर्न सफल भएको कुरा यहाँहरू सबैको समुपस्थितिमा जानकारी गराउन पाउँदा गौरवान्वित भएका छौं । यस सफलताको लागि ब्यवस्थापकीय कार्यमा लाग्नु हुने क्याम्पस प्रमुख, सहायक क्याम्पस प्रमुख, प्रभावकारी प्राध्यापन गर्नु हुने सम्पूर्ण प्राध्यापक वर्ग, समय सापेक्ष कार्य सम्पादन गर्न सहयोग गर्नु हुने कर्मचारी वर्ग, अध्यापनमा ध्यान केन्द्रीत गरी प्राप्त गरेको ज्ञान र सिकेको सीप मिहिनतका साथ परिक्षणमा प्रस्तुत एवम् प्रदर्शन गरी राम्रो नतिजा हासिल गर्न सफल हुनु हुने विद्यार्थी वर्ग तथा यस कार्यमा प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग गर्नु हुने सवैमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहँन्छु ।

शिक्षाले मानवलाई चिन्तनशील, विवेकशील, सामाजिक जवाफदेही र नैतिकवान वनाउनमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने छ भन्ने मान्यतामा हामीले काम गर्दै आएको कुरा सवैमा विदितै छ । यसै शाश्वत मान्यतालाई आत्मसात गरी क्याम्पस स्थापना एवम् सञ्चालनका लागि आजका दिनमा मौजुदा रहेको भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्न मिति जग्गा उपलब्ध गराउनु हुने महानुभावहरू श्री स्व. ईन्द्रलाल श्रेष्ठ तथा भक्तिमाया श्रेष्ठ (स्व. पिता हिरालाल श्रेष्ठ र २०६६ साल असोज महिनामा आयोजित महायज्ञमा नगद रु १,२६,२४,९१९।०४ दान दिनु हुने महानुभावहरू, स्व.माता दिलकुमारी श्रेष्ठ र दाजु कृष्ण बहादुर श्रेष्ठको स्मृतिमा) चौतारा साँगाचोकगढी - ५, क्षेत्रफल ५-८०, . सोभितमान श्रेष्ठ चौतारा साँगाचोकगढी- ५, क्षेत्रफल ०-१२-३-१, श्रीमती रामदेवी श्रेष्ठ तथा स्व. तुल्सीमान, चौतारा

साँगाचोकगढी - ५, क्षेत्रफल १-७-१-३ बाबुराम उपाध्याय (अधिकारी) स्व. पिता नरहरि उपाध्यायको स्मृतिमा, चौतारा साँगाचोकगढी - ७, क्षेत्रफल ३-७-२-१, ज्ञानबहादुर श्रेष्ठ चौतारा साँगाचोकगढी-५, क्षेत्रफल ०-१४-२-०, तारानाथ ढंगाल,सरस्वती ढंगाल तथा सपरिवार, चौतारा साँगाचोकगढी - ७, क्षेत्रफल ३-०-०-० उत्तर बहादुर श्रेष्ठ, श्रीमती रामदेवी श्रेष्ठ, श्री मिनादेवी श्रेष्ठ र मिराज श्रेष्ठ चौतारा साँगाचोकगढी-५, क्षेत्रफल १-६-०-१ क्याम्पस भवन निर्माणको लागि सशूल्क न्यून मूल्यमा जग्गा उपलब्ध गराउन हुने विनोद लामा लगायत भवन निर्माणको लागि आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराइदिनु हुने भारतीय राजदूतावास, सो कार्यको सहजीकरण गर्नु हुने तत्कालिन शिक्षा मन्त्री प्रदीप नेपाल, वरिष्ठ मानव अधिकारवादी नेता स्व.पद्मरत्न तुलाधर पूर्व सचिव श्री पुण्यप्रसाद न्यौपाने, मानव अधिकार रक्षक श्री गौरी प्रधान, छात्रावास भवन निर्माणको लागि रु ४०,००,०००। (चालीस लाख) र विगतदेखि क्याम्पसको सिमाना पर्खाल, खेलकुद मैदान लगायत भौतिक निर्माण कार्यमा आर्थिक सहयोग पु-याउन हुने प्रदेश भौतिक मन्त्रालय र सामाजिक विकाश मन्त्रालय प्रति आभार व्यक्त गर्दछु भने उक्त कार्यकोलागि पहल र सहजीकरणको कार्य निरन्तर लागि परि सहयोग जुटाउन हुने पूर्वमन्त्री एवम् सल्लाहकार मा श्री युवराज दुलालज्यू, रु८५०,००० को लागतमा स्व ज्योति श्रेष्ठको स्मृतिमा सूचना प्रविधिको पूर्वाधारसहित सूचना कक्ष निर्माण गरी दिनु सहयोग हुने श्री रामचन्द्र श्रेष्ठ र चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका का प्रमुख लगायत नगर परिवार प्रति पनि आभार व्यक्त गर्दछु । विशेष विश्वविद्यालय अनुदान आयोगप्रति पनि आभार प्रकर गर्दे । यस क्याम्पसको लागि प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष कुनै रुपमा सहयोग गर्नु हुने (नाम उल्लेख गर्न छुटेका)सम्पूर्ण महानुभावहरुमा आभार ब्यक्त गर्दै हार्दिक धन्यवाद ब्यक्त गर्न चाहँछु ।

यस क्याम्पसमा निर्मित भौतिक पूर्वाधार, मानव संसाधन, शैक्षिक वातावरण गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि प्रयाप्त हुने गरी ब्यवस्थापन भएको छ भन्ने कुरा मिति २०८० साल फागुण ३ गते विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चितता एवम् प्रत्यायन प्रमाण-पत्र (Quality Assurance and Accreditation (QAA) Certification) प्राप्त गर्न सफल भएको अवस्था हुँदा पनि क्याम्पसको क्षमता अनुरुप पढाइको लागि बिद्यार्थी भर्ना भएको नपाएको अवस्था यस क्याम्पसको प्रमुख चुनौतीको रुपमा परिचित हुन नसक्दा हाल सम्म ब्यवस्थापित सबै ती वस्तुहरु प्रयोगमा नआउने अवस्था आउन सक्छ भन्ने आशङ्कालाई भोलि होइन आजकै दिनदेखि योजना वद्ध तरिकाबाट हामी सबै लाग्नु जरुरी भएको छ । हरेक क्षेत्रमा कडा भन्दा कडा प्रतिस्प्रधात्मक स्थितिले हिजो दिई आएका शिक्षाले आजको आवश्यकतालाई परिपूर्ति गर्न नसक्ने भई सकेको हुँदा शिक्षाको तहगत प्रमाण-पत्रले मात्र मानिसको जीवन र जगतमा सन्तुलन कायम गर्न कथिनतामा ज्ञान, सीपका साथ उद्यमशीलता समेतको जानकार गराउनु पर्ने अवस्था भई सकेकोले समय परिवर्तनका साथ शिक्षा प्रयोजनको भूमिकामा समेत भएको परिवर्तन लाई यस क्याम्पसले आत्मसाथ गरी अध्यापन गराईने बिषयहरुमा विविधिकरण वा बिषय थपमा समेत अध्ययन गनु पर्ने बेला भएको छ । जुन कार्यको उपलब्धि मापन यस क्याम्पसप्रति विद्यार्थीहरुको उत्कर्षक आकर्षण भई प्रवेश परीक्षामा उच्चतम अङ्क प्राप्त गर्ने बिद्यार्थीले मात्र भर्ना पाउने अवस्था । यस अवस्थामा मात्र यस क्याम्पसको लागि गरिएको समर्पणको सार्थकता हुने छ । साथै विश्वबजारीकरणको माग एवम् आवश्यकता अनुकूल र देशको

लागि प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा योगदान पुर्‍याउन सक्ने जनशक्ति उत्पादन गर्न क्याम्पस सफल हुने छ । समय, परिस्थिति अनुसार नेपालका सामुदायिक क्याम्पसहरु सञ्चालन गर्न ठोष योजना ल्याएर आर्थिक जटिलतालाई निराकन गरी संस्थालाई दिगो राखी अगाडि बढाउन सम्बन्धित निकाय एवं राज्यले विशेष ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।

कुनै पनि नागरिक शिक्षा प्राप्तिबाट वञ्चित हुनु हुन्न भन्ने कुरा देशको संविधानले प्रत्याभूत गरेको बेलामा राज्यको तर्फबाट पूरा गर्नु पर्ने दायित्व यस जिल्लामा पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन हुन नसकेको अवस्थालाई हृदयंगम गरी नागरिकको सामाजिक दायित्व पालना गर्ने क्रममा माथि उल्लखित ब्यक्ति ब्यक्तिहरु मिलेर आ-आफ्नो निजी लगानी एवम् दान दातब्यको भरमा सञ्चालन गर्दै आएको यस क्याम्पसले गुणस्तरयुक्त शिक्षा सर्वसुलभ तरिकाबाट आजका दिनसम्म उपलब्ध गराउँदै आएकोमा देशमा विस्तारित आर्थिक मन्दीले गर्दा क्याम्पस सञ्चालनको लागि जुटाउँदै आएको आर्थिक श्रोतमा ह्रास हुने क्रम जारी रहेको छ भने अर्को तर्फ शिक्षण सिकाइ आधुनिक प्रविधि मैत्री बनाउनु पर्ने वाध्यात्मक परिस्थितिलाई अँगाल्दै जानु पर्ने भएकोले स्थानीय सरकारको तर्फबाट नियमित आर्थिक सहयोगको ब्यवस्था भइदिएमा यस क्याम्पसलाई अझ विशिष्ट श्रेणीको शिक्षण संस्थाको रुपमा विकास र विस्तार हुने सम्भावना छ । यस सम्भावनालाई साकार गर्न सकिएको अवस्थामा देशका लाखौं युवा जनशक्ति शिक्षा आर्जनको बहानामा वार्षिक अरबौं विदेशी मुद्रा लिई कामको खोजीमा विदेशमा भौंतारिरहेको युवाहरुलाई उच्च शिक्षाको माध्यमबाट ज्ञान, सीप र उद्यमशीलतामा पूर्णता दिई यस भूमिमा नै केही गर्छु भन्ने वातावरण सृजना गरी देशको उत्पादकत्व वृद्धिमा समेत योगदान पुर्‍याउन हुने भएकोले स्थानिय सरकारबाट विगतका आग्रह, पूर्वाग्रहलाई बिर्सी हाम्रो कार्यक्षेत्रमा विभिन्न कठिनाई भोगी सञ्चालनमा रहेको उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने संस्थाको रुपमा लिई दिनु हुन र आगामी दिनका लागि निश्चित आर्थिक स्रोतको व्यवस्थापनको लागि विनम्रताका साथ निवेदन गर्न चाहन्छु ।

अन्तमा, यस क्याम्पसलाई आजका दिनमा यस अवस्थामा ल्याउन विभिन्न कोणबाट प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्ष सहयोग पुयाउनु हुने सबै महानुभावहरु, क्याम्पसको २४ औं वार्षिक उत्सव समारोहमा पाल्नु भई कार्यक्रम सफल पार्न सहयोग पुयाउनु हुने सबै महानुभावहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै आगामी दिनमा समेत य क्याम्पसको भलो र उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि सबैको सकारात्मक सुझाव र सहयोगको आशा गर्दछु ।

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस र सरोकारवाला सबैको जय होस ।

धन्यवाद ।

गम्भीरलाल श्रेष्ठ

अध्यक्ष

क्याम्पस सञ्चालक समिति

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस
को
२५औं वार्षिकोत्सबमा प्रकाशित
वार्षिक कार्य प्रगति प्रतिवेदन

शैक्षिक पृष्ठभूमि :

नेपालको राजधानी काठमाडौं र तिब्बतको ल्हासा एवम् अन्य व्याापरिक केन्द्रहरुबिच व्यापारको आवागमनमा बास बस्ने एवम् विश्राम गर्ने थलो, चौतारीको पर्यायवाचीको रुपबाट विकसित भएको नाम आज सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको सदरमुकाम चौतारा कायम रहिरहेको छ । राजधानी नजिक भएर पनि विगतका दशकौं वर्षहरुमा मध्यम स्तरीय शिक्षण संस्था स्थापना भएता पनि उच्च शिक्षाका शिक्षण संस्थाहरु दुई दशकयता मात्र स्थापना सुरुवात भएको हो । २०४६ सालको राजनीतिक परिवर्तनको संघारमा चौताराका प्रबुद्ध समाजसेवी एवम् शिक्षाप्रेमी युवा जनशक्तिको सुझमा उच्च शिक्षाको प्रथम पाइलाको रुपमा तत्कालीन रत्नगंगा क्याम्पसको स्थापना भएको थियो । तत्पश्चात् राजनीतिक परिवर्तनकै प्रवाहसाथ शिक्षा क्षेत्रमा संरचनात्मक एवम् प्रतिस्पर्धात्मक परिवर्तन आएको पाइन्छ । विद्यालय तहको शिक्षामा मात्र उल्लेखनीय परिवर्तन नभई उच्च शिक्षाको क्षेत्रमा पनि महत्वपूर्ण प्रगति एवम् परिवर्तन आएको देखिन्छ । परिवर्तनकै बाबजुद सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको सदरमुकाम चौतारा लगायत अन्य प्रमुख केन्द्रहरुमा समेत उच्च मा.वि. तहका शिक्षण संस्थाहरु स्थापना भएका तर स्नातक तहको अध्ययनका संस्था स्थापना नभएको हुँदा सोको अभावमा प्रवीणता प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गरेका युवा शक्तिहरु अपव्यय हुनबाट जोगाउन, उनीहरुको ज्ञान, सिपलाई अभिवृद्धि गरी संस्थागत एवम् सामाजिक विकासमा प्रयुक्त गराउन सदरमुकाम चौतारामा उच्च शिक्षा हासिल गरी व्यक्तिको भाग्य र भविष्य निर्माण गर्न सीमित साधन र स्रोतको समुचित उपयोगबाट अधिकतम उपलब्धी हासिल गर्ने उद्देश्यका साथ नेपालको सर्वाधिक श्रेष्ठ त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट २०५८ साल भाद्र ८ गते सम्बन्धन प्राप्त गरी बि.एड. कक्षा सञ्चालन गर्न 'चौतारा बहुमुखी क्याम्पस' स्थापना भएको व्यहोरा सबैमा विदितै छ । यस क्याम्पसले आफ्नो स्थापनाकालको २४ वर्ष सफलतापूर्वक पूरा गरी २५ वर्ष प्रवेशको यस सुखद एवम् उल्लासमय घडीमा यहाँहरु सबैको समुपस्थिति माझ यस क्याम्पसको कार्यप्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न पाउँदा सबैप्रति कृतज्ञतापूर्वक श्रद्धा एवम् आदरभाव प्रकट गर्दछु ।

क्याम्पस परिचयः

सिन्धुपाल्चोक जिल्ला हालको संघीय संरचना अन्तगत बागमती प्रदेशको उच्च एक हिमाली एवम् पहाडी जिल्ला हो । नदी, पहाड, हिमाल, छहरा, वन, जङ्गल ताल, पोखरी आदि प्राकृतिक सम्पदा, प्रसिद्ध पर्यटकीय स्थलहरू तथा ऐतिहासिक स्थलहरू भएता पनि तिनीहरूको उचित सदुपयोग अझै गर्न बाँकी देखिन्छ । सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा उच्च शिक्षा हासिल गर्ने संस्थाको अभाव शैक्षिक क्षेत्रमा उल्लेखनीय परिवर्तनको आभाष नभएको, नेपालको राजधानी काठमाडौं सिन्धुपाल्चोकबाट नजिक भएर पनि पारिवारिक पहुँच भएका जनशक्तिहरु अध्ययनको लागि राजधानीकेन्द्रित हुनु, कतिपय उच्च मा.वि. तह पुरा गरेका जनशक्तिहरू आयस्रोत अभावका कारण आफ्नो अध्ययन जारी राख्न नसक्नु, उच्च शिक्षाको अवसर नपाउँदा ती जनशक्तिहरू शैक्षिक बेराजगारीको चपेटामा परेकोले राज्यको एउटा छेउबाट भएपनि मध्यम स्तरीय जनशक्ति तयार गर्न उनीहरूको अन्तर्निहित सृजनशील प्रतिभाहरूको प्रस्फुटनका लागि आवश्यक परिस्थितिलाई हृदयङ्गम गरी श्री कृष्ण रत्न गंगा उच्च मा.वि. चौताराको विद्यालय व्यवस्थापन

समितिको पहलमा मिति २०५७/८/१० गते स्नातक क्याम्पस सञ्चालन गर्न वृहत भेलाको आयोजना पश्चात अध्यक्ष एवम् पूर्व माननीय सांसद कृष्णराज श्रेष्ठको संयोजकत्वमा, स्व. इश्वरी कक्षपती, स्व.पहलमान श्रेष्ठ, स्व.हिमालयप्रसाद दंगाल, श्री सोम सापकोटा, श्रीमती दिलकुमारी श्रेष्ठ र श्री नगेन्द्रप्रसाद दंगाल रहेको सात सदस्यीय चौतारा क्याम्पस पूर्वाधार तथा योजना तयारी समितिको गठन गरियो । सो समितिको सतत् प्रयासबाट त्रिभुवन विश्वविद्यालयले मिति २०५८/५/८ गतेका दिन यस जिल्लाको सदरमुकाम चौतारामा शिक्षा विषयको स्नातक तहको क्याम्पस शै.स. २०५८/५९ देखि सञ्चालन गर्न स्वीकृत प्रदान गरिएको ब्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

२०५८ सालमा स्थापित यस क्याम्पस २०६३ सालमा ब्यवस्थापन सङ्काय, २०६९ सालमा विज्ञान र २०७५ साल देखि शिक्षाशास्त्र सङ्कायमा नेपाली र अङ्ग्रेजी विषयमा स्नातकोत्तर एम.एड. सञ्चालन भइ रहेको छ । हाल सम्म बी.एड.को २०औं व्याच, बि.बि.एस.को १६औं ब्याच,बि.एस्सीको ११औं ब्याच र एम.एड.को ५औं ब्याच पार भइसकेको छ । सबै सङ्काय गरी स्नातक तहमा ७५३ जना, स्नातकोत्तर तहमा १० जना गरी जम्मा ७६३ जना उत्तीर्ण हुनुभई उपाधि प्राप्त गर्नु भएको छ। उतीर्ण विद्यार्थीहरुको नामावली स्मारिकामा प्रकाशित गरिएको छ । ती जनशक्तिहरु विभिन्न निकायको सम्मानित पदहरुमा कार्यरत रहेका छन् ।

क) विद्यार्थी विवरण :

यस क्याम्पसमा रहेको हालको विद्यार्थी सङ्ख्याः स्नातक तहमा १६३ जना र स्नातकोत्तर तहमा ४१ जना गरी जम्मा विद्यार्थी सङ्ख्या २०४ जना रहेको छ । यसको विस्तृत विवरण अनुसूची : १ क र ख मा उल्लेख गरिएको छ ।

ख) प्राध्यापक एवम् कर्मचारी विवरण:

यस क्याम्पसमा विगतको अनुपातमा विद्यार्थी सङ्ख्या प्रथम वर्षमा भर्नादर कमी आएको छ । आगामी शैक्षिक सत्रदेखि भर्नादर बढाउन विशेष शैक्षिक कार्यक्रम अवलम्बन गरिने छ । विश्व विद्यालय अनुदान आयोग गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायान विभागले निर्धारण गरेको मापदण्डअनुसार यस वर्षदेखि आंशिक शिक्षकको भन्दा पूर्णकालीन शिक्षकको अनुपात बृद्धि गर्नु पर्ने भएकोले यसका लागि श्रोत व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ । शिक्षक, कर्मचारीहरुको विवरण अनुसूची ५ मा उल्लेख गरिएको छ ।

ग) विषयगत व्यवस्थाः

यस क्याम्पसमा त्रि.वि.बाट शिक्षा सङ्कायमा विशिष्टीकरणका विषयहरु अङ्ग्रेजी, नेपाली, अर्थशास्त्र, जनसङ्ख्या शिक्षा, गणित तथा स्वास्थ्य र शारीरिक शिक्षा विषयहरु, व्यवस्थापन सङ्कायमा Finance Specialization का विषयहरु र विज्ञान सङ्कायमा Physics Specialization का विषयहरु शिक्षण शिक्षण भइरहेका छन् ।

घ) पठनपाठन समय र प्रक्रियाः

यस क्याम्पस बिहानको समयमा सञ्चालन भैरहेको छ । स्नातकोत्तर विषयको शिक्षण सन्ध्याकालीन समयमा भैरहेको छ। पठनपाठन प्रक्रियाहरूमा विभिन्न विधि, पहुँच तथा तरीकाहरू अबलम्बन गर्दै सहभागितात्मक शिक्षण सिकाइ प्रक्रियाहरूलाई प्राथमिकता दिँदै आएका छौं । कुनै Course का Contents अधुरो रहन आएमा थप समयको व्यवस्था गरी शिक्षण गरिरहेको व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु । यस वर्षदेखि सिकाइमा कमजोर विद्यार्थीहरुलाई पठन पाठनको उपचारात्मक शिक्षण गरिने छ। आगामी वर्षदेखि स्नातक तहमा प्रत्यक्ष कक्षा शिक्षणको साथै अनलाइन माध्यमबाट समेत शिक्षण प्रक्रिया अपनाइने नीति अबलम्बन गरिने छ। यसका लागि आवश्यक भौतिक एवम् प्रविधिको व्यवस्थापन तथा तदनुसारको जनशक्ति तयार गर्नुपर्ने आवश्यकता छ ।

ङ) पुस्तकालय व्यवस्था:

यस क्याम्पसमा विद्यार्थीको पठनपाठनलाई सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ पुस्तकालय स्थापना

गरिएको छ । जसमा ९२६३ वटा पाठ्यपुस्तक र अन्य सन्दर्भ सामग्रीहरु छन् । विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट पुस्तकालय विकासको लागि प्राप्त रु ८ लाखबाट अध्ययनरत छात्रछात्राहरुलाई गुणस्तरीय नयाँ प्रकाशनका पाठ्यपुस्तकहरु खरिद गरी प्रत्येक छात्रछात्रालाई सम्पूर्ण पाठ्यपुस्तक आवश्यक कार्यविविध निर्माण गरी प्रदान गरिएको छ ।

च) आन्तरिक परीक्षा र अतिरिक्त क्रियाकलापहरु:

वार्षिक कार्ययोजना अनुरुप शैक्षिक क्रियाकलाप, आन्तरिक परीक्षा एवम् अतिरिक्त क्रियाकलापहरुमा हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता, कविता प्रतियोगिता, वक्तृत्वकला प्रतियोगिता, खेलकूद प्रतियोगिता आदि भइरहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु । यस वर्षदेखि आन्तरिक परीक्षामा अनुपस्थित विद्यार्थीहरुलाई परीक्षाको अनिवार्यलाई थप व्यस्थित गरिने छ। अतिरिक्त क्रियाकलापलाई नियमित र व्यबस्थित गरिने छ । यसका लागि वार्षिका कार्ययोजना निर्माण भै शैक्षिक पात्रो समेत निर्माण गरिएको छ ।

छ) परीक्षा केन्द्र

सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा हाल १२ वटा स्नातक तहका क्याम्पसहरु सञ्चालन भइरहेका छन् ।

यस क्याम्पसमा जुगल बहुमुखी क्याम्पस साँगाचोक र अभयानन्द शिक्षा क्याम्पस ऐसेलुखर्क, जलविरे भ्याली क्याम्पस, इन्द्रावती क्याम्पस, पाँचपोखरी क्याम्पस, सुनकोशी क्याम्पसको समेतको परीक्षा केन्द्र कायम छ । साथै यसै वर्षदेखि परीक्षा सञ्चालन खर्च त्रि.वि. परीक्षा नियन्त्रण कार्यालबाट बाह्य परीक्षा सञ्चालन खर्च गत वर्षदेखि नै प्राप्त भएको छ ।

ज) छात्रवृत्ति विवरण

क्याम्पसले त्रि.वि. को नियमानुसार नियमित रुपमा छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको छ र छात्रवृत्ति प्रदान गर्न निम्न संघ संस्था तथा व्यक्तिहरुबाट सहयोग प्राप्त भएको छ ।

क) दलित छात्राहरुलाई र अपाङ्ग छात्रछात्राहरुलाई क्याम्पसमा बुझाउनुपर्ने मासिक शुल्कमा ५० % छुटको व्यवस्था गरिएको छ ।

ख) विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

ग) कर्मचारी मिलन केन्द्र सिन्धुपाल्चोक,

घ) बागमती प्रदेश शिक्षा विकास निर्देशनालय हेटौडा

विभिन्न संघ संस्था तथा व्यक्तिहरुबाट क्याम्पसमा अध्ययनरत छात्रछात्राको लागि विगत वर्षहरुदेखि छात्रवृत्ति उपलब्ध गराएकोमा धन्यवाद दिन चाहन्छु । आर्थिक कमजोर छात्र/छात्राहरुलाई छात्रवृत्तिको थप व्यवस्थाको लागि स्थानीय संघ संस्थाहरु एवम् सहकारी संस्थाहरुसँग प्रयत्न गरिने छ । आ.व. ०८१।०८२ मा प्रदान गरिएको छात्रवृत्तिको विवरण अनुसुची ७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

झ) संस्था सम्मान एवम् प्रशंसा:

यस क्याम्पसको आर्थिक एवम् भौतिक क्षेत्रमा महत्वपूर्ण सहयोग गर्नुहुने व्यक्तित्वहरु तथा संस्थाहरुलाई विगत वर्षमा झै सम्मान गर्दै जाने नीतिलाइ निरन्तरता दिईने छ ।

ञ) आर्थिक पक्ष:

कुनैपनि संस्थाको भौतिक एवम् गुणस्तरीय पक्ष विकसित गर्न आर्थिक पक्ष सबल रहनुपर्दछ । तर, हाम्रो राज्यको उच्च शिक्षामा समेत शैक्षिक नीति निजीकरण एवम् सामुदायिकीकरणको गतितर्फ उन्मुख भइरहेको परिप्रेक्ष्यमा राज्यको जिम्मेवारी तथा आवश्यकता पर्खंदा यस भेगका युवाशक्तिहरुको भविष्य अन्यौल रहन सक्ने पक्षलाई दृष्टिगत गरी यस क्याम्पसको स्थापना भएको व्यहोरा सर्वत्र अवगत नै छ । जिल्लामा सञ्चालित क्याम्पसहरुको पब्लिक क्याम्पस संघ स्थापना भै त्यसको नेतृत्व यस क्याम्पसका सञ्चालक समितिका अध्यक्षले सम्हालिरहनु भएको छ । आ.व.०८१/०८२ मा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले नियमित अनुदान बापत रु. २७,३८,२८०।, NEHEP कार्यक्रम अर्न्तगत रु **२५,४३,६००। र** फर्निचर खरिदको लागि अनुदान रु ६,००,०००। प्राप्त भएको छ । त्यसै गरी चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाबाट तलब

अनुदान रु ७,००,०००। र चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका वडा नं.५ बाट रु १,४०,२०४।०० प्रदान गर्नु भएकोमा धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं । यसरी नै बागमती प्रदेश सरकार सामाजिक विकास कार्यालयबाट छात्रावास ट्रष्ट निर्माणको लागि रु ३६,१२,९५७।०० र बागमती प्रदेश सरकार शिक्षा विकास निर्देशनालयबाट सामुदायिक क्याम्पस गुणस्तर सुदृढिकरण कार्यक्रम अर्न्तगत रु ५,००,०००। प्राप्त भएकोमा विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं । यस क्याम्पसलाई विगतमा विभिन्न प्रकारले सहयोग गर्नुहुने व्यक्तित्व तथा संस्थाहरु प्रति पनि विशेष आभार व्यक्त गर्दछौं । यस क्याम्पसको आ.व. ०८१।०८२ को यथार्थ आय व्यय विवरण र आगामी आ.व.०८२।०८३ को अनुमानित आय व्यय विवरण अनुसुची ९ उल्लेख गरिएको छ ।

ट) भौतिक पक्ष :

भारतीय राजदूतावासको आर्थिक सहयोगमा चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको भवन निर्माण भई मिति २०७०।८।१७ मा प्राविधिक सहयोगकर्ता जिल्ला विकास समिति, सिन्धुपाल्चोकबाट भवन हस्तान्तरण भएको छ । भारतीय राजदूतावासमा भवन निर्माणमा प्रयन्न गर्नुहुने श्री नेपाल सरकारका पूर्व सचिव एवम् नेपाल प्रशासनिक प्रतिष्ठानका पूर्व कार्यकारी प्रमुख यस क्याम्पसका विशिष्ट सल्लाहकार समितिका संयोजक श्री पुण्यप्रसाद न्यौपाने एवम् यस पक्षमा प्रयन्न गर्नुहुने अन्य श्रद्धेय महानुभावहरुप्रति आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । त्यसै गरी भारतीय राजदुतावासलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस भवनमा ३५ वटा कोठाहरु विभिन्न प्रयोजनको लागि उपयोग भैरहेको छन् ।

यस क्याम्पसको हातामा चौतारा नगरपालिका वडा नं. ५ मा १५ रोपनी ६ आना (१५-६-०-२) जग्गा प्राप्त गरिएको र अन्य स्थानमा १९ रोपनी १२ आना १ पैसा ३ दाम जग्गा रहेको ब्यहोरा अनुरोध छ । यसै हाता भित्र २ वटा ट्रष्ट, १ लेखा भवन १ शौचालय र २ प्रतिक्षालय पनि रहेको छ ।

ठ) शैक्षिक पक्ष :

२०६६ असोजमा लगाइएको महायज्ञबाट यस क्याम्पसलाई नगद रु. १,२६,२४,९१९।०४ र जग्गादान जम्मा १६ रोपनी ८ आना ० दाम १ पैसा प्राप्त भएको छ । सप्ताह ज्ञान महायज्ञ सफल पार्न क्याम्पसलाई दानदातव्य गर्ने सबै श्रद्धेय महानुभावहरु, संस्थाहरु, गाविसहरु, कर्मचारी मित्रहरु, शिक्षक साथीहरु सबैमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । यथार्थमा यो सप्ताह ज्ञान महायज्ञ चौतारालाई शैक्षिक नगरीमा विकसित गर्ने र चौतारा बचाउ भन्ने भावनाबाट अभिप्रेरित भई आत्मीकरण रुपमा रहेको छ । ज्ञान महायज्ञ सप्ताहको विशेष अवसरमा निर्णयानुसार व्यक्तिगत रु. ५,०००।- भन्दा माथि र संस्थागत रु. १०,०००।- भन्दा माथि सहयोग गर्नुहुने व्यक्ति र संस्थालाई मात्र आजीवन सदस्यता प्रदान गरिएको व्यहोरा निवेदन गर्दछु । यस क्यामपसको शैक्षिक आयाम अभिवृत्ति गर्न चौतारा -५ निवासी श्री प्रभात श्रेष्ठ (सेवा कम्प्यूटर सेन्टरबाट) १३ थान CCTV प्रदान गर्नु भएकोमा धन्यवाद दिन चाहन्छु । क्याम्पसका सहयोग दाताहरु एवम् आजीवन सदस्यहरुको नामावली स्मारिकामा प्रकाशित गरिएको छ । २०७४ साल फाल्गुणमा पूनः क्याम्पसको शैक्षिक विकासको लागि सप्ताह ज्ञान महायज्ञ लगाइएको जसबाट रु ७८३६१७ क्याम्पसलाई प्राप्त भएको थियो । विगत वर्षहरु देखि क्याम्पसले गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायान (Quality Assuration and Accreditation-QAA) प्राप्त गर्न प्रयत्न भइरहेकोमा विश्वविद्यालय अनुदान आगोयबाट २०८० फाल्गुण ३ गते गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायान प्रमाण पत्र (Quality Assuration andAccreditation Cetrificate) प्राप्त गर्न सफल भएको छ। यो उपलब्धी जिल्लाको प्रतिष्ठा र चौताराको सानको रुपमा लिन सकिन्छ। विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले २०२२ देखि २०२६ सम्म Nurturing Excellency in Higher Education Programme मा यस क्याम्पस आवद्ध भएको छ। आगामी दिनहरुमा यस कार्यक्रममार्फत शैक्षिक पक्षमा विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी क्याम्पसको गुणस्तर सुधारमा योगदान पुऱ्याउन मद्दत गर्ने छ। चौतारा बहुमुखी क्याम्पस एल्मुनाई एसोसिएसनको सहयोगमा Digital Library स्थापना गरिएको छ। विश्वविद्यालय

अनुदान आयोगले यस क्याम्पसलाई Digitazation व्यवथापनको लागि कार्यक्रम स्वीकृत गरिएको छ ।

गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायान (QAA) को प्रमाणिकरण तथा क्याम्पसको समग्र पक्ष सुधारको लागि नियमित रुपमा क्याम्पसमा विभिन्न उप-समितिहरु स्थापना गरी क्रियाशील रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

१. IQAC समिति (Internal Quality Assurance Commitee_
२. SAT समिति (Self assessment Teams
३. Research Management Cell
४. Extra -Curricular Activities Cell
५. Counseling and Employment Service Cell
६. Public Information Cell
७. Examination Cell
८. EMIS (Educational Information System)
९. GRM
१०. Practice Teaching Cell

ठ) विभिन्न सङ्काय विभाग

- शिक्षा सङ्काय
- व्यवस्थापन सङ्काय
- विज्ञान सङ्काय

ड) भूतपूर्व विद्यार्थी समाज (Alumni Association) का पदाधिकारीहरुको विवरण अनुसूची ७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

ढ) आजीवन सदस्यहरू:

क्याम्पसमा हाल सम्म ७१ जना सहयोगदाता र ७१३ जना आजीवन सदस्यहरु हुनुहन्छ । विभिन्न संघ संस्थाहरु १०२ जना आजीवन सदस्यहरु हुनुहुन्छ । चौतारा .-५ निवासी श्री शेर बहादुर श्रेष्ठबाट आजीवन सदस्यको रुपमा मासिक रु. २००।- का दरले सहायता प्रदान गर्नुभएकोमा धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस क्याम्पसका आजीवन सदस्यहरुको विवरण अनुसूची ४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

य) यस क्याम्पस सञ्चालक समितिको वर्तमान पदाधिकारीहरूको विवरण

अनुसूची २ मा उल्लेख गरिएको छ ।

र) विशिष्ट सल्लाहकार समिति

क्याम्पसको सञ्चालक समिति लगायत अन्य आवश्यक पक्षमा परामर्श दिने उद्देश्य र विविध प्रकारका सहयोगको लागि एक विशिष्ट सल्लाहकार समिति गठन गरिएको छ । पदाधिकारीहरूको विवरण अनुसूची : ३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

क्याम्पसका भावी कार्यक्रम एवम् लक्ष्यहरू

१) क्याम्पसका सहगोगादाताहरुको विस्तारलाई निरन्तरता दिइने छ ।
२) व्यवस्थापन सङ्कायमा स्नातकोत्तर तह एम.बि.एस.सञ्चालन गर्न आवश्यक प्रक्रिया थालिने छ
३) जेहेन्दार, अपाङ्ग, आर्थिक कमजोरी एवम् दलित विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्तिको व्यवस्थामा विस्तार गरिने छ ।
४) Quality Assurance and Acrediation प्रमाण पत्र प्राप्त भएको छ । यसको दिगोपनाका लागि विशेष कार्ययोजना निर्माण गरिनेछ ।
५) Nurturing Excellence in Higher Education Programm (NEHEP) मा क्याम्पस आवद्ध भएको छ । यस अन्तरगत विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार गरिनेछ ।
६) यस क्याम्पसलाई Research Oriented संस्थाको रुपमा विकसित गर्न जर्नल प्रकाशनलाई निरन्तरता दिई अन्तरराष्ट्रिय स्तरणको अनुसन्धानात्मक पद्धतिमार्फत शिक्षा र गुणस्तरमा देखिएको समस्याहरु समाधान गरिने छ । साथै जिल्ला भरिका अन्य क्याम्पसका उपप्राध्यापकहरुलाई समेत विभिन्न प्रकारका

Refressal Training प्रदान गरिने छ ।

७) क्याम्पसलाई महत्वपूर्ण योगदान गर्नुहुने व्यक्तित्वहरु तथा शिक्षक एवम् कर्मचारीहरुलाई सम्मान एवम् कदर गर्दै जाने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

८) क्याम्पसको विविध पक्षमा अझ धेरै सुधार गर्नुपर्ने औचित्यलाई ध्यानमा राखी आगामी दिनहरुमा ५ वर्षे Strategic र Master plan तयार भएको छ ,सोहि आधारमा क्याम्पसको विविध पक्षमा सुधार गरिने छ ।

९) क्याम्पसको मुख्य भवनमानै श्रोत व्यवस्थापन गरी छात्रावासको व्यवस्था गरिने छ ।

१०) शिक्षक एवम् कर्मचारीहरुको स्थायीत्व र पदोनन्तिको नीति लागु गरिने छ ।

११) क्याम्पस पूर्णकालीन शिक्षक दरबन्दि बृद्धि गरिने छ ।

१२) क्याम्पसको स्वामित्वमा रहेको जग्गाहरु अधिकतम उपयोगमा ल्याइने छ ।

१३) E-library लाई क्रियाशील गरिने छ ।

१४) Digitization को माध्यमबाट शिक्षण प्रक्रियालाई प्रविधियुक्त बनाइने छ ।

अन्तमा यस क्याम्पसको भौतिक, शैक्षिक, आर्थिक उन्नयनको लागि निरन्तर सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्माननीय पूर्व सभामुख श्री अग्निप्रसाद सापकोटा, पूर्व माननिय मन्त्री श्री अमृतकुमार बोहरा, पूर्व माननीय एवम् सस्थापक अध्यक्ष श्री कृष्णराज श्रेष्ठ, पूर्व सचिब पुण्यप्रसाद न्यौपाने, पूर्व माननीय श्री सुभाष कर्माचार्य, पूर्व माननीय मन्त्री श्री शेरबहादुर तामाङ, प्रदेश माननीय पूर्व मन्त्री श्री युवराज दुलाल, वर्तमान सञ्चालक समितिका अध्यक्ष ई. श्री गम्भिरलाल श्रेष्ठ, सामाजिक ब्यक्तित्व श्री रामचन्द्र श्रेष्ठ, सञ्चालक समितिका वर्तमान तथा पूर्व पदाधिकारी र सदस्यज्यूहरुलाई यस अवसरमा विशेष स्मरण गर्न चाहन्छु ।

हामी सबै शिक्षक एवम् कर्मचारीहरू क्याम्पसको समुन्नतिमा संलग्न रहने प्रण गर्दै क्याम्पस प्रति सबैको महत्वपूर्ण सहयोगको अपेक्षा राख्दै क्याम्पसको वृद्धि र विकासमा आवश्यक सल्लाह, रचनात्मक सुझाव एवम् स्नेह,सद्भाव प्राप्त हुने नै छ भन्ने विश्वासका साथ यो प्रतिवेदन अन्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ
नि.क्याम्पस प्रमुख

Attention: A Gateway to Comprehend the Lessons.

Nagendra Prasad Dangal | Former Campus Chief

Attention is the mother of retention. Retention is the mother of memory. Memory is the mother of retrieval/reproduction. Attwention is the focusing of mental resources. Attention improves cognitive processing for many tasks. We are always surrounded by multiple stimuli. It is impossible to react to all the stimuli of the environment at any given moment. Some of them must be filtered out. Only certain stimuli attract our attention. So, attention is the process of focusing perception on a limited number of stimuli.

These generations pay less attention to others because of different distracting factors as the addiction of screen of mobiles, televisions and computers. The education of great leaders/personalities of the nation attract for attention as imitation and identification to the new generation in learning. In the classroom different individualities students appear as age, sex, language, socio-economic condition, religion, races, values etc. Teachers should understand KYS (know your students) with different dimensions for arousing attention in the classroom. Teacher behaviors should be transference and counter-transference as the psychologist/counselor counsels and intervenes his/her mental patients/clients with their satisfactory manner. Behavior modification technique is the most usefulness tools for deviant behavioral students in the classroom for attending to the lessons. Contingency contracting is another instrument for attending the students to the lessons. Teachers should develop the environment of co-operation and competition among students and regularly providing feedback and reinforcement to develop the morale, managing mindfulness environment for enhancement the quality of the students.

Some Ways Arousing Attention in the Lessons Effectively.

Capturing students' attention is key to effective teaching. Start with a thought-provoking question, a surprising fact, or a quick interactive activity to spark curiosity. Use varied tone and gestures,

incorporate multimedia, and connect lessons to real-life examples. Keep energy high, encourage participation, and break content into bite-sized chunks to maintain focus.

\1. Understanding the Importance of Student Attention

Student attention is essential for productive learning. Without it, lessons lose their impact. Consequently, the teacher's effort may go unnoticed. Therefore, understanding how to gain and sustain attention becomes a priority. Moreover, attention is the gateway to comprehension. If students are distracted, they miss important details. As a result, their performance suffers. Hence, effective teaching starts with grabbing attention

In addition, attention connects learners to the material. It sparks curiosity and interest. For this reason, teachers must plan lessons with attention strategies in mind. While some students focus easily, others need constant stimulation. Thus, teachers should adapt based on student behavior. Likewise, attention is not a one-time event. It needs continuous reinforcement.

2. Starting the Class with Energy and Purpose

The first few minutes of class are crucial. During this time, students decide whether to engage or drift. Therefore, starting with energy is essential. One effective method is using a warm greeting or rapport building. Additionally, a smile and enthusiastic tone help set the mood. When students feel welcomed, they respond positively. Consequently, the classroom environment becomes inviting.

Moreover, stating the day's objective clearly increases attention. Students want to know the purpose. So, connecting the lesson to real-life helps. For instance, using current events or relatable stories makes content relevant. As a result, students become naturally curious. Furthermore, transitions between topics must be smooth. Abrupt starts can confuse learners. However, it should remain appropriate and lesson-related. Equally important is body language. A confident posture, eye contact, and expressive movements make the teacher more engaging.

Finally, students mirror energy. Therefore, if teachers are dynamic, students will follow. When lessons begin with excitement and clarity, learners stay alert. Ultimately, setting the tone early ensures maximum attention throughout the session.

3. Creating a Positive and Stimulating

Environment

Classroom environment directly impacts attention. If the space is dull or chaotic, students lose interest quickly. Therefore, teachers must organize and decorate the classroom with care. Moreover, seating arrangements play a key role. For example, circular or grouped seating fosters interaction. As a result, students feel more included. Equally important is the emotional atmosphere. Students need to feel safe and respected. When they are comfortable, they engage more. Therefore, the teacher's tone should be supportive. Moreover, encouraging questions and discussions helps. In this way, participation becomes natural.

Finally, establishing routines supports structure. Students know what to expect and when. As a result, they settle faster and concentrate better. All in all, a positive environment makes attention easier to achieve.

4. Using Interactive Teaching Methods

Interactive methods are effective in maintaining student attention. Traditional lectures often cause boredom. In contrast, activities and discussions spark interest. Therefore, teachers should vary their approach regularly. For instance, incorporating group work allows students to learn from peers. Moreover, it keeps them mentally engaged.

Additionally, question-and-answer sessions help sustain attention. When students are asked questions, they listen more carefully. Consequently, their minds stay active. Furthermore, role-plays and stimulations make learning more relatable.

5. Integrating Technology in Teaching

Technology can be a powerful attention tool. Today's students are digital natives. Therefore, integrating digital tools aligns with their interests. For instance, using educational videos makes learning visual and engaging. Moreover, interactive whiteboards allow real-time participation. Consequently, students become part of the lesson.

Finally, tech tools support differentiated learning. Different learners can explore at their own pace. Consequently, everyone stays engaged. In summary, smart use of technology can significantly boost attention and deepen learning experiences.

6. Encouraging Student Participation

Active participation keeps minds alert. Therefore, student involvement is crucial for attention. Rather than passive listening, learners should engage in dialogue. Asking open-ended questions encourages deeper thought. Consequently, students become more attentive and involved.

Teachers should also acknowledge contributions. Positive reinforcement like praise or rewards boosts motivation. Consequently, participation becomes more consistent. However, care must be taken to include all students. Sometimes, quieter learners get overshadowed. So, rotating roles ensures fairness.

7. Applying Classroom Management Strategies

Classroom management directly affects attention. A well-managed room promotes focus. On the other hand, disorder leads to distraction. Therefore, teachers must establish clear rules early. These rules should be simple, fair, and consistent. Moreover, they should be displayed for reference. Additionally, routines help manage time and behavior. When students know what comes next, transitions are smoother. As a result, less time is wasted. Furthermore, using attention signals like claps or phrases works well. These cues bring students back on track quickly.

Equally important is minimizing disruptions. Positive reinforcement is another key. Praising good behavior encourages others to follow. Likewise, using a reward system can motivate attention. However, rewards should not overshadow learning goals. Instead, they should support them.

8. Using Emotional and Social Connections

Building emotional bonds enhances attention. When students feel connected to their teacher, they pay more attention. Therefore, relationships matter in education. Greeting students by name creates a sense of belonging. Moreover, showing interest in their lives builds trust.

Peer relationships also influence attention. A supportive class climate encourages participation. Therefore, team-building activities help. For example, group projects or games promote cooperation. As a result, students feel more comfortable contribution for attention to the lessons.

उच्च शिक्षा तहमा विद्यार्थी सङ्ख्या घट्नुका कारण

यज्ञप्रसाद दंगाल | उपप्राध्यापक

पहिले पहिले नेपालमा उच्च शिक्षा हासिल गर्न राजधानी काठमाण्डौंमै जानु पर्ने या त देशका अन्य ठूला सहरहरुमा जानु पर्ने बाध्यता थियो । सम्पन्न वा आर्थिक अवस्था राम्रो भएकाहरुले मात्र त्यो सुविधा पाउँथे । अरु सबै बन्चित थिए । अहिले गाउँ गाउँ मोफसलमा ११,१२,स्नातक तह र जिल्ला जिल्लामा घरपायक पर्ने ठाउँमै स्नातकोत्तर तहसम्मका क्याम्पसहरु खुलेका छन् । समय यस्तो आयो कि स्कूल क्याम्पस छन् तर विद्यार्थी घट्दै घट्दै गएर यही रफ्तारमा गयो भने शिक्षण संस्था नै टिकाउन गाह्रो पर्ने भैसकयो । एकातिर सित्तै वा ज्यादै कम पैसामा पढ्न पाइने स्कूल विद्यार्थी विहीन हुँदै छन् अर्को तर्फ राजधानी काठमाण्डौंमा कक्षा १० मा मासिक ५० हजार सम्म तिरेर पढाउने स्कल पनि अहिले नै छन् । त्यहाँचाहीँ विद्यार्थी खचाखच छन् । यो के भएको ? यसको राजनीतिक,आर्थिक,सामाजिक, सांस्कृतिक, वैदेशिक लगायत धेरै कारणहरु देखा पर्छन् । धेरैजसोले जनसङ्ख्या घट्दै गएर यस्तो भएको भन्ने एउटै कारण बताउने गर्छन् । केही हदसम्म त्यो पनि सत्य नै हो तर त्यही एउटा कारणले मात्र त्यस्तो भएको चाहिँ पक्कै होइन । यो सानो लेखमा सबै कुराको नालीबेली उतार्नु सम्भव छैन । कुराको उठान गरिसके पछि के ही त उल्लेख गर्ने पर्ने हुन्छ । यसो हुनुका केही कारणहरु संक्षेपमा यहाँ उल्लेख गर्न चाहन्छु :–

१. क.जनसंख्या संरचनामा परिवर्तन :

नेपालको जनगणना २०३८ को बृद्धि २.६२µ को तुलना २०७८ अनुसार बिगतको अधिक जनसङ्ख्या बृद्धि दर ह्वात्तै घटेर ०.९२µ पुगेको छ । यसको असर विद्यार्थी भरना दरमा प्रभाव पर्ने नै भयो ।

ख. ग्रामीण क्षेत्रबाट शहर र विदेशतर्फ आन्तरिक र बाह्य प्रवाशन (द्यचबष्ल म्चबष्ल० ले गर्दा पनि विद्यार्थी संख्या घट्न गएको छ ।

नीति दृष्टिकोण : शिक्षा मन्त्रालयले जनसंख्या संरचनामा परिवर्तन आए अनुसार दीर्घकालीन नीति तय गर्नु पर्ने ।

२. विदेशतर्फको छात्र प्रवाशन :

शिक्षा मन्त्रालयको तथ्याङ्क अनुसार २०८०/८१ मा मात्र १ लाखभन्दा बढीले विद्यार्थी अध्ययन अनुमति पत्र लिएर विदेश गएका छन् । मुख्य गन्तब्य अष्ट्रेलिया,जापान,यु.के.,यु.एस्.ए.तथा अन्य यरोपीय मुलुक रहेका छन् ।

करण : रोजगारी सहितको गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त गर्न पाइने वा रोजगारी गर्दै पढ्दैको सुविधा प्राप्त हुने ।

नीति दृष्टिकोण : रोजगार सम्बन्धी पाठ्यक्रम विकास गर्नु पर्ने ।

३. रोजगारी अवसर र पाठ्यक्रमको सम्बन्ध कमजोर हुनु ।

क. विश्वविद्यालयका धेरै कार्स्हरु रोजगारी बजारसँग प्रत्यक्ष रुपमा मेल नखाने ।

ख. स्नातक/स्नातकोत्तर पछि वेरोजगारी दर उच्च हुनु (हाल नेपालमा १९µ भन्दा बढी युवा बेरोजगारी

रहेको तथ्याञ्कमा देखिन्छ ।

नीति दृष्टिकोण : उद्योग शिक्षा सहकार्य प्रणली (क्ष्लमगकतचथ ब्अबमझष्ब अयियबदयचबतष्यल० लागू गर्नु पर्ने ।

४. शिक्षाको गुणस्तर र पूर्वाधार समस्या :

क. धेरै जसो सर्वजनिक क्याम्पसमा प्रयोगशाला, अनुसन्धान सुविधा र डिजिटलशिक्षा प्रणालीको कमी ।

ख. शिक्षण पद्धति अझै परम्परागत,अनुसन्धान भन्दा रटानमा केन्द्रित ।

नीति दृष्टिकोण : विश्वविद्यालय अनुदान आयोग(ग्र्रऋ० मार्फत गुणस्तर सुधार योजनालाई अनिवार्य बनाउने ठोस कार्य नीति कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने ।

५. आर्थिक कारण :

क. निजी कलेजको शुल्क उच्च(कतिपय कार्यक्रममा प्रतिवर्ष २— ५ लाख) ।

ख. ग्रमीण र कमजोर आर्थिक अवस्थाका विद्यार्थीलाई निरन्तरता दिन गाह्रो ।

नीति दृष्टिकोण : छात्रवृत्ति,शैक्षिक ऋण सुविधा र सब्सिडी बिस्तार गर्ने ।

६. वैकल्पिक तालिम र सीपमूलक कोर्सको आकर्षण :

क. छोटो अवधि(६ महिना—२ वर्ष) को प्राविधिक ,व्यावसायिकर अनलाइनकार्स मार्फत छिटो राजगारी सम्भावना बढाउनु पर्ने ।

ख. क्ष्त्,ज्यकउष्तबष्तिथ,ज्भबतिज ऋबचभ जस्ता क्षेत्रमा सिधा रोजगारी दिने कोर्सको आकर्षण बढाउनुपर्ने ।

नीति दृष्टिकोण : विश्वविद्यालय स्तरीय पाठ्यक्रममा सीपमूलक तत्व जोड्नु पर्ने ।

७. सामाजिक र साँस्कृतिक कारक :

क. धेरै महिला विद्यार्थी विवाह वा घरेलु जिम्मेवारीका कारण पढाइ छोड्ने ।

ख. केही विषय प्रति सामाजिक मूल्य मान्यता कम हुनु(जस्तै इतिहास,दर्शन,समाज शास्त्रलाई रोजगारी कम दिने धारणा)

नीति दृष्टिकोण : विषयको सामाजिक महत्वबारे सचेतना बढाउनु पर्ने ।

८. शिक्षामा राजनीतिकरण :

क. कतिपय विकसित मुलुकहरुमा सरकारी भन्दा स्थानीय पालिकाहरुले चलाएका सार्वजनिक विद्यालय तथा उच्च शिक्षा सस्तो,सुलभ र गुणस्तरीय हुँदारहेछन् । पब्लिकको आकर्षण पनि त्यतै बढी हुँदोरहेछ । एउटा कारण चाहिं त्यसैको सिको गरेर होला हाम्रो देशमा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा स्थानीय तहलाई जिम्मा दिएको तर यहाँ ठीक उल्टो गतिमा गैरहेको देखिन्छ ।

ख. शिक्षक र शिक्षा प्रति सरकारी दृष्टिकोण : विशुद्ध शैक्षिक/ तटस्थ प्रतिबद्ध सामाजिक व्यक्तित्वका हातमा शिक्षण संस्था सुम्पिने व्यवस्था भैदिएको भए शिक्षकमा च्भधबचम बलम उगलष्कजmभलत सही पालना भएर शिक्षकमा लगनशीलता आउँथ्यो† सकारात्मक प्रतिस्पद्र्धा बढ्थ्यो†शिक्षामा गुणस्तरीयता बढ्थ्यो । राजनीतिक गूटबन्दीले गर्दा व्यवस्थापन समितिको निर्वाचन स्थानीय तहको प्रमुखकै जस्तो घमासान हुने अनि राजनीतिक आस्थाकै आधारमा आफ्ना खरावलाई काखी च्याप्ने राजनीतिक आस्था नमिलेका अरु राम्रै भए पनि फ्याक्ने यो बामे सर्दासर्दै टुकुटुकु धर्मराएर हिंड्न खोजेको बालकको गति जस्तो अपरिपक्क परिपाटीमा सुधार नआएसम्म शिक्षा यसैगरी चलिरहन्छ । विद्यार्थी संख्या घटबढमा पनि यसको बाछिटा परेकै देखिन्छ ।

अन्त्यमा :

उच्च शिक्षा तहमा विद्यार्थी घट्नु केवल शैक्षिक समस्या मात्र होइन † जनसंख्या,अर्थतन्त्र,राजनीतिm,समाज र अन्तराष्ट्रिय प्रवृत्तिसंग जाडिएको बहु आयामिक चुनौति हो । यसको समाधानका लागि गुणस्तरीय,रोजगारमुखी र आर्थिक रुपमा पहुँचयोग्य, उच्च शिक्षा प्रणाली विकास गर्नुपर्ने आवश्यकता छ ।

रूप र रूप निर्धारणका आधार

हरिगोपाल श्रेष्ठ | उपप्राध्यापक

रूपको परिचयः

न्यूनतम अर्थयुक्त र अन्तरविभाजिन हुन नसक्ने भषिक एकाइ रूप हो । प्रकृति(धातु र प्रातिपदिक), प्रत्यय(वचनबोधक प्रत्यय, लिङ्गबोधक प्रत्ययलगायत व्युत्पादक प्रत्ययहरू, कृत र तद्धित दुबैखाले), उपसर्ग, विभक्ति आदि सबैलाई रूप भनिन्छ । रूप भाषिक सोपानमा तेस्रो स्थानमा र व्याकरणिक सोपानमा दोस्रो स्थानमा पर्दछ ।

- सङ्कथन
- अनुच्छेद
- वाक्य
- वाक्यांश
- पदावली
- पद
- शब्द

} अर्थपूर्ण एकाइ

- रूप
- वर्ण
- ध्वनि

} अर्थहीन एकाइ

वस्तुतः रूप भाषाको न्यूनतम अर्थयुकत एकाइ हो । यसले शब्दका सबभन्दा साना आर्थी टुक्रालाई जनाउँछ । यसलाई त्यसभन्दा साना टुक्रामा विभाजन गर्न सकिँदैन ।टुक्र्याउने हो भने यसमा निहित अर्थ हराएर जान्छ र रूपत्व समाप्त भई वर्णत्व उपस्थित हुन्छ । रूपका प्रत्येक टुक्रामा कुनै न कुनै अर्थ सन्निहित हुन्छ । जस्तैः -'केटो' एउटा शब्द हो । यसलाई टुक्र्याउँदा केट्+ओ गरी दुई रूप/रूपिम हुन्छ । यहाँ 'केट्' रूप/रूपिमले मानवीय व्यक्ति र 'ओ' ले पुलिङ्गी, एकवचन, अनादरार्थी बुझाउँदछ । त्यस्तै 'केट्' कोशीय रूपमा रहेको छ भने 'ओ' व्याकरणिक रूपमा रहेको छ ।

भाषिक ध्वनिको संयोजनबाट वा समुच्चयबाट रूपको निर्माण हुन्छ । त्यसैले रूपलाई ध्वनि खण्डको समष्टि मानिन्छ । जस्तैः 'समाज' यसमा पाँचवटा ध्वनि खण्ड /स्अम्आज्/ रहेका छन् । भाषिक रूपमा कोशीय र व्याकरणिक अर्थ हुन्छ ।जस्तैः सानो, केटो, बस्छ, खेल्छ आदि । यी शब्दहरूमा प्रयुक्त 'सान्' 'केट्' 'बस्'' खेल्' आदि रूपले केन्द्रीय वा कोशीय रूप जनाउँदछ । यिनबाट सानो, सानी, साना, केटो, केटी, केटा, केटौलो, बस्यो, बसी, बस्ला, खेल्छु, खेल्यो, खेल्नेछ, खेल्ला जस्ता शब्दहरू निर्माण गर्न सकिन्छ । त्यस्तै 'सानो' शब्दमा प्रयुक्त 'ओ' प्रत्यय(सान्+ओ)ले एकवचन, पुलिङ्गी, अनादरार्थी आदि व्यकरणिक अर्थ पनि जनाउँछ । भाषिक रूप मुक्त र बद्ध प्रकृतिको पनि हुन्छ । जस्तै 'मलिलो', 'खेतालो', 'न्यानोपन' आदि । यिनमा प्रयुक्त 'मल', 'खेत' र 'न्यानो' मुक्त रूप हुन् भने 'इलो', 'आलो' र 'पन' बद्ध रूप हुन् । समग्रमा भाषिक रूपलाई निम्नानुसार चिनाउन सकिन्छ ।

- वर्णभन्दा ठुलो र शब्दभन्दा सानो एकाइ
- न्यूनतम अर्थयुक्त एकाइ
- आक्षरिक र अनाक्षरिक एकाइ
- एकाक्षरिक र बहुआक्षरिक एकाइ
- मुक्त र बद्ध एकाइ

- शब्दको संरचक एकाइ
- कोशीय र व्यकरणिक एकाइ
- शब्दाकार र सर्गाकार एकाइ
- दृश्य र अदृश्य एकाइ
- आकारशून्य रूपमा पनि प्रयोग हुन सक्ने एकाइ

रूप निर्धारणका आधार

१. संरचनागत भिन्नताको सिद्धान्त

कुनै दुई लघुतम अर्थयुक्त एकाइ समान परिवेशमा समान अर्थ लिएर आएका छन् तर संरचाना भने भिन्न छन् भने ती परिवेश समान अर्थ पनि समान भएका तर संरचना फरक भएका रूपलाई फरक फरक रूप मान्नु पर्दछ ।

बनावट	परिवेश	अर्थ
फरक	समान	समान

१. ऊ खाटमाथि बस्छ ।
ऊ खाटमा बस्छ ।
२. श्यामले चिठी लेख्यो ।
श्यामले पत्र लेख्यो ।
३. म बजारदेखि आएँ ।
म बजारबाट आएँ ।
४. रामसित पैसा छ ।
रामसँग पैसा छ ।

माथिका तीनवटै उदाहरणमा परिवेश र अर्थ समान छन् तर संरचनामात्र फरक रहेको छ । त्यसैले परिवेश समान, तिनका अर्थ समान भएता पनि फरक फरक संरचना भएका कारण ती फरक फरक रुप हुन् ।माथि, मा, चिठी, पत्र, देखि, बाट, सित, सँग फरक रूप हुन् ।

२. अर्थगत भिन्नताको सिद्धान्त

समान परिवेशमा समान संरचना लिएर आएका न्यूनतम् अर्थयुक्त एकाइहरू अर्थगत दृष्टिले भिन्न छन् भने ती छुट्टै रूप हुन् ।

बनावट	परिवेश	अर्थ
समान	समान	फरक

करः करले पढ्न थालियो ।(ढिपी)
करले मलाई धुरूक्क रुवायो ।(राजस्व)
करले गुरूलाई प्रणाम गरौं ।(हात)
करले बिहानीको सङ्केत गऱ्यो ।(किरण)
वरः तिमी वर माग ।
तिमी वर आऊ ।
तिमी वर बन ।

माथिका उदाहरणहरूमा परिवेश समान छन्, संरचना पनि समान नै छन् तर ती समान संरचना भएका रुपले फरक वाक्यमा फरक अर्थ प्रदान गरेऽका छन् । त्यसैले ती फरक फरक रूप हुन् ।

३. संरचनार्थगत भिन्नताको सिद्धान्त

समान परिवेशमा फरक संरचना र फरक अर्थ लिएर आएका न्यूनतम् अर्थयुक्त एकाइहरू छुट्टै रूप हुन् ।

बनावट	परिवेश	अर्थ
फरक	समान	फरक

आमा आउनुभयो ।
बुबा आउनुभयो ।
मानिसलाई खाना चाहिन्छ ।
मानिसलाई नाना चाहिन्छ ।

४. परिवेशगत भिन्नताको सिद्धान्त (परिपूरक वितरणको सिद्धान्त)

एउटै मूलरूपबाट बनेका रूपहरू एक अर्काका ठाउँमा आउन सक्दैनन, फरक परिवेशममा आउँदा फरक स्वरूपमा आउँदछ भने समान परिवेशमा नआई विशिष्ट परिवेशमा आउने रूपलाई एउटै रूप नमानी एउटै रूपका

संरूप मान्नु पर्दछ ।

दाँतः दाँती, दन्तस्तु, दतिवन, दँतार

दाँ, दन्, द, दँ

उत्: उच्चारण, उन्माद, उद्घोषण, उल्लङ्घन

उच् उन्, उद्, उल्

हातः हत्केला, हतासो, हतौडा, हत्कडी

हत्, हता, हतौ, हत्

माथिका उदाहरणहरूमा एउटै मूल रूपबाट बनेका लघुतम अर्थयुक्त एकाइहरूले फरक फरक परिवेशमा फरक स्वरूका साथ आई फरक फरक अर्थ दिएका छन् तर विशिष्ट परिवेशमा आएका ती रूपहरू एक अर्काका ठाउँमा आउन भने सक्दैनन् । त्यसैले ती एउटै रूपका संरूप हुन् ।

५. मुक्त परिवर्तनको सिद्धान्त

बनावट	परिवेश	अर्थ
फरक	समान	समान

एउटै मूल रूपबाट बनेका कुनै दुई लघुतम अर्थयुक्त एकाइहरू समान परिवेशमा पनि आएका छन्, समान अर्थ पनि व्यक्त गर्न सक्छन् र वैकल्पिक रूपमा पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ तर तिनीहरूको संरचना चाहीँ भिन्न छन् भने परिवेश समान छ अर्थ समान छ तर भिन्न संरचना छ, भिन्न संरचना लिएर बैकल्पक रूपमा आउनु सक्छ भने तिनीहरूलाई भिन्न रूप नमानेर एउटै रूपका संरुप मान्नु पर्छ ।

होइएला--हो

भइएला--भ

दुइटा--दु

दोटा--दो

गइन्छ--ग

जाइन्छ--जा

माथिका उदाहरणमा प्रस्तुत हो-- भ, दु-- दो, ग-- जा एउटै रूपका संरुप हुन् । यिनीहरू समान परिवेशमा वैकल्पिक रूपमा आउन सक्छन् ।

Cancer Vaccines: The Cutting Edge in Prevention and Therapy - 2025 Update

Ramhari Mishra | Assistant Professor, Chemistry

Cancer vaccines—once promising but slow to deliver results—are now surging ahead with breakthroughs in both preventive and therapeutic realms. Notably, 2025 has seen remarkable developments in off-the-shelf vaccines, personalized mRNA strategies, cellular therapies, and nanotechnology-driven platforms.

Off-the-Shelf KRAS-Targeting Vaccines (ELI-002 Series)

One of the biggest breakthroughs came from the ELI-002 vaccine targeting KRAS mutations in pancreatic and colorectal cancers. Early trials have shown that a majority of patients generated strong T-cell responses, with many experiencing longer relapse-free survival and some showing complete clearance of tumor biomarkers. This innovation brings hope for “off-the-shelf" cancer vaccines that could be mass-produced for many patients.

AI-Enabled and Universal mRNA Vaccines

mRNA vaccines, the technology behind COVID-19 vaccines, are being adapted for cancer. At the University of Florida, researchers developed an mRNA vaccine that triggered strong anti-tumor responses in mice, paving the way for human trials. Similarly, a “universal" cancer vaccine slowed tumor growth in multiple cancer models, with early human trials scheduled.

In the UK, oncologists are aiming to treat 10,000 patients with personalized mRNA cancer vaccines by 2030. Advances in AI and manufacturing are accelerating the design of vaccines tailored to a patient's tumor profile, with the first commercial approvals expected later this decade.

Engineered Dendritic Cell Platforms

Scientists at Mount Sinai developed a method to mass-produce cDC1 immune cells—rare but powerful cells capable of training the immune system to attack tumors. These scalable, off-the-shelf dendritic cell vaccines could revolutionize how immune responses are primed

against cancer.

Pioneering Scientists Driving Progress

- Dr. Catherine J. Wu (Dana-Farber / Harvard) — led trials of personalized neoantigen vaccines for kidney cancer and was awarded the 2024 Sjöberg Prize for her contributions.
- Dr. Claudia M. Palena (NCI) — advanced brachyury-based vaccines for carcinomas and chordoma.
- Dr. Ursula Wiedermann (Medical University of Vienna) — developed HER-Vaxx, now in trials for HER-2 positive gastric cancer.
- Dr. Matthias Magoola (Uganda) — patented mRNA-Cas9 cancer vaccine technology in 2025.
- Dr. Elias Sayour (University of Florida) — spearheading universal mRNA vaccine research now moving into human trials.
- Dr. Lennard Lee (Oxford University) - leading large-scale UK trials on personalized cancer vaccines.

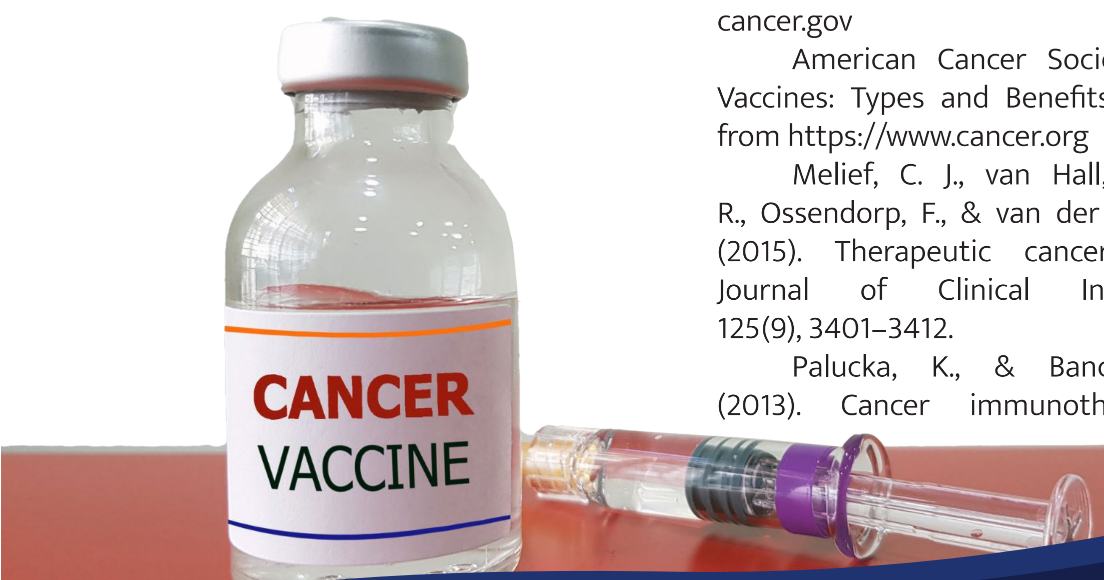

Nanovaccine Platforms

Nanotechnology is also being used to deliver cancer vaccines with greater precision. Nanovaccines can transport tumor antigens more effectively, reduce side effects, and stimulate stronger immune responses. This innovative platform is under active research and could soon integrate with mRNA and peptide-based approaches.

Conclusion

Cancer vaccines are no longer just experimental — they are becoming a central part of modern oncology. With off-the-shelf KRAS vaccines, personalized mRNA therapies, engineered dendritic cell platforms, and nanotechnology-based delivery systems, the fight against cancer is entering a new era. By combining global scientific innovation with advanced biotechnology, the dream of effective cancer vaccines is closer than ever.

References

National Cancer Institute. Cancer Vaccines Retrieved from https://www.cancer.gov

American Cancer Society. Cancer Vaccines: Types and Benefits. Retrieved from https://www.cancer.org

Melief, C. J., van Hall, T., Arens, R., Ossendorp, F., & van der Burg, S. H. (2015). Therapeutic cancer vaccines. Journal of Clinical Investigation, 125(9), 3401–3412.

Palucka, K., & Banchereau, J. (2013). Cancer immunotherapy via

dendritic cells. Nature Reviews Cancer, 12(4), 265–277.

New York Post. (2025). Promising cancer vaccine could prevent recurrence of pancreatic, colorectal tumors. Retrieved from https://nypost.com

Live Science. (2025). 'Universal' cancer vaccine heading to human trials could be useful for all forms of cancer. Retrieved from https://www.livescience.com

Wired. (2025). Covid Vaccines Have Paved the Way for Cancer Vaccines. Retrieved from https://www.wired.com

Mount Sinai Newsroom. (2025). Researchers engineer rare immune cells to create powerful new cancer vaccine. Retrieved from https://www.mountsinai.org

Gulf News. (2025). Cancer vaccines: What's ahead in 2025. Retrieved from https://gulfnews.com

Magoola, M. & Niazi, S. K. (2025). RNA-Based Cancer Vaccines: Advances and Prospects. Cancers, 17(2): 189. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC12153701

Why You Need Both Insurance and SIP in Your Financial Plan?

Rabin Mani Dahal | Assistant Professor

In today's fast-growing world, having a strong financial plan is very important for people. In Nepal, people are slowly becoming aware of saving and investing of this plan, but many still focus only on one side – either saving like a fixed deposit or buying insurance policy. However, for a secure and successful financial future, you need both Insurance and Systematic Investment Plans (SIP).

Why both plan are necessary for people:

1. Insurance:

It Provides Financial Protection from Financial Loss

An insurance company helps you manage risk. You pay a small amount regularly and if something bad happen than, it help cover your losses. Some basic types of insurance companies are:-

- **Life Insurance:** it is a contract where you pay a premium, and if you die, the company gives money to your family. It helps your family stay financially strong.
- **Health Insurance:** it is a plan where you pay premium, and the company helps pay your medical or hospital bills when you sick or insured.
- **Vehicle or Property Insurance:** it protects against loss of property damage or theft.

In Nepal, the cost of medical treatment is rising, and many families fall into debt due to lack of health insurance. Buying insurance is not just about saving tax or meeting policy targets .it's about protecting from financial stress.

2. SIP:

Building Wealth for the Future

SIP (Systematic Investment Plan) is a way to invest small amount of money regularly like monthly or weekly in a mutual fund. It helps you grow your

money slowly over time.

In Nepal, more people are now choosing SIPs to build long-term wealth for goals like:-

- Children's education
- Buying a home
- Retirement
- Starting a business

SIP helps minimizes inflation and gives better returns than traditional saving methods like fixed deposits.

3. Why You Need Both Together

Many people in Nepal either buy insurance policies with savings options (like endowment, term life or whole life) or only invest in SIPs. But this is not enough for you.

Why you need both plan:-

• Insurance is for protection, not for returns. You should not mix insurance with investment.

• SIP is for wealth creation, not for emergency protection.

For example, if a person invests only in SIP and faces a medical emergency without health insurance, they might have to sell their investment at a loss. On the other hand, if someone only buys insurance and doesn't invest, they may not have enough money for future goals.

So, combining both gives you:

• Security + Growth

• Peace of Mind + Future Wealth

4. Start Small, But Start Today

You don't need a big income to begin. Even students, new job holders, small family members, small business owners in Nepal can start with:

- A simple term life insurance policy
- A basic health insurance cover
- A SIP of Rs1000 minimum per month
- With discipline and consistency, these small steps can make a big difference over time.

Conclusion:

In the context of Nepal, where financial literacy is still growing, it's important to understand that insurance and SIP serve different purposes, but both are equally important. Think of insurance as your financial safety net and SIP as your ladder to reach financial goals.

A strong financial plan includes both protection and growth. So, if you want to secure your future and your family's future, start combining insurance and SIP in your financial plan — today.

Propaganda in Present-Day Politics

Yubaraj Niroula | Assistant Professor, English Education

Introduction

Propaganda is the act of spreading information—often biased or misleading—to shape what people think and do. It is meant to persuade, not always to inform. Sometimes it uses facts, but often it hides or twists the truth to push a certain agenda.

In today's world, propaganda is not just posters or speeches. It lives in TV debates, memes, viral videos, TikTok, Facebook, YouTube, and newspapers. It spreads faster than ever and deeply influences how people see politics. Understanding how it works is important for citizens, because it helps us tell the difference between truth, lies, and half-truths.

Common Propaganda Techniques in Politics

1. Name-calling – Giving opponents negative labels to damage their image. In Nepal, memes and online posts often call leaders “corrupt elites."

2. Fear appeals – Warning that disaster will happen if the opponent wins. For example, pro-monarchists once claimed republican change would destroy culture and religion.

3. Bandwagon – Making something look popular through fake likes, shares, or

online "cyber armies." This tricks people into thinking "everyone supports this."

4. Card stacking – Showing only the positive side of one's position while cutting out the negatives. Campaign clips often edit speeches this way.

5. Transfer – Using respected symbols (like the national flag or temples) to make political messages look more credible.

6. Plain folks – Politicians pretending to be "ordinary people" to appear relatable, even if it is staged.

7. Astroturfing – Fake "people's movements" secretly funded by parties or interest groups. Paid supporters post online pretending to be regular citizens.

Propaganda in Nepal

Viral content – Before elections, TikTok clips using emotional slogans like "save our tradition" went viral, shaping opinion without context.

Social media as battlefield – TikTok was banned in 2023 for spreading hate, but reopened in 2024 under new rules. At the same time, a Social Media Bill is being debated that may reduce free speech.

Political actors – Parties, youth wings, cyber armies, and influencers spread memes, edited clips, and rumors. Many YouTubers and TikTok creators act as amplifiers of political messages.

Channels of influence – TikTok/Reels for short viral clips, Facebook/YouTube for longer content, Twitter (X) for debates, and WhatsApp/Viber groups for rumors in rural areas.

Risks of Propaganda

Short viral videos often influence people more than serious policy debates. Edited or sensational clips can divide society and spread misinformation. Fact-checking efforts exist, but they are often ignored or hidden.

The biggest risk is that propaganda weakens democracy. Instead of making informed choices, people vote based on emotions, fear, or false beliefs. This creates polarization and mistrust.

What Can Be Done

Media literacy– Citizens must learn to question sources, check facts, and spot manipulative editing.

Support fact-checkers – Share and follow local fact-checking groups, especially during elections.

Smart regulation – Governments should regulate platforms fairly without harming free speech.

Platform accountability – Social media companies must be responsible for harmful content.

Civil society action– NGOs, schools, and communities should promote digital awareness.

Conclusion

Propaganda in Nepal is no longer just about speeches or posters. It now spreads through emotional, shareable content online. While it can mobilize people quickly, it also risks dividing society and weakening democracy.

To protect democracy, citizens must think critically, demand transparency, and promote media literacy. Only then can political messages be judged fairly, not blindly believed.

Understanding and Applying Research Paradigms in Education:

A Blend of Ontology and Epistemology in Classroom Assessment Understanding and Applying Research Paradigms in Education: A Blend of Ontology and Epistemology in Classroom Assessment

Abstract
In this paper, the concept of research paradigms and reflect critically on the usefulness of different research paradigms in educational research and practice. Paradigms like positivism, interpretivism, and critical theory shape how researchers see the world and collect knowledge. By focusing on real classroom situations, this paper uses the interpretivist paradigm to understand how teachers teach writing, why they choose certain strategies, and how students respond. This research highlights the value of understanding human experiences and using them to improve teaching methods.The paper also shows why choosing the right paradigm matters, especially in qualitative research Finally, it argues why interpretivism is the most suitable paradigm for this kind of research and provides conclusions, too.

Keywords
Research paradigms, Classroom practice, Ontology, Epistemology, Education

Gopal Puri | Asssistant Professsor

Concept of Research Paradigms

A research paradigm can be defined as Willis(2007) as a comprehensive belief system,world view ,or framework that guides researcher and a research in a proper track.In other words, it is a way of thinking about the world. It comprises beliefs or a view about reality: (ontology), how we come to know knowledge: (epistemology), and a approach to generating that knowledge(the methods we use): (methodology). In simple words, a paradigm is lenses(glasses): it depends on how we see and apprehend things around us (Taylor,2013).

There are four common research paradigms:

Positivism: Believes in one single reality (truth).It is commonly used to test theories or hypothesis and useful in physical science ,and to some extent , in social sciences,where large sample sizes are used.It focuses on the objectivity of the research process (Casewell,2008) This paradigm uses numbers, data, and experiments to find facts.

Interpretivism: Believes truth depends on people's views and experiences. The interpretive paradigm is a human-centered approach and it tries to understand people from cultures by seeing the world through their eyes-feeling what they feel,thinking how they think.To understand people(participants) ,researchers spend a long time with them,living at their hometown and observing their day to day lives(in the case of different cultures or social backgrounds).It uses interviews, observations, and words to understand meaning (Guba and lincoln,1989).

Critical theory: Aims to bring social change by making people aware of injustice in society.It focuses on power, injustice, and change. It tries to improve society, especially for the oppressed.In education ,it encourages teachers and students to think critically,question unfair practices,promote equality and justice. For e.g, the critical fisherman helps the fish see the pollution in the water and work together to clean it up.

Postmodernism: Questions everything, even the idea of truth. It sees knowledge as complex and shaped by culture.It says that even scientific knowledge is just a model or version of reality-not absolute truth and it is also shaped by human ideas and always has a door to change.This paradigm encourages using creative arts,stories,dance,etc,personal voice and experience in writing (e.g.,using "I"),accepting multiple perspectives, and combining knowledge from other fields,especially the arts.In short,it values openness,creativity,and diverse voices.

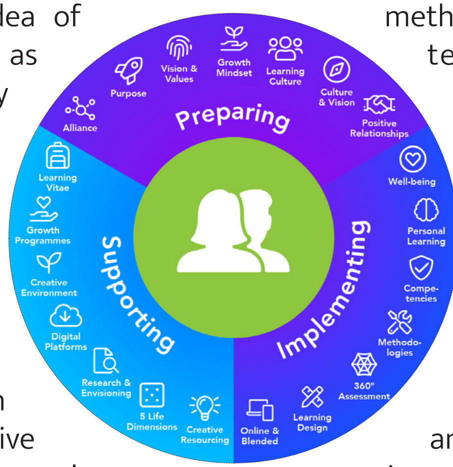

Each paradigm offers a different way of looking at a research problem.

Usefulness of Different Research Paradigms in Education

For decades during the late 20th century,there was 'paradigm wars' among supporters of different paradigms. Over time, it has been realised that no research paradigm is superior,but each has a specific purpose in providing distinct knowledge depending on the goal (Taylor,2013).Educational research benefits from different paradigms depending on the goal.

Positivism is such a paradigm which is helpful to test something or measure learning outcomes, like in standardized testing.It also assists teachers use data and evidence to improve teaching methods.Also,it encourages testing,measurement,and objective evaluation of student performance.

Interpretivism is useful when we want to understand students' experiences, classroom relationships,cultures, or teachers' beliefs.It encourages reflection and personal interaction in teaching and learning.This paradigm supports flexible methods like observation and discussion for getting insight.

Critical theory is useful when we want to explore inequality in education—such as gender bias or lack of access. It promotes inclusive ,student-centered teaching focused on equity and justice. Also, critical theory encourages teachers to be change agents for improving learning conditions.

Postmodernism can be useful in challenging traditional ways of thinking, such as questioning curriculum content

or learning structures.It encourages creative and artistic methods of teaching and assessment.Postmodernism supports multiple views and use flexible ,personalized approaches to learning.

So, paradigms are like tools: each one is helpful for a specific purpose.

Chosen Research Issue: Best Practices for Teaching Writing

In this research, we discuss on "Best practices for teaching writing". Writing is not just a technical skill,instead a advanced skill—it's a way of expressing thoughts, emotions, and experiences systematically. Different strategies and techniques are used by a skillful teacher: brainstorming, group writing, peer feedback, journals, creative assignments, etc.

However,it is concerned with,which methods work best? Why do teachers prefer certain techniques(strategies)? How do students respond? In order to ascertain answer these questions, we must go beyond numbers. We must understand the human side of teaching and learning. That's why a qualitative, interpretivist approach is the most appropriate.

Blending Ontology and Epistemology

Ontology (What is real?): We believe that the reality of "best practices" in writing is not the same for everyone. What works for one teacher or student better may not work for another. So, there might be multiple truth and it depends on context.

Epistemology (How do we know?): We get the best practices in writing by talking to teachers and students, observing classes, and reading articles and writings. Knowledge comes from human experience, not from tests.

In brief, our ontology is relativist (multiple truths) and our epistemology is subjective (knowledge from people and people's experience). This matches with interpretivism.

Paradigm That Regulates This Research: Interpretivism

The interpretivist paradigm fits perfectly for this research issue because:

• It gives value the lived experience of teachers and students.

• It allows the researcher to explore why and how certain practices are used in writing classrooms.

• It encourages to use methods like classroom observations, interviews, and reflections—which are key to qualitative research.

• For example, one teacher might use storytelling to teach writing. Another might use peer editing. Interpretivism helps us understand their choices, beliefs, and classroom cultures.

Appropriate Reasoning

Why not use positivism? Because teaching writing is not just about results—it's a ricrusive process -about process, creativity, and expression. Looking at only test scores may miss the deeper picture.

The query may arise-Why not use critical theory? It could work if we wanted to study writing from a gender or equity

lens and so on. But in this case, our main target is to understand what works best and supports in raising learning level in everyday classrooms, and why.

So, interpretivism is the best fit. It lets us explore the complexity and richness of writing instruction.

Conclusion

This research reveals that understanding research paradigms is mandatory for conducting meaningful educational research. While studying best practices in teaching writing, we must go beyond(quantitative data) i.e.numbers and outcomes. We must listen to teachers and students, and understand their classroom realities. By blending a relativist ontology with a subjective epistemology, and using the interpretivist paradigm, we can uncover valuable insights into what makes writing instruction effective and engaging. Paradigms are not just theories—they shape every step of our research journey.

References (APA Style)

Creswell, J. W. (2014). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (4th ed.). SAGE Publications.

Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2018). The SAGE handbook of qualitative research (5th ed.). SAGE Publications.

Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1994). Competing paradigms in qualitative research. In N. Denzin & Y. Lincoln (Eds.), Handbook of qualitative research (pp. 105–117). SAGE Publications.

Taylor, R., & Willis, A. (1999). Media studies: Texts, institutions and audiences. Blackwell.

Willis, J. W. (2007). Foundations of qualitative research: Interpretive and critical approaches. SAGE Publications.

रस – निष्पत्तिसम्बन्धी अभिनवगुप्तको मान्यता

सुदर्शन न्यौपाने | चौतारा बहुमुखी क्याम्पस

आचार्य भरतमुनिले 'नाट्यशास्त्रम्' भन्ने ग्रन्थमा रससम्बन्धी चर्चा गर्ने क्रममा 'तत्र विभावानुभावव्यभिचारीसंयोगात् रसनिष्पत्ति' भन्ने वाक्य प्रस्तुत गरेका छन् जसलाई रससूत्र भन्ने गरिएको पाइन्छ । रस–सूत्रमा भरतले विभाव, अनुभाव र व्यभिचारी भावको संयोगबाट रसको निष्पत्ति हुन्छ भनेका थिए तर संयोग र निष्पत्ति भनेको के हो प्रष्ट पारेका थिएनन् । रस केमा रहन्छ र त्यसको स्वाद मुख्यत: कसलाई हुन्छ ? रस कसरी आस्वादन हुन्छ ? भन्ने कुरा नै रस निष्पत्तिको मूल समस्या हो । मूलत : अनुकार्य, अनुकर्ता वा सामाजिक मध्ये कसमा रसको उत्पत्ति हुन्छ भन्ने नै यो बहसको केन्द्रीय विषय हो । यसै विषयमा विभिन्न आचार्यहरुले आ–आफ्नै तर्कहरु, विचारहरु प्रस्तुत गरेका छन् । तीमध्ये मुख्यत: चार किसिमका मतहरुलाई रस निष्पत्तिका प्रमुख मान्यता मानिन्छ ।

१. भट्टलोल्लट : उत्पत्तिवाद
२. शङ्कुक : अनुमितिवाद
३. भट्टनायक : भुक्तिवाद
४. अभिनव गुप्त : अभिव्यक्तिवाद

माथिका मान्यतामध्ये पहिलो तीन मान्यता पर्याप्त आलोच्य छन् तर अभिनवगुप्तले प्रस्तुत गरेको मान्यता भने सर्वमान्य छ । यो सङ्क्षिप्त लेखमा अभिनवगुप्तको रससम्बन्धी मान्यताको परिचय र सर्वस्वीकार्य हुनुको कारण प्रस्ट पार्ने प्रयास गरिएको छ ।

अभिनवगुप्त : अभिव्यक्तिवाद

अभिनवगुप्त भरतमुनिको रससूत्रका चौथा र सर्वश्रेष्ठ व्याख्याता हुन् । वेदान्त र साङ्ख्य दर्शनका अनुयायी अभिनवगुप्तले ध्वन्यालोकलोचन र अभिनवभारती जस्ता ग्रन्थहरुमा आफ्नो मतको उल्लेख गरेका छन् । अभिनवगुप्तले रससूत्रका व्याख्या गर्दै आफ्नो मान्यतालाई अघि सार्ने क्रममा पूर्ववर्ती आचार्यहरुका मतलाई खण्डन एवं संशोधन दुवै गरेका छन् । विभिन्न आचार्यहरुका रससम्बन्धी मान्यतामध्ये अभिनवगुप्तको मान्यता सर्वमान्य ठहरिएको छ ।

अभिनवगुप्तको रससम्बन्धी मान्यता

अभिनवगुप्तका अनुसार रस न त उत्पत्तिको विषय हो न त अनुमानको विषय हो । न रस भुक्तिको नै विषय हो । यो त अभिव्यक्तिको विषय हो । अभिनवगुप्तले रसलाई अभिव्यक्तिको विषय मानेकाले उनको यो मतलाई अभिव्यक्तिवाद नाम दिइएको हो । अभिनवगुप्तका विचारमा स्थायी भावको अवस्थिति एवं रसानुभूति मूलत: सहृदयमा हुन्छ । सहृदयको हृदयमा स्थायी भावहरु वासना वा संस्कारका रुपमा रहेका हुन्छन् । यही स्थायी भाव काव्यकृतिमा वर्णित विभावादिका कारण विशिष्टतालाई छोडेर साधारणीकृत भई आस्वाद्य रुपमा परिणत भएपछि त्यसबाट रस अभिव्यक्ति हुन्छ । रसको अनुभूतिको क्षणमा तेरो मेरो भन्ने द्वैत भावना नष्ट भई अद्वैत आनन्दमयताको अनुभव हुन्छ । त्यसैले रसास्वादन ब्रह्मानन्द सहोदर मानिन्छ ।

रसस्वादनका लागि सर्जकमा कारयित्री र भावकमा भावयित्री प्रतिभा आवश्यक हुन्छ । सहृदयी प्रतिभाशाली छ र ऊ व्यावहारिक समस्याबाट मुक्त भई एकाग्रता साथ काव्यास्वादमा लागेको छ भने मात्रै रसास्वादन हुन सक्दछ । सहृदयमा वासनाका रुपमा रहेका भाव जति बढी जागृत हुन्छ, त्यति नै रसास्वादनका लागि अनुकूल बन्ने भएकाले सर्जकको सिर्जना जति बढी कलात्मक छ त्यति नै त्यसले रसास्वादनको भूमिका निर्वाह गर्न सक्दछ ।

अभिनवगुप्तले अभिधा व्यापारद्वारा काव्यार्थ बोध हुन्छ, तत्पश्चात्: व्यञ्जना व्यापारद्वारा विभावादिको साधारणीकरण भई सहृदयस्थ स्थायी भाव रस रुपमा परिणत हुन्छ भन्ने मत व्यक्त गरेका छन् ।उनले भट्टनायकको भोजकत्व र भावकत्व व्यापारको काम व्यञ्जना व्यापारले गर्ने उल्लेख गरेका छन् । उनका विचारमा स्थायी भाव र रस एउटै होइनन् । दुध र दहीको स्थिति यिनीहरुमा हुन्छ । जसरी दुध निश्चित परिस्थिति पाएपछि मात्र दहीमा परिणत हुन्छ त्यसरी नै स्थायी भाव पनि विभावादिका कारण रस रुपमा परिणत हुन्छ । रसास्वादनका समयमा व्यक्तिमा रजो र तमोगुण तिरोहित भई सत्वको प्रबलता हुन्छ र देशकाल तथा वैयक्तिकताको सीमामुक्त भई आफ्नै हृदयस्थ स्थायीभावलाई रस रुपमा प्राप्त गर्दा ऊ आनन्द विभोर हुन्छ । रसास्वादन अलौकिक आनन्द हो । जुन लोकको भौतिक आनन्दभन्दा विशिष्ट र चमत्कारपूर्ण हुन्छ भन्ने गुप्तको धारणा छ । अभिनवगुप्तले रससूत्रमा प्रयुक्त संयोगात् शब्दको अर्थ व्यङ्ग्य–व्यञ्जक सम्बन्ध र निष्पत्तिको अर्थ अभिव्यक्ति हो भन्ने उल्लेख गरेका छन् ।

अभिनवगुप्तका मान्यता सर्वस्वीकार्य हुनुका कारण

अभिनवगुप्तका रससम्बन्धी मान्यता सर्वस्वीकार्य हुन सकेको देखिन्छ । उनले पूर्ववर्ती सम्पूर्ण आचार्यहरुका रसनिष्पत्तिसम्बन्धी मान्यतालाई आवश्यक संशोधन एवं परिमार्जन गरी समेटेर आफ्नो मान्यता स्थापित गर्ने काम गरे । भट्टलोल्लटले उल्लेख गरेका अशास्त्रीय भावकत्व र भोजकत्व व्यापारका सट्टा शास्त्रीय व्यञ्जना व्यापारद्वारा रस उत्पत्ति हुन्छ भन्ने मान्यता प्रस्तुत गरे । रसास्वादनका सन्दर्भमा सहृदयीको भूमिकालाई सबैभन्दा बढी स्वीकार गरे । रसलाई वस्तुगतताबाट आत्मगत अनुभूतिको रुपमा चिनाए । रसनिष्पत्तिसम्बन्धी व्याख्या विवेचनालाई नाट्यमुखीबाट सम्पूर्ण काव्यमुखीसमेत बनाउने काम गरे । भट्टनायकले प्रस्तुत गरेको साधारणीकरणको सिद्धान्तलाई अझै परिष्कृत र उदात्त गरी सहृदयको अन्तस्करणमा पार्ने मनोवैज्ञानिक प्रभावको विवेचनासमेत गरे ।

सन्दर्भसूची

उपाध्याय, केशवप्रसाद (२०५५), पूर्वीय साहित्य सिद्धान्त, तृतीय सं, काठमाडौँ : साझा प्रकाशन ।

पौडेल, विष्णुप्रसाद (२०५७), संस्कृत काव्यशास्त्र, काठमाडौँ : भुँडीपुराण प्रकाशन ।

हामी नारी

बेली दुलाल | उपप्राध्यापक

एक्काइसौँ शताब्दीमा आइपुग्दा पनि
पिछडिएको सोचको अन्त्य भएन
बारम्बार प्रहार भइरह्यो हाम्रो अस्तित्वमा
सतीमा जल्नुपर्ने बाध्यता हटेपनि
जिउँदै जल्न परिरहेछ अन्यायको तातो रापमा ।
घाउ र चोटले लथालिङ्ग शरीर
अपमान र वचनले छियाछिया मुटु
हरेक सानो गल्तिमा सजायको भारी
संघर्षको उकालो चढ्दैछौँ कठिनाइका साथ
कहिले भेटिएला सफलताको चौतारी ।
कोही छाउगोठमा त्रासको आकाश ओढेर
रातभर अनिदो कोल्टे फेरीरहेका
कोही दहेजको निहुँमा मरणासन्न भई कुटिएर
बाँच्ने झिनो आशामा माइतीको बाटो हेरिरहेका ।
कोही दुर्व्यवहारबाट लज्जित भएका
कोही अवसरबाट बन्चित भएका
मानौँ कि तिनीहरुको लागि समाज छैन
पक्षमा बोलिदिने कुनै अदालत छैन
कारबाही अगाडि बढाउने कुनै प्रशासन छैन
समयको चक्रसँगै फेरीएला परिस्थिति
भन्दाभन्दै धेरै समय बितिसक्यो
किन हाम्रो व्यवहारमा परिवर्तन छैन ।
अब अत्याचारको शृङ्खला बन्द गर्नुपर्छ
अब हाम्रा आवाज बुलन्द गर्नुपर्छ
चलिआएको कुप्रथाको विरुद्धमा
होमिनुछ बारम्बार एउटा फरक युद्धमा
हामी परिकल्पना गरौँ सुन्दर संसारको
जहाँ असिनाको डर नहोस्, हुरीको लहर नहोस्
मखमली मुस्कुराएको होस्
जहाँ कहालिलाग्दो अध्याँरो नहोस्,
चिसो तुषारो नहोस्
आनन्ददायी न्यायो घाम उदाएको होस् ।
म हेर्छु सम्भावनाको दुर क्षितिज
र देख्छु खुसीको रक्तिम किरण
कल्पना गर्छु खुला हृदले
आमाहरुको ओठको अपार उत्साह
नानीहरुको आँखामा दृढ संकल्प
न कुनै बाधा न कुनै बन्धन
चरीहरुको स्वतन्त्र उडान
आत्मनिर्भर गोडा टेकेर
उभिएको स्वाभिमानी शिर
न्याय र समानताको अनुभूतिले गौरवान्वित मुहार
टाढा छैन त्यो दिन
अवश्य छाउनेछ
अँध्यारो आधा आकाशमा उज्यालो लाली
निराशाको स्थानमा उमंग र खुसियाली ।

अरुको वस्तु भेट्टाउँदाको अधिकार तथा कर्तव्य र वौद्धिक सम्पत्ति सम्वन्धी कानुन

कृष्णप्रसाद पराजुली | उपप्राध्यापक

सम्पूर्ण पाठकवर्गमा नमस्कार ! चौतारा वहुमुखी क्याम्पसको वार्षिकोत्सवको अवसरमा क्याम्पसको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै ,हाम्रा जीवनमा जान्नैपर्ने विषयहरु जस्तै :नासो, अरुको वस्तु भेट्टाउँदाको अधिकार तथा कर्तव्य र वौद्‌धिक सम्पत्ति सम्वन्धी कानुनका वारेमा केहि जानकारी पस्कन चाहन्छु ।

नासो : एक व्यक्तिले अर्को व्यक्तिलाई कुनै वस्तु आफुलाई वा आफुले भनेको व्यक्तिलाई पछि फिर्ता गर्ने वा हस्तान्तरण गर्ने गरी राख्न दिएकोमा नासो सम्वन्धी करार भएको मानिन्छ ।यसवाट चल सम्पत्तिको धारणाधिकार नासो लिने व्यक्तिमा सर्दछ । यो एउटा करार भएकाले यसवाट नासो दिने र नासो लिने दुवै पक्षको अधिकार तथा दायित्वको सिर्जना हुन्छ ।यस लेखमा नासो राख्ने पक्षको अधिकार तथा दायित्वका मात्र चर्चा गरिएको छ ।

अधिकारहरु :

१. नासो राखिदिएवापत पारिश्रमिक प्राप्त गर्ने
२. सामानको खराबीका कारण कुनै क्षति पुगेमा क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्ने
३. नासो राखेको वस्तुमा कसैले क्षति पुर्‍याएमा मुद्दा गर्न पाउने
४. वस्तुधनीले दिनुपर्ने रकम चुक्ता नगरेसम्म आफ्नै कव्जामा राख्न पाउने वा धारणाधिकार
५. नासो जसवाट लिएको हो,वास्तविक मालिक भएपनि नभएपनि उसैलाई वुझाउन पाउने
६. धेरै सहधनीमध्ये कुनै एकलाई वुझाउन पाउने, आदि ।

दायित्वहरु :

मेरी हजुरामा भन्नुहुन्थ्यो ,"अर्काको नासो गलपासो"यसैवाट वुझिन्छ कि अरुको वस्तु राख्न कति गाह्रो छ । यहाँ मुख्य दायित्वहरु उल्लेख गरिएको छ ।

१. नासो लिएको वस्तुलाई आफ्नै वस्तुसरह हेरचाह गर्नुपर्ने
२. आफ्नो हेलचेक्राइँका कारण कुनै नोक्सान भए व्यहोर्नुपर्ने
३. करारमा उल्लेखित वाहेक अनधिकृत प्रयोग गर्न नपाइने
४. आफ्नो वस्तुसँग मिसाउन नपाउने
५. नासोलाई आफ्नो हक कायम गर्न नपाइने
६. समयमा फिर्ता गर्नुपर्ने
७. नासोले वढेवढाएको सम्पत्ति फिर्ता गर्नुपर्ने जस्तै: वाख्रा पाल्न ल्याएकोमा त्यसले जन्माएको पाठापाठी सहित फिर्ता गर्नुपर्ने

हराएको वस्तु फेला पार्नेको अधिकार तथा दायित्वहरु :

कुनै व्यक्तिले हराएको सामान फेला पार्दछ भने यो अर्धकरारीय दायित्वमा पर्दछ ।मुलुकी देवानी

सँहिताको दफा ६७० अनुसार भेट्टाएको वस्तु प्रहरीलाई सूचना दिई राख्न सकिन्छ । हराएको वस्तु भेट्टाउनेको दायित्व र नासो लिनेको दायित्व उस्तै रहन्छ । यहाँ केही अधिकारमात्र चर्चा गरिएको छ ।

१. भेट्टाएको सामान सुरक्षा गर्दा लागेको सम्पूर्ण खर्च वस्तुधनीले व्यहोर्नुपर्ने
२. सामान फिर्ता गर्नेलाई वस्तुधनीले पुरस्कार घोषणा गरेको भए पुरस्कार दावी गर्ने
३. क्षतिपूर्ति र पुरस्कार नपाएसम्म वस्तुलाई आफ्नै कव्जामा राख्न पाउने
४. वस्तुको प्रयोग नगर्दा,वस्तुको महत्व र मूल्य विग्रन्छ भने वस्तु प्रयोग गर्ने, जस्तैः दुहुना गाई
५. वस्तु विक्री गर्ने अधिकार :
   क) ३ वर्षसम्म पनि वस्तुधनी नभेटेमा
   ख) वस्तु सुरक्षा गर्दा लागेको रकम नतिरेमा
   ग) सामान विग्रने भएमा
   घ) वस्तु सुरक्षा गर्दा दुइतिहाई खर्च भइसकेमा

बौद्धिक सम्पत्ति कानुन

मानव बुद्घिद्वारा सिर्जित आविष्कार, साङगीतिक तथा साहित्यिक कार्य, बनावट, संकेत, नाम तथा आकृतिलाई वौद्धिक सम्पत्ति मानिन्छ । यस्ता सम्पत्तिलाई देख्न, छुन सकिँदैन । यो दुई प्रकारको हुन्छ ।

१. प्रतिलिपि अधिकार :

नेपालमा प्रतिलिपि अधिकार ऐन २०५९ अनुसार, सर्जकको लेख,रचना,पेन्टिङ,कम्प्युटर प्रोग्राम तथा श्रव्यदृश्य सामग्रीलाई कपी गर्ने,अनुवाद गर्ने,पुर्नउत्पादन र प्रसारण गर्ने कार्यलाई सर्जकको जीवनकालभर र मरिसकेपछि ५० वर्षसम्म सुरक्षित गरेको छ ।यसलाई विश्वव्यापी रुपमा नाम र मितिसहित सर्वाधिकारको चिन्हद्वारा अङ्कित गरेको हुन्छ । सर्जकको मृत्युपछि यस्तो अधिकार लेखकको इच्छाअनुसार,इच्छाएको व्यक्ति वा सँस्थामा र इच्छाएको छैनभने नजिकको हकवालामा सर्दछ । यस ऐनको उल्लँघन गर्नेलाई पहिलोपटक उल्लँघन गरेको छ भने दशहजार देखि एक लाखसम्म जरिवाना वा ६ महिना कैद वा दुवै सजाय हुनसक्छ ।

दोश्रोपटक र त्यसपछि पनि उल्लँघन गरे बिस हजारदेखि २ लाखसम्म जरिवाना र एक वर्षसम्म कैद हुने व्यबस्था छ ।

तर उद्घरण गर्न,पुस्तकालय र अभिलेखालयका लागि पुर्नउत्पादन गर्न यस ऐनले वाधा पुऱ्याउँदैन ।

२. पेटेन्ट,डिजाइन र ट्रेडमार्क ऐन,२०२२

पेटेन्ट : पेटेन्ट भन्नाले पदार्थ वा पदार्थ समूहको वनावट,सञ्चालन वा तरीकासम्वन्धी वा कुनै नयाँ नियम वा फर्मुलाद्वारा पत्ता लगाइएको उपयोगी आविश्कार हो ।पेटेन्टको दर्तागरि गोप्यराख्नैपर्ने बाहेक सरकारले राजपत्रमा प्रकाशन गरेको हुन्छ ।एकपटक दर्ताभएको पेटेन्ट सातसात वर्षमा बढीमा दुईपटक नवीकरण गर्न सकिन्छ ।

डिजाइन : डिजाइन भन्नाले कुनै प्रकारले तयार गरि वनाइएको वस्तुको छाँट,रुप वा आकार हो । यसलाई पाँचपाँच वर्षमा दुईपटक नवीकरण गर्न सकिन्छ ।

ट्रेडमार्क : कुनै फर्म वा कम्पनीले आफ्नो उत्पादन सामग्री फरक देखाउन प्रयोग गर्ने शब्द,चिन्ह,चित्र वा तीनै कुराको संयोजनलाई ट्रेडमार्क भनिन्छ ।यो हरेक सात वर्षमा नवीकरण गर्नुपर्छ र जतिपटक पनि नवीकरण गर्न पाइन्छ । धन्यवाद !

References:

1. Pandey, Y. (2079). Business Law Kathmandu: Asmita Publication
2. Government Of Nepal. Civil Code ,2074
3. Government Of Nepal Copyright Act, 2059
4. Government Of Nepal.Patent,Design and Trademark Act,2022

Importance of Accountancy to the Students of Bachelor's Level

Umesh Karkee | Assistant Professor, Management

Introduction

Accountancy is often described as the “language of business." It is the systematic process of recording, classifying, summarizing, and interpreting financial information that helps individuals, organizations, and governments make informed decisions. For students pursuing their Bachelor's degree in Business Studies (BBS), accountancy is not merely a subject to pass in examinations, but a foundational discipline that connects theory with practical life. Whether a student dreams of working in banking, entrepreneurship, teaching, auditing, or public administration, accountancy serves as a stepping stone to success.

In the context of Nepal, especially for students studying in community campuses like Chautara Multiple Campus of Sindhupalchok, the importance of accountancy is even greater. Many of these students come from rural backgrounds where exposure to modern business practices and advanced education is limited. With challenges like weak English language skills, poor mathematical background, and irregularity in classes, the subject of accountancy may initially appear difficult. However, if understood and practiced regularly, accountancy can become one of the most rewarding and life-shaping subjects for students at the bachelor's level.

1. Accountancy as a Foundation of Business Knowledge

Accountancy provides the base for understanding the structure of any business organization. A student who studies accountancy learns how financial transactions are recorded and how they affect the position and performance of a business. Without this knowledge, the study of management, economics, finance, or marketing remains incomplete. For BBS students, who aspire to become future managers, entrepreneurs, or administrators, accountancy is indispensable. It trains them to think logically, organize information, and interpret numerical data in meaningful ways.

2. Development of Analytical and Logical Skills

Though some students struggle with mathematics, accountancy is not the same as advanced mathematics. It is more about logical application than about solving complex equations. Through the practice of journal entries, ledger accounts, trial balances, and financial statements, students develop problem-solving skills and analytical thinking. For example, preparing a balance sheet teaches them the importance of balancing assets with liabilities, which indirectly develops a habit of balance and responsibility in life as well.

Students who may feel weak in mathematics should not be discouraged; instead, they should see accountancy as a subject where step-by-step practice leads to mastery.

Even with simple addition, subtraction, and basic logic, they can excel if they are regular and attentive.

3. Practical Relevance in Daily Life

One of the most attractive features of accountancy is its relevance in

everyday life. Everyone, whether running a shop, managing household expenses, or handling a cooperative society, needs to understand the inflow and outflow of money. Accountancy also teaches students the importance of budgeting, saving, investing, and financial discipline. For example, a student who learns how to prepare a cash book can apply the same knowledge to keep track of their own monthly expenses. Similarly, understanding profit and loss statements helps them evaluate whether their small ventures, like a local shop or tuition service, are making money or running at a loss.

4. Wide Career Opportunities

Accountancy opens doors to multiple career paths. Students of BBS who understand accountancy can choose to work as:

- Accountants in business firms
- Auditors in government and private sectors
- Banking professionals
- Entrepreneurs managing their own ventures
- Teachers and lecturers
- Financial advisors or consultants

In Nepal, where the economy is gradually expanding, the demand for accounting professionals is continuously rising. A student who builds a strong foundation in accountancy at the bachelor's level can later pursue professional courses like Chartered Accountancy (CA), ACCA, or MBS with confidence.

5. Importance for Higher Education and Competitive Exams

For students who wish to continue their academic journey after BBS, accountancy remains a major subject in Master's level programs like MBS or MBA. Similarly, various public service examinations in Nepal include questions related to accounting, auditing, and financial management. A strong background in accountancy therefore increases the chances of success in competitive exams and provides an edge over other candidates.

6. Role of Regularity in Learning Accountancy

Accountancy is a subject that cannot be mastered overnight. It requires continuous practice and regular engagement. Missing even a few classes may create gaps in understanding, because every new topic is connected to the previous one. For example, without understanding journal entries, one cannot prepare a trial balance; without understanding trial balance, one cannot prepare final accounts.

Therefore, students' regularity in campus is not only important but essential. Those who attend classes regularly, practice examples daily, and revise step by step will find the subject simpler and more interesting. On the other hand, irregularity creates fear and confusion, making students believe that accountancy is difficult when in fact it is a subject of practice and discipline.

7. Overcoming Challenges: Language and Mathematics

Many students at bachelor's level face difficulty because of poor English proficiency. However, students must remember that the essence of accountancy lies in numbers, formats, and logical order, which are universal. Even if a student struggles with writing answers in English, they can first practice in Nepali, understand the meaning clearly, and then gradually improve their English writing skills with the help of teachers and peers. Similarly, for mathematics, students need not worry about advanced formulas. Regular practice of simple arithmetic — addition, subtraction, multiplication, and division — is enough to excel in most areas of accountancy. What matters most is patience and consistency.

8. Building Professional Discipline and Responsibility

Another important contribution of accountancy is the development of discipline. Students learn to maintain proper records, check errors, and ensure accuracy. These habits are not only useful in business but also in personal life. An accountant must be responsible, sincere, and ethical; these qualities gradually shape the character of students, making them trustworthy professionals in the future.

9. Contribution to National Development

Finally, the importance of accountancy extends beyond individual benefits. A country like Nepal needs skilled manpower in accounting to ensure financial transparency, reduce corruption, and promote good governance. Every student of accountancy is therefore contributing indirectly to the development of the nation by learning how to manage resources efficiently and honestly.

Conclusion

In conclusion, accountancy is a subject of great importance for bachelor's level students. It provides the foundation for business knowledge, develops logical and analytical skills, ensures practical application in daily life, and offers wide career opportunities. Despite challenges such as weak English proficiency, poor mathematical background, and irregularity in classes, students should realize that accountancy is not a barrier but a bridge to success. The key to mastering accountancy lies in regularity, practice, and positive attitude. By attending classes consistently, engaging actively, and practicing step by step, students can transform their weaknesses into strengths. More importantly, by understanding the value of accountancy, they can prepare themselves not only for examinations but also for meaningful careers, responsible citizenship, and national development. Thus, accountancy is not just a subject to study; it is a skill for life.

When Silence Becomes Loud

An Unspoken Conversation Between Mind and Soul

Kamal Paudel | Assistant Professor, English Education

Greetings, dear reader, and welcome to this short campfire of my thoughts. Please take a seat for a while; this is not a lecture, but the echoes of cryptic souls like all of ours. If I could make you feel and think even a bit differently by the end of this short piece, I would be more than happy. Once again, welcome, curious soul. Let's explore it barefoot, feeling the texture of every word.

“Hey, who are you?" came the question. “Are you asking me?" was the reply. “Yes, I am talking to you." “I am nobody." “Are you kidding me? I am genuinely asking you." “Well, relax, my name is Nobody." “Oh, really?" “Any doubt!" “Yes, I mean, I never heard such a name before." “So, my name needs your hearing for its validity, or do you think my name is invalid?" “No, no, I didn't mean that." “Instead, I am Invalid. I mean, my name is invalid. I was named this by Everybody." “You are a sophist." “Maybe yes, maybe no." “Who is Everybody now?" “Invalid's dad." “That means your father." “Right." “Can't you say it straightforwardly?" “Does anything happen straightforwardly in life?" “Okay, fine. But why do you need twists and turns in every question?" “Because life is not a question." “Please, stop it." “But why, are you not enjoying?" “Yes, because I am more than satiated now." You see, people seldom want to talk about life. The interrogation remained unanswered......!

Hello, dear pursuer, are you still there, or have you already left? Once again, thank you for being with me until now. Let's continue further. How often do random thoughts come into your mind? I think everyone has a thinking nature. One of the criteria for measuring overthinking may depend on how much, how often, and to what extent someone thinks. For instance, the above piece resembles how someone does a monologue. However, there is a Caution for us. When someone overthinks, that can be one of the foremost sources for cultivating depression in them, too. While advocating for this logic, another thoughtful query, on the other hand, remains unanswered. That is, if we don't even ponder, are we human beings? At the same time, we need to deal with

numerous aspects of our life regularly, each passing moment, day, week, month, etc. If you hold this belief as one of the unavoidable harsh truths of our everyday life, then another logic emerges again. We can agree that we certainly require some amount of thinking to solve our possible problems and smooth out our lives. Thus, another query asks us again, to what extent should someone think? This is the very query that has frequently stolen even my mental peace at times. That is why the present write-up holds the topic "When Silence Becomes Loud: An Unspoken Conversation Between Mind and Soul." You and I, whether we have met so far, might have thought the same unspoken questions. I believe silence can sometimes speak louder than the loudest. When we arrive at such points where we must decide what to do now, don't you think, "I must think and decide." In this way, there is a long list of such questions, and I keep trying for their appropriate answers. What do you think about silence? Is silence really silent? Or is silence ringing louder than the noise? What this silence actually is! I believe that you have now arrived at the crossroads where reasons must meet your answers for such queries.

Dear reader, let's explore my personal thoughts together. I find my classes buzzing with a newly emerged, though familiar silence in these days' classrooms. There is no attentive silence

for genuine inquiry. I only find the gloomy, bulky, and buried stillness of our students' minds everywhere. Before the arrival of social media and AI, at least, the eyes of the past students would reflect a window to curiosity in them. But that inquisitive gateway has now been replaced with glowing screens as a synchronized tap of thumbs and scrolling feeds. As I stand in today's world, a lecturer in a world of digital noise, I am confronted with a new, profound question that mirrors the timeless quest for self: "Who are they?" I mean my students. Really, who are they?

These students, my students, are not merely inattentive. Rather, they are engaged in a different kind of conversation, one that is not happening in my students' physical presence, too. The silence I perceive is not really silent; it is a crowded space filled with the noise of social media notifications, the passing endorsement of likes, and the digital whispers of AI, which promises to answer every question even before it is asked. My role, I realize, has completely shifted now. I am no longer only a source of knowledge, but a competitor for an insufficient resource: attention. In this era of AI, the query of identity is no longer only about one's name or place in society, but also about one's digital footprint and the personality curated for an online audience. Nowadays, my students' self is no longer a singular or fluid entity. It is a fragmented collection of profiles, stories, and filters. I find that my students' internal conversations about the mind and soul have now become an expressed performance. For them, the endless reel of highlights means a lot to define their life or any life in minutes. This continued superficial projection has left little room for my student's inner journey of self-reflection.

I wonder if this constant validation-seeking is a symptom of a deeper, unspoken anxiety. In this age of AI, the teachers' essence, their struggles, efforts, and unique perspectives have increasingly been challenged. I also feel my role has been devalued in this race. Perhaps the silence in my classroom is a self-justifying or self-protective mechanism as a departure from an AI-occupied world that seems to require less of our authentic selves increasingly. My students are not poor in studies because they lack intelligence, but because the studious nature of students has felt like a losing battle against a system that can produce a "better" result instantly. Though human beings developed this system, they have deceived themselves about their own advancement. The silence, therefore, is not invalid. It is a loud, unspoken conversation between our minds, which are saturated with digital stimulus, and our souls, which crave authentic connection and purpose.

In the classrooms, my challenge is not to compete with the digital world, but to help my students find a way to quiet the external noise long enough to hear their own internal voice. As a teacher, I strongly believe that I must find a way to reintroduce the dignity of struggle, the value of effort, and the unique, irreplaceable quality of a human-created

thought to my pupils. The question "Who am I?" has become "What is the value of me in a world that can replicate me?" and until we address that unspoken question, the silence in the classroom will remain loud and deafening. I think silence is often mistaken for absence, yet in its quietness, it grows into a sound no ear can catch but every bone can feel. From my perspective, silence is not empty. Rather, it is the raw, uncut voice of the soul. Silence echoes every one of our feelings and thoughts in the language we speak, and our mind struggles to translate them judiciously.

While people may fear the pause between words, I see it as the theater where truth performs without an audience. Our mind, which is perhaps restless and logical, brings lists, questions, and unfinished arguments. On the other hand, our soul, which is patient and infinite, responds with sighs that are not sighs, with shadows that are not dark. Again, from here emerges another different critical perspective. Should silence not be seen merely as a symptom of disengagement? Well, I think it can be an active, thinking, and even disobedient force for a space of reflection, disruption, and potential. I believe that silence is not an enemy. Instead, it is an invitation to listen, to learn. As teachers, when we give voice to the unspoken questions in class and without leaving our students buried in the screens, we then open a space for their souls to speak. Thus, allowing silence to be expressed in words means giving our students a chance to reveal their inner worlds.

When silence grows loud, it does not mark the end, yet it still marks a beginning. That is why the silence in the classroom should ask us: How can we rebuild the teacher–student relationship? How can we make the classroom a space for sustained attention and deeper thought? When we truly listen, the silence that once felt heavy becomes the seed of transformation, or also a courage to pause before speaking. Therefore, silence, for me, is a bridge of an invisible architecture connecting the two most distant lands within me: the restless mind and the eternal soul. It is the place where I stop being just a thinker and start becoming a witness. Dear curious soul, thank you for your time and engagement thus far. See you next time.

गुणस्तरीय शिक्षाका विभिन्न आयामहरु

राजकुमार यादव | प्रधानाध्यापक, सिद्धिगणेश मा वि ,चौतारा साँगाचोकगढी न पा

पृष्ठभूमि

आजको एक्काइसौं शताब्दीले विश्वव्यापीकरण, आधुनिकीकरण, ज्ञान, विज्ञान, प्रविधि एवम् सूचना प्रविधिको विकास दर्शनलाई नै शिक्षाको दूरदृष्टिका रुपमा अंगिकार गरेको परिप्रेक्ष्यमा सक्षम, सुयोग्य, प्रतिबद्ध एवम् कर्तव्य परायण नागरिक तयार पार्नु हामीजस्ता विकासशील राष्ट्रहरुका लागि ठूलो चुनौतिका रुपमा रहेको पाइन्छ । कस्तो शिक्षालाई गुणस्तरीय शिक्षा मान्ने ?गुणस्तरीय मापन गर्ने साधन र सूचकहरु के–के हुन् ? जस्ता प्रश्नहरुको उत्तर खोज्न शिक्षाविद्हरु लागि परेका छन् ।

गुणस्तरीय भन्नाले कुनै पनि चिजमा रहेको गुणको मात्रा बुझिन्छ अर्थात् वस्तु विशेषको भित्री मूल्याङ्कन गरी सीमांकित गरिने स्तर वा योग्यतालाई गुणस्तर भनिन्छ । यस्तै गुणस्तरीय शिक्षा भनेको प्रभावकारी शिक्षण सिकाइ प्रक्रियाद्वारा ज्ञान सीपले सुसज्जित, परिवर्तित मनोवृति ,मूल्य मान्यताप्रति सचेत उद्यमशील उत्पादनशील र सक्षम नागरिक तयार गर्ने शिक्षा हो ।

शिक्षाविद् ऋ।भ्।:। व्यबम का अनुसार "त्यो शिक्षा नै गुणस्तरीय शिक्षा हो जसले मानिसलाई आफ्नो जीविकोपार्जन गर्न योग्य बनाउँछ, प्रजातन्त्रमा एउटा असल नागरिक भएर काम गर्न सिकाउँछ र उसमा अन्तरनिहित शक्ति वा सामथ्र्यको विकास गराउँछ ।" यो भनाइबाट यो प्रस्ट हुन्छ कि, मानिसलाई आफ्नो जीवनयापन गर्न योग्य बनाउने तथा उसलाई समाजमा असल नागरिक भएर व्यवहार गर्न सिकाउने जस्ता कुरा नै गुणात्मक शिक्षाका मापदण्ड हुन् ।

गुणस्तरीय शिक्षाका लागि पाठ्यक्रमले निर्धारण गरेको सिकाइ उपलब्धि तथा सक्षमताहरुलाई जीवन पद्धतिसँग आबद्ध गरी वास्तविक जीवनमा चरितार्थ गर्न सक्नु पर्दछ र शिक्षा किन र केका लागि भन्ने पक्षको औचित्य पुष्टि गरिनु पर्दछ ।

शिक्षा मूलत : निम्नलिखित कार्यका लागि हुनु पर्दछ : (क) जनशक्ति विकासका लागि (ख) व्यक्तिको सर्वाङ्गिण विकासका लागि (ग) प्रतिवद्ध नागरिक तयार गर्नका लागि

युनेस्कोको अनुसार गुणस्तरीय शिक्षा सम्बन्धी ४ स्तम्भहरु निम्नानुसार छन् :

(क) शिक्षा जान्नका लागि
(ख) शिक्षा केही हुनका लागि
(ग) शिक्षा केही गर्नका लागि
(घ) शिक्षा सँगै बस्नका लागि

गुणस्तरीय शिक्षाका विशेषताहरु :

(क) सञ्चारात्मक भाषा शिक्षण प्रणाली
(ख) आधुनिक सूचना र सञ्चार सीप प्रणाली
(ग) विद्यालय मूल्याङ्कनमा आधारित सर्वाङ्गिण विकासमूलक शिक्षा व्यवस्था
(घ) एकीकृत पाठ्यक्रम प्रणालीद्वारा मान्यतामूलक शिक्षाको व्यवस्था

(ङ) व्यावसायिक विषयवस्तुद्वारा विविध रोजगारमूलक शिक्षाको प्रवेश भएको
(च) सहभागितामूलक योजनाबद्ध रुपमा विद्यालय व्यवस्थापन एवम् संस्थागत विकास भएको ।

गुणस्तरीय शिक्षाका आधारभूत तत्वहरु :

मुख्य रुपमा लगानी, प्रक्रिया र प्रतिफल जस्ता तीनवटा पक्षलाई गुणस्तरीय शिक्षाका आधारभूत तत्वका रुपमा लिन सकिन्छ ।

(क) शैक्षिक लागानीका रुपमा स्तरीय मानवीय र भौतिक साधन
(ख) प्रक्रियाका रुपमा गुणस्तरीय शिक्षण अभ्यास
(ग) परिणामको रुपमा स्तरीय प्रतिफल र उत्पादन

गुणस्तरीय शिक्षाको व्यावहारिक पक्ष :

अहिलेसम्म गुणस्तरीय शिक्षाका सैद्धान्तिक पक्षहरु उपर चर्चा गरिएको छ भने अब गुणस्तरीय शिक्षाका व्यावहारिक पक्षहरु के–के हुन् ? गुणस्तरीय कायम हुन नसक्नुका कारक तत्वहरु के–के हुन् ? गुणस्तरीयता कायम गर्न शिक्षासँग सम्बन्धित सम्पूर्ण सरोकारवाला पक्षले के–के भुमिका निर्वाह गर्नु पर्दछ ? भन्ने विषय उपर छलफल गरिनु आवश्यक छ भन्ने हाम्रो अखिल नेपाल शिक्षक संगठनको ठहर छ । गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न निम्नानुसारका पक्षहरुमा सुधार गरिनु आवश्यक छ :

(क) विद्यालय शिक्षा प्रणाली :

कक्षा १ देखि १२ सम्मका विद्यालय तहमा दुई प्रकारका शिक्षा नीति रहेको छ । जस अन्तर्गत सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयहरु रहेका छन् । अमेरिका, क्यानडा, बेलायतजस्ता विकसित देशहरुमा त सामुदायिक विद्यालयहरुमा नै सबै वर्गका बालबालिकाहरु अध्ययन गर्छन् तर विडम्बना हाम्रो देशमा मध्यम तथा उच्च वर्गका लगभग ८५% बालबालिका संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत छन् भने केवल १५% बालबालिका सामुदायिक विद्यालयमा छन् । त्यस्तै गरिब वर्ग, दलित, पिछडिएका एवम् निरक्षर वर्गका शत्प्रतिशत बालबालिका सामुदायिक विद्यालयमा छन् । यसरी यी दुबै संरचनालाई समायोजन गरी एउटै संरचनाभित्र ल्याउन नितान्त आवश्यक छ, जहाँ प्रधानमन्त्रीदेखि गोठालो, हलियासम्मका बालबालिका अध्ययन गरुन् । शिक्षालाई नाफामूलक व्यवसाय होइन कि ज्ञान आर्जनको मन्दिर

बनाउनु आवश्यक छ । गुणात्मकता कायम गर्न विद्यालय शिक्षाका निम्नलिखित पक्षहरु सुधार गरिनु पर्दछ :

- कक्षा ११ र १२ लाई विद्यालय संरचनामा विशिष्टिकृत रुपमा अध्ययन अध्यापन गराउनु पर्दछ ।
- कक्षा ११ र १२ मा शिक्षा विषयलाई पास गर्ने सजिलो विषयका रुपमा होइन् कि प्राविधिक विषयको रुपमा अध्ययन अध्यापन गर्ने गराउने गरी मात्र सम्बन्धन दिइनु पर्दछ ।
- मेधावी विद्यार्थीहरुलाई शिक्षण पेशा अवलम्बन गर्नका लागि सरकारी निकायबाट आवश्यक पहल गरिनु पर्दछ ।

(ख) कक्षाकोठा व्यवस्थापन :

- एउटा कक्षाकोठामा बढीमा २५ जना विद्यार्थीहरु राखिनु आवश्यक छ ।
- छलफल एवम् अन्तक्रियात्मक विधिलाई सहयोग पुग्ने गरी टेवल कुर्सीको व्यवस्था गरिनु पर्दछ ।
- प्रोजेक्टर वा अन्य माध्यमद्वारा श्रव्यदृष्य सामग्रीको प्रयोगका लागि कक्षाकोठालाई व्यवस्थित गरिनु पर्दछ ।
- प्रशस्त प्रकाश हुने र हावा आवतजावत गर्ने गरी झ्याल ढोका जडान गरिनु पर्दछ ।
- कक्षाकोठामा शैक्षिक सामग्री भण्डारण र द्ययप अयचलभच का लागि उपयुक्त स्थानको व्यवस्था गरिनु पर्दछ ।

(ग) शिक्षण विधि :

- परम्परागत शिक्षण विधि त्याग गरी विद्यार्थीकेन्द्रित शिक्षण विधिको प्रयोगमा जोड दिइनु पर्दछ ।
- विद्यार्थीमा समूहकार्यमा सहभागीताका लागि प्रेरित गरिनु पर्दछ ।
- गृहकार्य कम गरी परियोजना कार्य गर्न विद्यार्थीहरुलाई उत्प्रेरित गरिनु पर्दछ ।
- पाठ्यपुस्तक नै सर्वोपरि हो भन्ने मान्यतालाई त्यागेर पाठ्यक्रमको आधारमा शिक्षकहरुले चिन्तनशील भई खोजमूलक शिक्षण गर्ने बानीको विकास गर्नु पर्दछ ।
- आधुनिक शिक्षणका प्रविधिहरु जस्तै : प्रोजेक्टर,कम्प्युटर, इन्टरनेटको माध्यमबाट शिक्षण गरिनु पर्दछ ।

(घ) शिक्षण कार्य दिन :

शिक्षण संस्थाहरुमा दिइने सार्वजनिक विदाका दिनहरु क्षेत्र, धर्म, सम्प्रदाय, संस्कृति आदि अनुसार अनिवार्य होइन कि ऐच्छिक बनाई २२० दिन खुद पढाइ हुने दिन कायम गरिनु पर्दछ ।

(ङ) शिक्षक तालिम र पेसागत विकास :

- शिक्षकहरुले तालिममा हासिल गरेका ज्ञान,सीपहरुलाई कक्षाकोठामा अधिकतम रुपमा प्रयोग गर्नु पर्दछ ।
- शिक्षकहरुलाई आवश्यकतामा आधारित पेसागत विकासका लागि जोड दिइनु पर्दछ ।
- व्यावसायिक र प्रखर विशेषज्ञहरुलाई मात्र तालिम सहजकर्ताको जिम्मेवारी दिइनु आवश्यक छ ।

(च) मूल्याङ्कन प्रणाली :

- वर्तमान मूल्याङ्कन प्रक्रियामा सुधार ल्याई प्रयोगात्मक परीक्षा, आन्तरिक मूल्याङ्कन, सीप परीक्षण र अनुसन्धानमा आधारित एकीकृत परीक्षा प्रणालीको विकास गरिनु पर्दछ ।
- निरन्तर मूल्याङ्कन प्रणालीलाई वास्तविक रुपमा कक्षाकोठामा प्रयोग गरिनु पर्दछ।

(छ) शिक्षक नियुक्ति :

लोकसेवा आयोग जस्तै शिक्षक सेवा आयोगलाई पनि संवैधानिक अंगको रुपमा विकास गरी राष्ट्रिय स्तरको प्रतिष्पर्धाद्वारा छनौट भएका योग्य र सक्षम शिक्षकको नियुक्ति गरिनु पर्दछ ।

(ज) भौतिक सुधार :

हावा, हुरि,घाम, पानीले शिक्षण कार्यमा प्रतिकूल प्रभाव नपार्ने गरी विद्यालय भवनहरु निर्माण गरिनु पर्दछ

। साथै पुस्तकालय, विज्ञान प्रयोगशाला, कम्प्युटर ल्याब, गणित ल्याबका लागि समेत कक्षाकोठाहरु निर्माण गरी सञ्चालन र प्रयोग गरिनु पर्दछ ।

(झ) शिक्षा ऐन र नियमहरुको परिपालन :

- शिक्षा ऐन र नियमावलीमा उल्लेख भएअनुसार योग्यता पुगेका सक्षम र अनुभवी शिक्षकहरुलाई प्रधानाध्यापकको कार्यभार दिइनु पर्दछ ।
- शिक्षा ऐन र नियमावलीलाई समायानुकूल परिवर्तन गरी व्यवहारमा ल्याइनु पर्दछ ।
- संघीय शिक्षा ऐन तुरुन्त जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनु पर्दछ ।

(ञ) अभिभावकको चेतना स्तर :

सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत बालबालिकाका अभिभावकको चेतनास्तरमा अभिवृद्धि गर्नका लागि अभिभावक साक्षरता एवम् सचेतना जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनु पर्दछ ।

अन्य :

- विद्यालय निरीक्षक र स्रोतव्यक्ति मात्र नभई वि.व्य.स. र शि.अ.सं.का पदाधिकारीद्वारा समेत निरन्तर रुपमा विद्यालयको निरीक्षण गरिनु पर्दछ ।
- विद्यार्थीको शैक्षिक स्तरबारे शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकबिच निरन्तर अन्तक्रिया गरिनु पर्दछ ।
- सिकाइ उपलब्धि न्यून भएका विद्यार्थीहरुका लागि उपचारात्मक शिक्षण विधिको प्रयोग गरिनु पर्दछ ।
- कक्षाकोठामा विभिन्न समूह जस्तै : कक्षा अवलोकन समूह, फुलवारी व्यवस्थापन समूह, पानी व्यवस्थापन समूह, मनोरञ्जन समूह आदिमा कार्यविभाजन गरी विद्यार्थीहरुलाई सक्रिय गराइनु पर्दछ ।
- टोल टोलका विद्यार्थीहरुको समूह बनाई एक आपसमा छलफल गरी अध्ययन गर्ने संस्कारको विकास गर्न प्रेरित गर्ने र साप्ताहिक रुपमा शिक्षकहरुद्वारा अनुगमन गरिनु पर्दछ ।
- अतिरिक्त क्रियाकलापहरुमा विद्यार्थीको सृजनात्मक एवम् रचनात्मक क्षमताको विकास हुने गरी विद्यार्थी स्वयम्द्वारा सञ्चालन गरिनु पर्दछ ।
- सबै क्षमताका विद्यार्थीहरुको रुचि,स्तर र आवश्यकतालाई आधार बनाई विद्यालयका विविध क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनु पर्दछ ।

उपसंहार :

शैक्षिक प्रक्रियाको प्रभावकारिता र गुणात्मकताका लागि राज्यको शैक्षिक नीति, समाजको सक्रियता एवम् शैक्षिक क्षेत्रसँग सरोकार राख्ने सम्पूर्ण पक्षहरुको एकीकृत कार्यगत एकता र समन्वयात्मक सत्प्रयासको आवश्यकता छ र यसैमा हाम्रा बालबालिका एवम् देशको भविष्यसमेत निहित रहेको छ ।

Political Power and Authority Have Robbed Nepal of Justice

Sudip Nepal | B.Ed. 4th year

Justice is the state of being free from any crisis or suffering. Nepal is a nation with immense potential, but only if its possibilities are recognized and properly utilized. However, the current situation in Nepal is becoming dire. Despite the existence of various constitutions and laws, a Nepali proverb, "The law is for the small, and comfort is for the big," rings true. Political instability is the root cause of the decline in the country's social, economic, and physical development.

Many great individuals sacrificed their lives to build and unify our country. However, today's political leaders and party workers are more concerned with their own rise to power and position, and they lack the vision to develop the nation. After a 104-year-long royal rule, the monarchy was ousted with various false accusations. A decade-long armed struggle by revolutionaries and a strong opposition from other political parties led to the establishment of a multi-party democracy in 1990. The monarchy was eventually abolished, and a republic was

established on May 29, 2006.

Many people were martyred, lost their families, and went missing for this cause. Was all this sacrifice for the kind of republic we have today? Our country is falling behind in many aspects. Numerous women have been raped and murdered in various parts of the country. The souls of many Nepali sisters have not found peace and justice. Such incidents are becoming alarmingly more frequent.

This surge in unfortunate events is a result of a weak legal system and increasing political instability. Perpetrators of rape have been emboldened by political power and authority, and they are living freely. Instead of punishing these criminals, the Nepali government often seems to protect them. Nirmala Panta, a 14-year-old girl from Kanchanpur district who was raped and murdered in 2018, is yet to receive justice. Many other sisters have also been raped and killed, but Nepal's corrupt legal system and dirty political games have allowed these heinous crimes to continue.

I've heard rumors that a law on polygamy has been enacted. I think this will just give rapists a free pass again. Political power and money have institutionalized crime and robbed the country of justice. The hopes for justice for the parents of murdered children have been extinguished.

KUMARI:
The Living Goddess of Nepal

Monika Shrestha | B.Ed. 2nd year

Nepal is the only country in the world where a living goddess, known as "Kumari", is worshipped. In Nepal, a Kumari (also known as Kumari Devi) is a prepubescent girl who is worshipped as the living incarnation of the goddess Taleju, a form of Durga in Hinduism. The Kumari tradition is a significant part of Nepali culture and is practiced in Kathmandu and other cities of Nepal. For centuries, Kumari has been worshipped as Taleju Bhawani. Taleju is a very important Hindu goddess.

History of the Kumari

The king once had a dream in which Taleju Bhawani asked him to build a home for her. The king built a temple and started Jatra (a religious festival) to honor her. He wanted to save his reign, so he made a temple for her. The king built a home and started celebrating a Jatra in her praise. One day, the queen discovered Taleju Bhawani playing dice with the king. Taleju Bhawani became

angry and blamed the king for sharing their secret with the queen. As a result, she disappeared. However, all the stories conclude that the tradition of searching for a Kumari started to meet the goddess Taleju and ensure the safety of life and the country.

Selection of the Kumari

There are eleven living goddesses in Nepal, known as Kumaris, chosen from various towns. It is believed that Kumari protects the towns from evil powers. The three most important Kumaris are each associated with one of the three main towns of the Kathmandu Valley: Patan, Bhaktapur, and Kathmandu. Though the Kumari selection process takes place in all three cities, the time and method vary slightly. In Kathmandu, the Kumari is selected from the Shakya clan. In Patan, she is selected from the Bajracharya clan. In Kathmandu, during the first stage, nine girls are selected, from which only one becomes the Kumari. In Patan, three girls are chosen in the first stage. In Bhaktapur, the Kumari is directly selected. Despite differences, the worship of Kumari in all cities reflects the essence of Nepali culture.

Requirements to Become a Royal Kumari

To be selected as a Royal Kumari, several criteria must be met. The girl must:

- Be healthy, without any serious illnesses
- Have beautiful, expressive eyes
- Possess a clear, sonorous voice
- Have delicate and soft hands and feet
- Have no wounds or scars
- Have straight hair curled to the right side
- Have never shed blood or menstruated
- Come from a family with a strong reputation for piety
- Her family's religious background is also considered during the selection process.

The Nominated Girl

The nominated girl then undergoes an extraordinary test on the night of Kumari (the eighth night of the Dashain festival). She must pass by one hundred and eight buffaloes and goats that have been sacrificed to the Goddess Durga, without showing fear, while maintaining a perfectly calm demeanor throughout the circuit of carnage. She is then taken into the Taleju temple in a high priest's presence and installed as the new incarnation of the goddess.

Life as a Kumari

Royal Kumaris live in a magnificent, intricately carved three-floored wooden temple. This temple, known as the Kumari Chhen or Kumari Ghar (Kumari House), is located on the southern end of Kathmandu's Durbar Square. Crowds of people wait below the Kumari's window in the Kumari Chowk, hoping to see her. Non-Hindus are allowed to enter the premises but not all can visit the Kumari.

Throughout her reign as the goddess, the Kumari lives in isolation from family, even during illnesses. She is treated like a goddess. A Chitrakar (woman caretaker) of the Kumari is assigned to look after the everyday needs and general upbringing of the goddess.

The movements of the goddess during offerings of the devotees are regarded as omens. If she cries or laughs loudly, the worshiper is expected to become seriously ill or even die. If she picks at the food offered, the visitor will soon lose money. If none of the ominous signs appear, the worshiper's wish will be fulfilled. There are only fifteen days a year when the royal Kumari comes out from her temple. It is believed that the goddess will leave her body if the Kumari's feet touch the ground. Therefore, she is carried by a person or in a golden palanquin whenever she travels out of her temple.

Traditional Wearing and Ornaments

For festivals and other formal occasions, the Kumari is always dressed in red, because red is considered the color of gods and power among Hindus in Nepal. The Kumari wears a bright red jama (cloak) down to her feet and a red blouse. Her hair is gathered in a topknot and decorated with sweet-smelling flowers, and she has a third eye painted on her forehead, which is believed to destroy all evil.

The Kumari wears garlands of diamonds and gold coins and two necklaces of special symbolic significance. One is a golden chain made in the shape of the serpent god called Basuki Naga, which hangs down to her waist. Another ornament the living goddess wears is a four-inch-long golden ta-yo, which has a cylindrical body with a number of edges and a conical shape at both ends. This is sheltered under the umbrella of an eight-headed miniature gold naga, symbolizing the eight mother goddesses.

It is believed that these ornaments were prepared near the end of the rule of the male kings when the Kumari tradition began. The ceremonial clothes and ornaments are passed from one Kumari to the next through the ages. The Kumari's red tika, which is placed on her forehead, is called bhrigu. It represents the cosmic energy of the earth. This brightest and most glowing tika is a sign of wealth, prosperity, and a bright future for the nation.

New Kumari

The goddess is believed to leave the body of the current Kumari with her first menstruation or in case of any injuries. The search for a new Kumari begins from that time.

Traditionally, the Kumari received no education, as she was widely considered to be omniscient. However, as modernization has progressed, it is now necessary for her to have an education. Once she re-enters mortal life, Kumaris are now allowed to get an education. Therefore, according to Newari culture, Kumari symbolizes a tradition of power and faith.

Echoes of Friendship

Sabina Dangal | B.Ed. 2nd year

Memories etched on heart's pages deep,
A topography of laughter, tears, and moments we'd keep.
A lifelong tale, an epic to unfold,
Resurfacing memories, stories of friends we've told.

In heart's corners, memories linger and seep,
Hard to erase, like inside jokes that make us creep.
Searching for moments we shared with glee,
Memories preserved, yet hard to let go free.

Pages turning, like leaves of a book we'd read,
Tears fall, memories binding with shared experience's thread.
A part of soul, memories make us feel connected,
In joy and pain, friendship's presence, memories respected.

I am lost inside my memories of you alone,
Adrift in time, where our moments are sown.
The past and present, a blurred refrain,
Memories whisper secrets, heart's gentle strain.

Old memories washed away, new ones take hold,
Like a bond, friendship's memory, an eternal fold.
A shadow that remains, a heart's refrain,
Echoes of friendship, a lifelong strain.

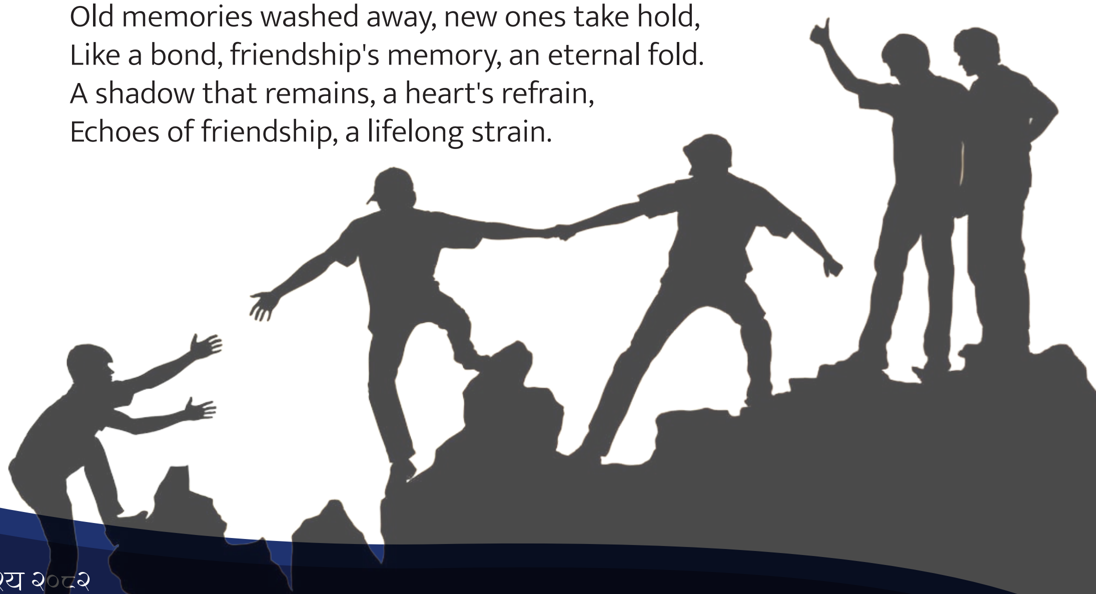

A Daughter Must Be Independent and Free

Menuka Shrestha | B.Ed. 3rd year

In every corner of the world, daughters are the soul of families, the dreamers of change, and the silent strength behind countless homes. Yet for too long, many have been raised to believe that their role is to follow, to adjust, and to seek permission to live. But times are changing and so must our mindset. A daughter must be independent. A daughter must be free.

Why Independence Matters?

Raising an independent daughter means teaching her to think for herself, to make her own decisions, and to trust her voice. It's not about being rebellious or distant—it's about equipping her with the tools to survive, thrive, and lead. When a daughter is independent, she becomes confident. She learns to say "yes" to her dreams and "no" to what limits her worth.

True freedom means more than just going outside or choosing what to wear. It means the freedom to choose a career, to pursue education, to speak up, to travel, to fall in love—or not—and to live on her own terms. Society often puts daughters in cages built of fear and tradition, but she deserves open skies, not closed doors. So, break the Chains of Old Expectations. Many daughters are still told to be "quiet," "humble," or "sacrificing." But obedience should not come at the cost of identity. We must stop measuring daughters by how well they please others, and start valuing how truly they live. Let her be bold. Let her be loud. Let her take up space.

What Can Parents and Society Do?

- Encourage her curiosity – Let her ask questions, challenge ideas, and explore new paths.
- Support her choices – Whether she wants to be a scientist, a writer, a traveler, or a homemaker, respect her decision.
- Teach her life skills – Financial literacy, decision making, and emotional strength should be part of her upbringing.
- Be her ally, not her controller – Trust her to make choices, even if they differ from yours.

The Future Depends on freedom of Daughters, an independent daughter becomes a woman who can support herself, who raises strong families, leads communities, and reshapes nations. Her freedom is not just good for her,it's a gift to the world. Let us raise daughters not to survive within limits, but to grow beyond them. Because when a daughter is independent and free, she becomes unstoppable.

"Freedom is Not a Privilege, it's a Right."

गजल : व्यर्थै किन

उमेश श्रेष्ठ | एम.एड. दोस्रो सत्र

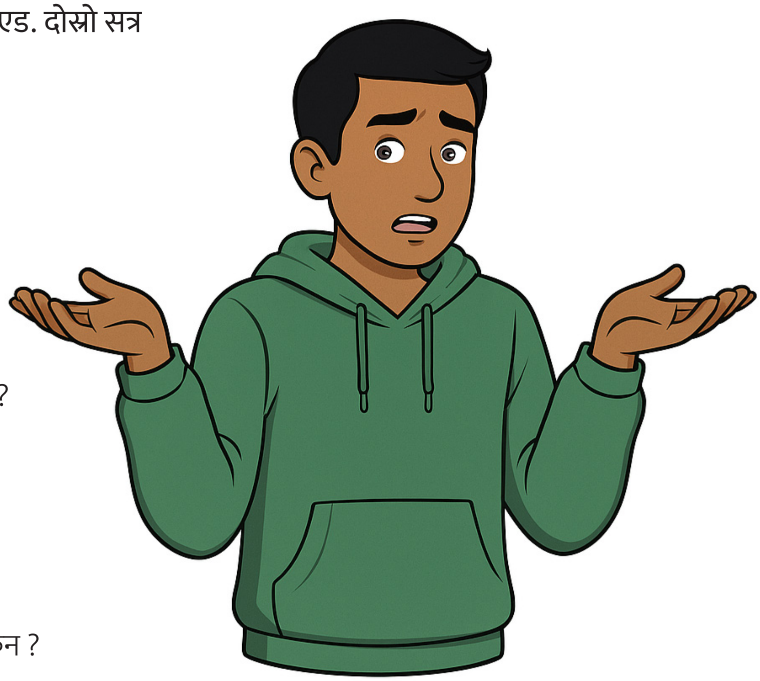

आँखाले बात मार्दै फसायौ व्यर्थै किन
मुटुमा बास बस्दै, सतायौ व्यर्थै किन ?

पवित्र माया गाँस्दै हाँसेर जुनी काट्ने
नाटक नै राम्रो गर्दै रमायौ व्यर्थै किन ?

नयन हाँसेर बोल्थे मिठो नै भाव लिई
पिरती पो झुठ्ठा बन्यो लजायौ व्यर्थै किन ?

हृदयमा घात लाग्यो कता सुनाऊँ यहाँ
मुटुमा व्यथा चोट बढायौ व्यर्थै किन?

मनमा बसेर नित्य शासन गरेकै थियौ
हाँस्दै छु आफैंदेखि छुरा चलायौ व्यर्थै किन ?

युवा हराउँदै गएको देश

सुशील तामाङ | बी. एड चौथो बर्ष

नेपाल आज एउटा गम्भीर चुनौतीसँग जुधिरहेको छ—देशका युवाशक्ति क्रमशः हराउँदै गइरहेका छन् । रोजगारीको अभाव, राजनीतिक अस्थिरता, गुणस्तरीय शिक्षा र अवसरको कमीका कारण लाखौं युवा विदेशिन बाध्य भएका छन् । स्वदेशमै आफ्नो भविष्य सुरक्षित हुने विश्वास नहुँदा उनीहरू काम, पढाइ वा स्थायी बसोबासको लागि अन्य मुलुकतर्फ पलायन भइरहेका छन् ।

युवा हराउँदै जाँदा नेपालमा उत्पादनशील श्रमशक्ति घट्दै गएको छ । गाउँ-बस्ती वृद्ध र बालबालिका मात्रैको वासस्थान बन्दै गएका छन् । कृषि, उद्योग, निर्माणजस्ता क्षेत्रमा काम गर्ने जनशक्ति कमीको समस्या देखिएको छ, जसले आयातमा निर्भरता बढाएको छ । दीर्घकालीन रूपमा यसले अर्थतन्त्र कमजोर पार्ने र सामाजिक संरचना असन्तुलित बनाउने खतरा बोकेको छ । यस समस्याबाट बाहिर निस्कन युवालाई स्वदेशमै रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्नुपर्छ । सिप विकास, उद्यमशीलता प्रवर्धन, स्थिर शासन व्यवस्था र इमानदार नेतृत्वले मात्र युवालाई आफ्नो देशप्रति गर्व गर्ने वातावरण दिन सक्छ । युवा जोगाउन सकियो भने मात्र नेपालले समृद्धिको सपना पूरा गर्न सक्छ, नत्र 'युवा हराउँदै गएको देश' भन्ने पीडादायी कथा अझ गहिरो बन्दै जानेछ ।आजको समयमा धेरै नेपाली युवाहरू आफ्नो देशमा भन्दा विदेशमा भविष्य खोज्न रुचाउँछन् । रोजगारीको अभाव, राजनीतिक अस्थिरता, भ्रष्टाचार, र अवसरको कमीले उनीहरूलाई विदेशतर्फ आकर्षित गरेको छ । विदेशमा उच्च आम्दानी, जीवनस्तरको सुधार, आधुनिक सुविधा र सुरक्षित वातावरणको आशाले युवाहरूको मन तानिरहेको छ ।

देशमा आफ्नो सिप र परिश्रमको उचित मूल्य नपाउँदा, विदेशमा कम मेहनत गरेर धेरै आम्दानी गर्ने सम्भावनाले उनीहरूलाई पलायनतर्फ धकेलेको छ । यसकै कारण गाउँ–सहरका धेरै घर युवाविहीन बन्दै गएका छन्, खेतबारी बाँझो छन्, र उत्पादनशील जनशक्ति घट्दो क्रममा छ ।

युवाहरूलाई स्वदेशमै आकर्षित गर्न सरकार र समाजले रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्न, सिप विकासमा लगानी गर्न, उद्यमशीलतालाई प्रोत्साहन दिन, र पारदर्शी शासन व्यवस्था कायम गर्न आवश्यक छ । विदेशको चकाचौंध भन्दा आफ्नो देशमा सम्मानजनक र सुरक्षित भविष्य देखाउन सकियो भने मात्र युवाशक्ति स्वदेशमै टिक्नेछन् र नेपालको समृद्धि सम्भव हुनेछ ।

युवा पुस्ताले देशलाई समुन्नत बनाउन शिक्षा, सिप र अनुशासनमा ध्यान दिनुपर्छ । उनीहरूको सोच सकारात्मक र लक्ष्य स्पष्ट हुन आवश्यक छ । तर रोजगारीको कमी, राजनीतिक अस्थिरता र अवसरको अभावले धेरै युवा विदेश पलायन भइरहेको वर्तमान अवस्था चिन्ताजनक छ ।

देशको उज्वल भविष्यका लागि युवालाई स्वदेशमै अवसर, सम्मान र नेतृत्व गर्ने वातावरण दिनुपर्छ । जब युवा आफ्नो देशमा गर्वसाथ बस्न, काम गर्न र सिर्जना गर्न सक्षम हुन्छन्, तब मात्र राष्ट्रले साँचो अर्थमा प्रगतिको गन्तव्य पाउँछ । देशको शक्ति र सम्भावना युवाको हातमै छ, त्यसैले उनीहरूको उचित उपयोग राष्ट्रको पहिलो प्राथमिकता हुनुपर्छ ।

Dreams and Destination:
The Journey of life

Sushmita Shrestha | B.Ed. 3rd year

Every great achievement begins with a dream — a vision in the heart that whispers, “This is who I want to be," or “This is where I want to go." Dreams give life meaning.

They guide us, inspire us, and shape the paths we walk. But to reach our destination, dreams must be followed by action, determination, and belief.

A dream is the starting point — a spark of imagination. It might be to become a doctor, a teacher, an artist, or to bring change to the world. But dreams alone are not enough. The destination is the end goal, the place we want to reach. The journey between a dream and a destination is where true growth happens.

This journey is often filled with challenges, failures, and doubt. There will be times when the road feels too long or too hard. But those who keep going — who stay focused on their dreams — are the ones who reach their destination. They don't stop when they're tired; they stop when they're done.

To reach your destination:

- Believe in your dream. If you don't, no one else will.
- Work hard every day. Small steps taken daily lead to big results.
- Learn from failure. Mistakes are lessons in disguise.
- Stay focused. Don't let distractions pull you away from your goal.
- Never give up. The road may be long, but the reward is worth it.

In the end, your dream is your map, and your destination is your future. With passion in your heart and determination in your steps, you can go anywhere. Dream big. Work smart. Reach far.

Understanding Academic Writing: A Comprehensive Guide

Nischal Pandey | B.Ed. 2nd year

Academic writing is a formal style of writing used in universities and scholarly publications. It is characterized by a clear focus on the research, a formal tone, and adherence to specific conventions, making it distinct from other forms of writing such as creative or business writing. This guide explores the key elements of academic writing, its purpose, features, and tips for improving your skills.

Purpose of Academic Writing

The primary purpose of academic writing is to communicate complex ideas and research findings clearly and effectively. It serves several functions:

- Dessimination of knowledge: Academic papers and articles share new research, theories, and insights with a broader audience, facilitating the advancement of knowledge in various fields.
- Critical Thinking: Writing academically encourages critical engagement with sources and ideas. Scholars must analyze, synthesize, and evaluate information rather than simply recounting it.
- Establishing Credibility: Through rigorous argumentation and evidence-based approaches, academic writing helps to establish the author's authority in a specific field.
- Contribution to Scholarship: By adhering to academic conventions, writers contribute to ongoing discussions and debates within their disciplines.

Key Features of Academic Writing

- Formal Tone: Academic writing avoids casual language and colloquialisms. It employs a formal tone, often using the

third person to maintain objectivity.

- Structure and Organization: Academic texts typically follow a clear structure, including introduction, literature review, methodology, results, discussion, and conclusion. Logical organization helps guide the reader through complex arguments.
- Evidence-Based Arguments: Claims made in academic writing must be supported by evidence from credible sources, including empirical studies, theories, and literature from respected authors in the field.
- Citations and References: Proper citation is crucial in academic writing to acknowledge the work of others and avoid plagiarism. Various citation styles (e.g., APA, MLA, Chicago) dictate how references are formatted.
- Clarity and Precision: Effective academic writing is characterized by clarity and precision. Writers should choose their words carefully to convey specific meanings and avoid ambiguity.

Tips for Effective Academic Writing

- Understand Your Audience: Recognize who will be reading your work. Understanding the audience's level of expertise can help you tailor your language and the complexity of your arguments accordingly.
- Plan and Outline: Before you begin writing, create an outline of your main points and how they will be organized. This preliminary step can save time and ensure a logical flow.
- Engage with Sources: Engage critically with existing literature by summarizing, paraphrasing, and discussing previous research. This helps situate your work within the broader academic dialogue.
- Revise and Edit: Writing is a process that involves multiple drafts and revisions. After completing your first draft, take the time to edit for clarity, conciseness, and adherence to academic conventions.
- Seek Feedback: Sharing your work with peers or mentors for feedback can provide valuable insights and help you improve your writing. Constructive criticism can highlight areas for improvement you may have overlooked.
- Practice Regularly: Like any skill, academic writing improves with practice. Regularly writing articles, essays, and research papers can enhance your ability to articulate your thoughts effectively.

Conclusion

Academic writing is an essential skill for students, researchers, and professionals within academia. By understanding its purpose and features and applying effective writing strategies, individuals can enhance their ability to communicate complex ideas and contribute to their fields meaningfully. With commitment and practice, anyone can develop proficiency in academic writing, paving the way for successful scholarly endeavors.

Impact of Artificial Intelligence on Students

Kritika Sapkota | B.Ed. 3rd year

Introduction

Artificial Intelligence (AI) has emerged as one of the most influential technologies in the modern world. Its impact is not limited to industries, businesses, or healthcare; it is also reshaping the field of education. Students, as the central part of the educational system, are directly experiencing the benefits and challenges of AI. From smart learning tools to automated assessment systems, AI is transforming how students learn, interact, and prepare for the future.

Positive Impacts

The most significant benefit of AI for students is personalized learning. Unlike traditional classrooms, AI-powered platforms analyze the strengths and weaknesses of individual learners and provide customized study materials. This makes learning more effective and engaging.

Secondly, AI offers 24/7 access to learning resources. Through virtual tutors, chatbots, and digital assistants, students can clarify doubts, revise lessons,

and practice at any time. Tools such as language translation apps, text-to-speech systems, and plagiarism checkers also make academic life easier.

AI has also improved accessibility in education. Students with disabilities benefit from AI applications such as speech recognition, screen readers, and assistive technologies, ensuring inclusive learning opportunities. Furthermore, AI-based career guidance systems help students explore future professions and match their interests with available opportunities.

Negative Impacts

Despite its advantages, AI also poses certain challenges for students. Over-reliance on AI tools may reduce critical thinking and creativity, as students may prefer easy AI-generated answers instead of developing their own ideas.

Another concern is academic dishonesty. With the rise of AI-based writing and problem-solving tools, there is a risk of plagiarism and unfair use, which undermines genuine learning.

Moreover, excessive dependence on technology can create digital addiction and reduce human-to-human interaction, which is essential for social and emotional development. Finally, the digital divide—the unequal access to AI tools between rural and urban students—creates inequality in education.

Future Prospects

The future of AI in education holds enormous potential. If used wisely, AI can create smarter classrooms, global learning networks, and skill-based education systems that prepare students for the challenges of the 21st century. However, it is necessary to balance AI use with human values such as creativity, ethics, and emotional intelligence.

Conclusion

In conclusion, AI has both positive and negative impacts on students. It makes learning more personalized, accessible, and effective, but it also raises concerns about dependency, dishonesty, and inequality. Therefore, the role of teachers, parents, and policymakers is crucial in guiding students to use AI responsibly. If properly managed, AI can become a powerful tool to empower students and shape a brighter future for education.

Brain Drain After Class 12
How Nepal Is Losing Its Future

Bhubin Baniya | MEd Student

Every morning, hundreds of Nepali youths board planes after Class 12, leaving behind empty classrooms, barren fields, and elderly parents waiting in villages. What began as a search for quality education abroad has now become an exodus. While studying overseas may benefit individuals, it has created a national crisis. Our universities are losing students, our master's programs are nearly empty, and our villages are turning silent. The question remains: Who will build the Nepal we dream of if our best minds leave?

One of the key reasons behind this trend is political instability and weak governance. Frequent changes in educational policies, lack of vision, and poor planning have made students lose trust in the system. Nepali universities are unable to compete with international institutions that offer globally recognized degrees, modern curricula, and research opportunities. Parents themselves encourage migration, believing that foreign education ensures social prestige and better career prospects. At the same time, institutional capacity within Nepal remains weak, with outdated teaching methods, shortage of skilled professors, and limited research culture. These gaps push students to seek opportunities in abroad.

This issue is no longer limited to students. Many government employed officers, including teachers, police

personnel, and other civil servants, are also leaving their secure jobs to migrate to foreign countries. This trend reflects a deep frustration with the country's stagnant job market, low salaries, and lack of career growth. The result is visible in villages, which are gradually becoming empty. Young people are rarely seen in rural areas, leaving only elderly populations behind. Agricultural lands are being left uncultivated day by day, threatening Nepal's food security and rural economy.

The migration pattern often begins within Nepal itself. Families first move from villages to cities in search of quality education, better health facilities, and an easier lifestyle. After some years, however, they migrate abroad, continuing the cycle of brain drain. This rural-to-urban shift, followed by international migration, leaves villages deserted and weakens the social and cultural fabric of the nation. Over time, the absence of youth leads to a loss of community vitality and agricultural productivity.

Many families who decide to stay back in their own villages or cities and live through self-employment also face a form of social pressure. They are often dominated or looked down upon by those parents and children who are abroad, as foreign employment and education are considered symbols of success. This has created a culture where staying in Nepal, even with dignity and self-reliance, is seen as inferior to going abroad. Such a mindset further encourages migration, as parents and children feel compelled to leave not only for education or jobs but also for social recognition.

The consequences of this mass departure are alarming. Higher education in Nepal is directly affected as student enrollment declines, especially at the master's level. Universities and colleges face a shortage of motivated learners and researchers, weakening the overall academic environment. Beyond education, the exodus of skilled manpower has created labor shortages in key sectors like teaching, agriculture, and public service. If this trend continues, Nepal may face a future in darkness, where both rural vitality and academic growth are severely compromised.

Demographic data also points toward a troubling scenario. According to the 2078 B.S. census, Nepal's birth rate has already declined and is heading towards a negative trend. With fewer young people being born and large numbers of existing youth leaving the country, Nepal risks an aging population without sufficient manpower to support its economy. This demographic shift, if left unaddressed, could pose even greater challenges for the country's future.

Addressing this crisis requires urgent action. The government must ensure stable policies, invest in education and research, and provide attractive opportunities for students and professionals to remain in Nepal. Universities need reforms to meet global standards, while job markets must be improved with fair salaries and career growth. At the same time, awareness

should be raised among parents and society to encourage youths to contribute to their own country. If the right steps are taken, the trend of brain drain can be reduced and Nepal's human resources can be used for national development rather than foreign benefit.

In conclusion, brain drain after Class 12 is not just a matter of students leaving;it is the unraveling of national possibility. Empty villages and barren fields are mirrors of our neglected priorities. Yet there is still hope. If the right reforms are made, the next brilliant student should not have to present their innovation in Sydney, but in Sindhupalchok because Nepal gave the tools to shine.By valuing our youth, investing in our education system, and changing our social mindset, we can create a future where staying in Nepal is not a compromise but a proud choice.Only by keeping our youth engaged at homeland can still turn brain drain into brain gain which secure a brighter and self-reliant future for Nepal.

अनि कसरी भनौँ मानिसलाई चेतनशील प्राणी ... ?

अनिल शर्मा | बी.बी.एस.

विभिन्न व्यक्ति, विद्वान् र धर्म ग्रन्थले मानव अर्थात् मनुस्यलाई आ–आफ्नै बिचार र दृष्टिकोणले परिभाषित गरेतापनि समाजमा सबै सामाजिक नीति नियम तथा कानुनको परिपालना गर्दै सामाजिक एवं संस्कृति रीतिरिवाज र चालचलनमा रमेर बस्न रुचाउने मानवता र सामाजिक चेतना भएको चेतनशील प्राणीनै मानव हो । अरु जीव र मानिसमा केवल चेतनाकै त फरक रहन्छ । सामाजिक सचेतनाकै कारण त मानिसलाई चेतनशील र अन्य जीवलाई पशुको दर्जा दिइदै आएको पाइन्छ । प्राणीहरुमा उच्च कोटिको सम्मान पाउँदै आएको मनुष्यमा हरेक दिन मानवता र सामाजिक चेतना लोप हुँदै गएको छ ।

एक मान्छेले अर्को मान्छेलाई चिन्न छाडे भने.., मानबियता देखाउन छाडे भने..,सुख दुःखमा साथ दिन छाडे भने..,धर्म संस्कारलाई बिर्सिए भने..,गुण र दोशलाई छुट्याउन सकेन भने.., एकले अर्को माथि विश्वास राखेन भने.., प्रेम र त्यागको परिभाषा बुझेन भने.., आदर र सम्मानको अर्थ जानेन भने.., अनुभव र जिज्ञासाको पोको फुकाएन भने.... के साँच्चै मानिसलाई मानवीय र सामाजिक चेतनाको शब्दले परिभाषित गर्न सुहाउँछ

त...? स्वार्थ, अहङ्कार, लोभ, मोह, काम र क्रोध यी ६ वटा अपरिहार्य मानवीय गुण हा,े यो सबैमा हुन्छ तर समाजको अगाडि कति पस्कने र कतिसम्म भण्डार वा नियन्त्रण गर्ने यो सबैभन्दा महत्वपूर्ण विषय हो । यदि यिनै ६ गुणहरुलाई नियन्त्रणमा राख्न सकिएन भने विना कुनै काम र कारण मानवता यति धेरै व्यस्त हुन्छ जसले आफूले आफैँलाई चिन्नेसम्मको समय निकाल्न सक्दैन ।

बाबु र छोराबिचको सम्बन्ध राम्रो छैन, छोरीले आमालाई बुझ्ने अवस्था छैन, श्रीमान् र श्रीमतीको बिचमा छोडपत्रको तगारो छ । दाजु र भाइबिच पानी बाराबार छ, तल्लाघरे र माथ्ला घरेका बिचमा काटाकाट छ, सँधियारका विरुद्धमा अदालतमा मुद्दा दायर छ, छोरी र चेलीले समाजमा जन्मिन पनि ७ पटक सोच्नु पर्ने अवस्था कायमै छ , परिवारबाटै परिवार असुरक्षित छ, हाकिमले पिउन चिन्दैन, धनिले गरिबी मान्दैन, धर्म र धर्मकै बिचमा रगतको खोलो छ, संस्कार र रिवाजको बिचमा खुकुरी हानाहान छ, ध्यान, धैर्यता, शान्ति र अमनचयनलाई समाजबाट कालोमोसो दलेर निकालिएको छ अनि अझै पनि मानिसलाई चेतनशील प्राणी नै मानिदिनु पर्ने...? के यही हो हिन्दुको गीताको सार ..?, के यही हो बुद्धको पञ्चशीलको अर्थ..?, के यही हो त जीवन विज्ञानको परिभाषा..? के यही हो सामाजिक र नैतिक शिक्षा..? हरे शिव..१ कहिले आउला यी चेतनशील प्राणीमा चेतना खै..?

ए है..गोजीमा ४ पैसा हुँदा जुका लेपसिए झैँ लेपसिनेले सुक्को नहुँदा क्रिकेटकै बल झैँ किन बनाउँछन् हाँ...? के पैसैले नै हो त भन्या सम्बन्ध टिकाउने..? पैसै सबै थोक हो त ? छिमेकी बिरामी भएर लडिरहँदा रेखदेख गर्नै पो नहुने..?, दु:ख र आपतमा पर्दा चाहिँ पल्ला घरेलाई वास्तै नगर्ने..? पैसाले यमराज नै किनिदिने त होइन होला.. अनि त्यही पल्लाघरेका सन्तानले थोरै प्रगति गरे भने, २ पैसा कमाए पनि भित्र भित्रै भुत्भुतिने जलन हुने, रिस हुने अनि खुट्टा तान्ने परिपक्व रणनीति बनाउने.....हे भगवान्.... कस्तो खाले चेतनशील प्राणी पर्‍यौँ ए हामी ..?...उफ्..११

आशा र निराशा बीचको पुल

लीला अधिकारी | चौथो सेमेस्टर, एमएड नेपाली

आशा र निराशा बीच उभिएको छु म,
एक पाइलामा सपनाहरू छन् उडान,
अर्को पाइलामा यथार्थका काँडाहरू,
तर बीचको पुल मेरो विश्वास र संघर्षले बनेको छ।

आशा त्यो प्रकाश हो, जुन दृश्य नभएपनि हृदयले देख्छ,
निराशा त्यो छायाँ हो, जसले हाम्रो मार्गलाई चुनौती दिन्छ,
तर कसले भन्छ, अध्यारो लेमात्र डराउने हो,
अध्यारो बिना त प्रकाशको मूल्य के हुन्छ।

सपना भनेको मात्र भविष्यको भ्रम होइन,
त्यो वर्तमानलाई समेट्ने एउटा प्रक्रिया हो,
जहाँ निराशाले गहिरो गहिराई सिकाउँछ,
तर आशाले नयाँ उचाइमा उड्न सिकाउँछ।

हामी सबै यात्रु हौ,
अनन्त प्रश्नको खोजीमा,
जहाँ हामी आफैलाई र संसारलाई भेट्छौ,
आफूले नै आफैलाई बुझ्न सक्ने यात्रामा।

विद्यार्थीले के सिक्ने ? शिक्षकले के सिकाउने ?

लक्ष्मी नेपाली | एम.एड. पहिलो सेमेस्टर

शिक्षा मानव जीवनको मेरुदण्ड हो । जसरी मेरुदण्ड विना शरीर अडिन सक्दैन, त्यस्तै शिक्षा विना समाज र राष्ट्र सशक्त हुन सक्दैन । नेपालको सन्दर्भमा अझै शिक्षा परिवर्तनको मूख्य आधार हो । आजको समयमा नेपाल सामाजिक, राजनीतिक, आर्थिक र सांस्कृतिक रूपान्तरणको यात्रामा छ । प्रविधिको तीव्र विकास, विश्वव्यापी प्रतिस्पर्धा, रोजगारीको चुनौती, मूल्य–मान्यताको संकट, जलवायु परिवर्तनजस्ता वैश्विक समस्या, र राष्ट्रिय स्तरमा अवसर–अभावले शिक्षा प्रणालीलाई पुनर्विचार गर्न बाध्य बनाएको छ ।

यसैले प्रश्न उठ्छ– नेपालका विद्यार्थीले के सिक्ने ? र शिक्षकले के सिकाउने ?

यो प्रश्नको उत्तर केवल पाठ्यक्रमका पानाभन्दा ठूलो छ । यो जीवन, रोजगारी, प्रविधि, मूल्य र राष्ट्रिय भावनासँग गहिरो रूपमा जोडिएको छ । यस लेखमा विद्यार्थी र शिक्षकले आ–आफ्नो भूमिका वर्तमान नेपालको आवश्यकता अनुसार कसरी परिभाषित गर्नुपर्ने भन्ने विषयलाई विस्तृत रूपमा चर्चा गरिएको छ ।

नेपालको शिक्षा प्रणालीको वर्तमान अवस्था:

नेपालमा औपचारिक शिक्षा प्रणालीको विकास बि.सं. २००७ को प्रजातन्त्र स्थापनापछि तीव्र गतिमा अघि बढ्यो । त्यतिबेलासम्म शिक्षा अवसर केवल शासक वर्गमा सीमित थियो । २०२८ सालमा राष्ट्रिय शिक्षा प्रणाली योजनाले आधुनिक संरचना ल्यायो । पछिल्लो तीन दशकमा विद्यालय शिक्षा योजना र उच्च शिक्षा सुधार योजनाले संस्थागत विकासमा सहयोग पुर्‍याएको देखिन्छ ।

नेपालमा शिक्षा विस्तारले धेरै प्रगति गरेको छ । आधारभूत तह नि:शुल्क, माध्यमिक तहसम्म पहुँच, र उच्च शिक्षा संस्थानहरूको बढ्दो संख्या यसका उदाहरण हुन् । नेपालको शिक्षा प्रणालीले पछिल्ला दशकमा उल्लेख्य प्रगति गरे पनि गुणस्तर, समानता, रोजगारीसँगको सम्बन्ध र प्रविधि उपयोगका क्षेत्रमा अझै चुनौतीहरू छन् । शिक्षा केवल साक्षरता बढाउने साधन मात्र नभई सृजनात्मक, आलोचनात्मक सोच र सीपयुक्त

मानव संसाधन निर्माण गर्ने माध्यम हो । त्यसैले अबको सुधारले 'ज्ञानमा आधारित समाज' निर्माण गर्ने खालको गुणस्तरीय र सीपमूलक शिक्षा प्रणाली निर्माणतर्फ केन्द्रित हुनुपर्नेछ ।

तर, पनि गुणस्तरीय शिक्षामा अझै गम्भीर चुनौती छ । ती चुनौतिहरुलाई निम्न बुँदाबाट प्रस्ट्याउ सकिन्छ ।

१) शहरी–ग्रामीण विभेद:

नेपालमा विगत सात दशकयता शिक्षा विस्तार भए पनि यसको लाभ शहरी क्षेत्रमा बढी केन्द्रित भएको छ । काठमाडौं, पोखरा, बिराटनगरजस्ता शहरहरूमा गुणस्तरीय निजी विद्यालय, कलेज र विश्वविद्यालयहरूको भीड छ भने ग्रामीण क्षेत्रमा अझै विद्यालय भवन, योग्य शिक्षक र आधारभूत शैक्षिक सुविधा नै अपूरो छ । नेपालमा शिक्षा प्रणालीले संख्यात्मक प्रगति गरेको भए पनि गुणस्तरीय र समान शिक्षा उपलब्धतामा शहरी–ग्रामीण विभेद अझै गहिरो छ ।

शहरमा निजी विद्यालय र महाविद्यालयले उच्चस्तरीय शिक्षा दिन सक्ने अवस्था छ भने ग्रामीण क्षेत्रमा अझै आधारभूत पूर्वाधारको कमी छ । यो विभेद् हटाउन शिक्षा पूर्वाधार, प्रविधि, शिक्षक तालिम र समावेशी नीतिमा जोड दिन अपरिहार्य छ । जबसम्म गाउँ–शहरबीचको शैक्षिक असमानता कम हुँदैन, तबसम्म सामाजिक–आर्थिक रूपान्तरण पनि पूर्ण रूपमा सम्भव हुने छैन ।

२) रोजगारीसँग सम्बन्ध विच्छेद:

शिक्षा र रोजगारी बीचमा सीधा सम्बन्ध हुने अपेक्षा गरिन्छ । शिक्षित जनशक्तिले रोजगारी पाउनुपर्छ, र रोजगारीमार्फत समाज तथा राष्ट्रको विकासमा योगदान पुऱ्याउनुपर्छ । तर नेपालमा शिक्षा प्रणाली र रोजगार बजारबीचको सम्बन्ध कमजोर मात्र नभई कहिलेकाहीँ विच्छेद नै भएको देखिन्छ । परिणामस्वरूप धेरै युवाहरू उच्च शिक्षा हासिल गरेर पनि बेरोजगार वा विदेशी रोजगारीमा जान बाध्य छन् ।

नेपालमा शिक्षा विस्तारले साक्षरता दर बढाएको छ, विद्यालय–कलेजको संख्या बढेको छ, तर रोजगार सिर्जनासँग शिक्षा तालमेल मिलाउन नसकिएको छ । शैक्षिक पाठ्यक्रम अझै पनि सैद्धान्तिक ज्ञानमै केन्द्रित छ, प्राविधिक वा सीपमूलक शिक्षा भने कमजोर छ । यसले गर्दा विद्यालय वा विश्वविद्यालय सक्ने विद्यार्थीहरू श्रम बजारको माग अनुसार दक्ष हुन सकेका छैनन् ।

३) प्रविधिको प्रवेश:

२१औँ शताब्दीलाई सूचना प्रविधिको युग भनिन्छ । प्रविधिको तीव्र विकासले जीवनका सबै क्षेत्रलाई प्रभावित पारेको छ । शिक्षा क्षेत्र पनि यसबाट अछुतो छैन । परम्परागत शिक्षण–अधिगम प्रणाली (चक र बोर्ड) बाट सुरु भई अहिले कम्प्युटर, इन्टरनेट, स्मार्ट बोर्ड, ई–लर्निङ, डिजिटल पुस्तकालय, अनलाइन क्लास र आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्ससम्म पुगेको छ । यसरी प्रविधिको प्रवेशले शिक्षालाई नयाँ आयाम दिएको छ । अनलाइन शिक्षा, डिजिटल सामग्री, ई–लाइब्रेरीले नयाँ अवसर ल्याएको छ । तर सबैले समान पहुँच पाएका छैनन् ।

४) नैतिक मूल्यमा संकट:

शिक्षा केवल ज्ञान, सीप र रोजगारीका अवसर प्राप्त गर्ने माध्यम मात्र होइन, जीवनलाई सही दिशातर्फ डोऱ्याउने आधारशिला पनि हो । शिक्षाको उद्देश्य व्यक्तिमा नैतिक मूल्य, आचरण, इमानदारी, सामाजिक उत्तरदायित्व र मानवीय चेतना विकास गर्नु हो । तर आजको अवस्थामा शिक्षा प्रणाली भौतिकवाद, प्रतिस्पर्धा, प्रमाणपत्रप्राप्ति र रोजगारीमुखी दृष्टिकोणमा बढी केन्द्रित हुँदै गएको छ । यसले गर्दा शिक्षामा नैतिक मूल्यको संकट गहिरिँदै गएको छ । समाजमा नैतिकता, इमान्दारी र सामूहिक चेतनाको कमी देखिन्छ, जसलाई शिक्षा प्रणालीले सम्बोधन गर्नैपर्छ ।

विद्यार्थीले के सिक्ने ?

विद्यार्थीले पाठ्यपुस्तकमा मात्र सीमित नभई जीवनसँग जोडिने विषयहरू सिक्नुपर्छ । नेपाली भाषा, मातृभाषा तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा अंग्रेजी वा अन्य विदेशी भाषा सिक्नुपर्छ । यसले पहिचान संरक्षण र प्रतिस्पर्धा

दुवैमा सहयोग गर्छ । तार्किक सोच, प्रयोगात्मक क्षमता र समस्या समाधान गर्ने दक्षता बढाउँछ ।

विद्यार्थीले मुलुकको राजनीतिक यात्रा, सांस्कृतिक विविधता र सामाजिक मूल्य बुझ्न अनिवार्य छ । योसँगै आजको नेपालमा सीपमै रोजगारी छ भन्ने बुझ्न आवश्यक छ । कम्प्युटर, कोडिङ, ग्राफिक डिजाइन, कृषि प्रविधि, पर्यटन व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सीपजस्ता व्यावसायिक ज्ञान पनि अहिलेको आवश्यकता हो । त्यस्तै उद्यमशीलता र हस्तकलामा आधारित सीप, जसले आत्मनिर्भरता बढाउँछ, यस्ता सीपले शिक्षालाई अर्थोपार्जनसँग पनि जोड्छ ।

सिक्ने कुरा जीवनभर सकिदैनन् । अहिलेको अवस्थामा इन्टरनेट, कृत्रिम बुद्धिमत्ता, साइबर सुरक्षा, डिजिटल सञ्चारको ज्ञान पनि हुन जरुरी छ । कला, साहित्य, खेलकुद वा विज्ञान–प्रविधि जुनसुकै क्षेत्रमा सृजनशील सोच विकास गर्नुपर्छ । अनुसन्धान र प्रयोगमार्फत नयाँ ज्ञान सिर्जना गर्न सक्ने क्षमता पनि हुन आवश्यक छ ।

शिक्षकले के सिकाउने ?

शिक्षक केवल 'पाठ सुनाउने' होइनन्, बरु मार्गदर्शक, प्रेरक र रूपान्तरणकारी पात्र हुन् । शिक्षकले विद्यार्थीलाई किताबमा मात्र होइन, व्यवहारमा ज्ञान प्रयोग गर्न सिकाउनुपर्छ । जस्तैः गणित पढाउँदा बजेट बनाउन सिकाउने, विज्ञान पढाउँदा वातावरण संरक्षणमा प्रयोग गराउने ।

शिक्षकले विद्यार्थीलाई चुपचाप सुन्ने होइन, प्रश्न गर्ने, तर्क गर्ने, शंका गर्ने संस्कार विकास गर्न प्रेरित गर्नुपर्छ । योसँगै शिक्षकले आफैं डिजिटल प्रविधि प्रयोग गर्न जान्नुपर्छ र विद्यार्थीलाई मल्टिमिडिया, इन्टरनेट, अनलाइन कक्षा सञ्चालन गर्ने सीप सिकाउनुपर्छ । अनुशासन जीवनको एउटा पाटो हो । जीवनका मूल्य, नागरिक चेतना, जिम्मेवारी, इमान्दारीमा अहिले खडेरी पर्दै गएको छ । जसका कारण सिक्ने पुस्ता सही मार्गमा हिंड्न सकेको छैनन् ।

शिक्षकले विविधता सम्मान गर्न सिकाउने, विभिन्न जाति, भाषा, धर्मका विद्यार्थीलाई समान अवसर दिर्ने कार्यमा ध्यान पुऱ्याउनु पर्छ । सँगै विद्यार्थीलाई नयाँ सोच खोज्न प्रेरित गर्ने र अनुसन्धानलाई कक्षाकोठा संस्कृतिको हिस्सा बनाउने वातावरणको सिर्जना गर्ने काम शिक्षकको हो । तसर्थ शिक्षकले किताबी ज्ञानसँगै यस्ता कुरालाई सिकाउन जरुरी छ ।

वर्तमान शिक्षाको स्वरूप

वर्तमान समयमा शिक्षाले केवल किताब पढ्ने, परीक्षा दिने वा प्रमाणपत्र हासिल गर्ने माध्यम मात्र नभई सामाजिक रूपान्तरण, प्रविधि प्रयोग, सीप विकास र विश्वव्यापी प्रतिस्पर्धामा अघि बढ्ने आधार बनेको छ । आजको शिक्षा परम्परागत शैलीभन्दा धेरै फरक र गतिशील भएको छ ।

कम्प्युटर, इन्टरनेट, स्मार्टफोन तथा अनलाइन प्लेटफर्महरूले शिक्षालाई सजिलो, छरितो र सबैका लागि पहुँचयोग्य बनाइदिएका छन् । शिक्षा केवल सैद्धान्तिक ज्ञान होइन, व्यवहारिक सीप जस्तैः व्यवसाय, प्राविधिक दक्षता, सिर्जनशीलतामा जोड दिइएको छ ।

यति हुँदा हुँदै पनि ग्रामीण तथा दुर्गम क्षेत्रमा अझै पनि गुणस्तरीय शिक्षामा असमानता छ । प्रविधिको प्रयोगमा पहुँच नभएका विद्यार्थीहरू पछाडि परिरहेका छन् । शिक्षा महँगो हुँदै गएकाले गरिब तथा विपन्न वर्गका लागि अवसर सीमित छ । परीक्षामुखी संस्कृतिले सिर्जनशीलता र आलोचनात्मक सोचलाई दबाउने समस्या अझै कायम छ । शिक्षा तब मात्र पूर्ण हुनेछ, जब यो सबैका लागि न्यायपूर्ण, जीवनोपयोगी र भविष्यमुखी बन्न सक्दछ ।

अबको शिक्षाका प्राथमिकताहरू:

गुणस्तरीय र जीवनोपयोगी शिक्षा केवल प्रमाणपत्रमात्र नभई व्यवहारमा काम लाग्ने शिक्षा हो । समस्या समाधान गर्ने क्षमता, आलोचनात्मक सोच र सिर्जनशीलतालाई बढाउने शिक्षा अबको प्राथमिकतामा राख्नुपर्दछ । योसँगै सूचना प्रविधि, आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स, रोबोटिक्स, बिग डाटा आदि विषयलाई शिक्षा प्रणालीमा जोड्ने, अनलाइन र भर्चुअल शिक्षालाई अझ प्रभावकारी बनाउनेतर्फ ध्यान दिनु आवश्यक छ ।

रोजगारको चुनौती समाधान गर्न शिक्षा प्रणाली स्वरोजगार र उद्यमशीलतामा जोड दिनुपर्छ । कृषि, प्राविधिक पेशा, उद्योग, व्यावसायिक तालिमजस्ता विषयलाई शैक्षिक पाठ्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने हुन्छ । शिक्षा सबैका लागि समान हुनुपर्छ । लिङ्ग, जाति, वर्ग, भाषा, संस्कृति वा भौगोलिक अवस्थाका कारण कसैलाई वञ्चित हुन नदिने व्यवस्था आवश्यक छ । ग्रामीण र शहरी क्षेत्रमा समान गुणस्तरको शिक्षा सुनिश्चित गर्नु अबको प्राथमिकता हो ।

प्रविधि र सीपसँगै शिक्षा नैतिकता, इमानदारी, मानवता, सहयोगभावना र सामाजिक उत्तरदायित्वमा आधारित हुनुपर्छ । केवल दक्ष मात्र नभई सदाचारयुक्त नागरिक उत्पादन गर्नु शिक्षाको प्रमुख उद्देश्य बन्नुपर्छ । शिक्षाले नयाँ ज्ञान सिर्जना र अनुसन्धानलाई प्राथमिकता दिनुपर्छ । विज्ञान, प्रविधि, स्वास्थ्य, कृषि, वातावरण जस्ता क्षेत्रमा अनुसन्धानलाई प्रोत्साहन गरे मात्र समाजको दिगो विकास सम्भव हुन्छ ।

विद्यार्थीलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्षम बनाउन शिक्षा प्रणाली आधुनिक हुनुपर्छ । अबको शिक्षाको प्राथमिकता भनेको समान पहुँच, गुणस्तर, प्रविधि, सीप, नैतिक मूल्य र अनुसन्धान–नवप्रवर्तन हो । तसर्थ शिक्षालाई सीपसँग जोड्ने नीति अख्तियार गर्नुपर्दछ । शिक्षा यदि व्यवहारिक, जीवनोपयोगी र सबैका लागि समान हुन सक्यो भने मात्र राष्ट्रको दिगो समृद्धि सम्भव हुन्छ ।

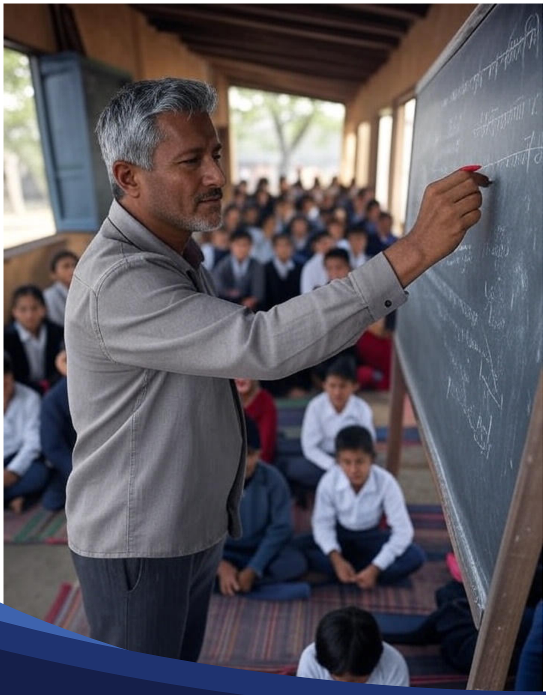

निष्कर्ष:

नेपालको वर्तमान समयमा विद्यार्थीले सिक्नुपर्ने कुरा केवल पाठ्यपुस्तकका पानामा सीमित छैन । उनीहरूले जीवनका लागि आवश्यक सीप, डिजिटल साक्षरता, आलोचनात्मक सोच, मूल्य र उद्यमशील दृष्टिकोण सिक्नुपर्छ । त्यस्तै, शिक्षकले सिकाउनुपर्ने कुरा केवल ज्ञान सुनाउने होइन, बरु मार्गदर्शन गर्ने, प्रेरित गर्ने, प्रयोगमा ल्याउने, मूल्य सिकाउने, नवप्रवर्तनतर्फ डोर्याउने हो ।

यदि शिक्षा प्रणालीले विद्यार्थीलाई स्वावलम्बी, जिम्मेवार र नवप्रवर्तनशील नागरिक बनाउन सक्यो भने मात्र नेपालले आफ्नो विकास लक्ष्य हासिल गर्न सक्छ । त्यसैले शिक्षा भनेको जीवनसँग जोडिएको प्रक्रिया हो, जसमा विद्यार्थी र शिक्षक दुबैको साझा उत्तरदायित्व रहन्छ ।

सन्दर्भसूची:

- नेपाल सरकार, शिक्षा मन्त्रालय (२०७६). राष्ट्रिय शिक्षा नीति २०७६ । काठमाडौं: शिक्षा मन्त्रालय ।
- नेपाल सरकार, शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र (२०७७) । विद्यालय शिक्षा सुधार योजना अन्तिम प्रतिवेदन । काठमाडौं ।
- पौडेल, एल.पी. (२०७४) । शिक्षा र विकास । काठमाडौं: विद्यार्थी पुस्तक भण्डार ।
- United Nations Development Programme (UNDP) (2022). Human Development Report 2022/23. New York;/ UNDP.
- World Bank (2021). Nepal;/ Human Capital Index and Education Review. Washington, D.C.;/ The World Bank.
- Koirala, B.N./ (2015). Schooling and the Changing Social Context in Nepal. Education Journal of Nepal, Vol. 3(2).

अनुसूचीहरू

स्नातक तहको विद्यार्थी विवरण

अनुसूची : १ (क)

तह	शिक्षा			व्यवस्थापन			विज्ञान			जम्मा	कूल जम्मा	
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	
प्रथम वर्ष	३५	१०	४५	९	५	१४	२	१	३	४६	१६	६२
द्वितीय वर्ष	१३	७	२०	१३	६	१९	०	०	०	२६	१३	३९
तृतीय वर्ष	१२	५	१७	११	३	१४	०	०	०	२३	८	३१
चतुर्थ वर्ष	९	५	१४	१०	७	१७				१९	१२	३१
जम्मा:	६९	२७	९६	४३	२१	६४	२	१	३	११४	४९	१६३

स्नातकोत्तर तह (एम.एड)को विद्यार्थी विवरण

अनुसूची : १ (ख)

तह	शिक्षा		कुल जम्मा
	छात्रा	छात्र	
प्रथम सेमेष्टर			
द्वितीय सेमेष्टर	१०	९	१९
तृतीय सेमेष्टर			
चौथो सेमेष्टर	१४	८	२२
जम्मा:	२४	१७	४१

सञ्चालक समितिका पदाधिकारीहरूको विवरण

अनुसूची : २

१.	श्री ई.गम्भीरलाल श्रेष्ठ	अध्यक्ष
२.	श्री खिलबहादुर श्रेष्ठ	उपाध्यक्ष
३.	श्री कृष्णराज श्रेष्ठ (निवर्तमान अध्यक्ष)	सदस्य
४.	श्री ईश्वरी प्रसाद श्रेष्ठ	सदस्य
५.	श्री नेत्र प्रसाद दंगाल	सदस्य

६.	श्री गोविन्द्रप्रसाद पराजुली	सदस्य
७.	श्री रामकृष्ण दंगाल	सदस्य
८.	श्री बालकुमारी सापकोटा	सदस्य
९.	श्री श्यामकृष्ण श्रेष्ठ	सदस्य
१०.	श्री राजेन्द्रभक्त प्रधान	सदस्य
११.	श्री ताराबहादुर कार्की	सदस्य
१२.	श्री ज्ञानमणि अधिकारी (त्रि.वि. प्रतिनिधि)	सदस्य
१३.	श्री	सदस्य सचिव

विशिष्ट सल्लाहकार समिति पदाधिकारीहरूको विवरण

अनुसूची : ३

१.	श्री पुण्यप्रसाद न्यौपाने	संयोजक
२.	श्री गौरी प्रधान	सदस्य
३.	श्री कपिल श्रेष्ठ	सदस्य
४.	श्री सुभाष कर्माचार्य	सदस्य
५.	श्री युवराज दुलाल	सदस्य
६.	डा.श्री पूर्ण सिलवाल	सदस्य
७.	श्री कमलमणी श्रेष्ठ	सदस्य
८.	श्री शम्भुविक्रम थापा	सदस्य
९.	श्री रामचन्द्र श्रेष्ठ	सदस्य

चौतारा बहुमुखी क्याम्पसका आजीवन सदस्यहरूको विवरण

अनुसूची : ४

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
1	केदार क्षेत्री	माँखा	बलेफी
2	राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ	राम्चे	
3	डां.ल्हरक्याल लामा	हेलम्बु	हेलम्बु
4	तिर्थमान श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
5	रमेश वैद्य	बनेपा-१० काभ्रे	
6	जित ब. भारती	कदमवास-३	चौसागढी - ९
7	योग माया श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
8	गुन बहादुर थापा	भण्डारा-२ चितवन	
9	राधादेवी श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
10	तिलकदेवी कसजु	चौतारा-५	चौसागढी - ५
11	रत्न ब. थापा	चौतारा-८	चौसागढी - ५
12	नारायण ब. भारती	कुन्चोक-३	इन्द्रावती-२
13	डम्बरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
14	गणेश सिलवाल	काठमाण्डौं	
15	डोल्मा तामाङ	इचोक	हेलम्बु
16	सन्तमाया श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
17	धर्मराज भण्डारी	पेड्कु सि.पा.	लिसंखुपाखर.
18	मिनबहादुर खत्री	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
19	भगवती श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
20	हरि ब. श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
21	अनिरुद्र नेपाल	स्याउले-९	चौसागढी - १
22	नगेन्द्रप्रसाद दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
23	कल्याणी श्रेष्ठ	चौतारा-३	चौसागढी - ५
24	सोवितमान श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
25	बुद्धकुमार श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
26	डिक ब. राई	इलाम	
27	चित्र ब. कुँवर	काभ्रे चौबास -९	
28	अर्जुन थापा	राम्चे	
29	वेद ब. श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
30	दिपक नेपाल (कुश्माखर)	स्याउले-९	चौसागढी - १
31	ज्ञानेन्द्र कक्षपति	चौतारा-३	चौसागढी - ५
32	मोतिलाल श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
33	ध्रुवराज कमाचार्य	बनेपा काभ्रे	
34	माधवलाल कर्माचार्य	चौतारा-८	चौसागढी - ५
35	राजेन्द्र प्र. दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
36	गम्भिरलाल श्रेष्ठ	चौतारा-६	चौसागढी - ५
37	कृष्ण राज श्रेष्ठ	चौतारा-४	चौसागढी - ५
38	श्याम ब. लामा	काभ्रे	
39	रत्नमाया शर्मा	सा.सि.-३	चौसागढी - ७
40	यज्ञ प्रसाद दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
41	तुल्सीराम आचार्य (उपाध्याय)	पिपलडाँडा-५	चौसागढी - ६
42	दुधराज बस्नेत	चौतारा-९	चौसागढी - ५
43	सितादेवी श्रेष्ठ	चौतारा-३	चौसागढी - ५
44	राम ब. श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
45	बुद्धकुमार श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
46	लिला वानियाँ	कुन्चोक-९	इन्द्रावती-३
47	निर्मलकृष्ण पाण्डे	वोल्देफेदीचे-५	काभ्रे
48	कुशलदेव घिमिरे	हाङ्गगुम पाँचथर	
49	राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	चौतारा-९	चौसागढी - ५
50	शान्ता सापकोटा	इटहरी-२ सुनसरी	
51	बोधराज भट्टराई	खराङ्ग-८ संखुवासभा	
52	राजकुमार सिलवाल	चौतारा-८	चौसागढी - ५
53	सूर्यराज तिवारी	पटिहानी-१ चितवन	
54	भरत आचार्य	गैडाकोट नवलपरासी	
55	पदम के.सी.	अत्तरपुर	
56	कुवेरप्रसाद भट्टराई	मंगलवारे-९ इलाम	
57	चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
58	केशव राजभण्डारी	कदमवास-३	चौसागढी - ९
59	सेती कुमारी भारती	कदमवास-३	चौसागढी - ९
60	कृष्ण ब. श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
61	नानीमैंया बोहरा	झरुवारासी ललितपुर	
62	पवित्रादेवी अधिकारी	माँखा-६	
63	शान्ताकुमार क्षेत्री	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
64	खिल ब. गिरी	चौतारा-८	चौसागढी - ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
65	चन्द्रकुमार बस्नेत	पिपपलडाँडा-	चौसागढी - ६
66	केशव बोहरा	थुम्पाखर	
67	कुमारराज जोशि	चौतारा-८	चौसागढी - ५
68	चक्र बहादुर बस्नेत	थुम्पाखर-३	
69	रामकुमार दुलाल	सा.सि.-९	चौसागढी - ७
70	रामप्रसाद गौतम	ठूलोसिरुवारी	चौसागढी - १३
71	ललित ब. राना	चौतारा-८	चौसागढी - ५
72	खड्ग सि. मोक्तान (तमाङ)	काभ्रे-पोखरी नरायणस्थान-६	
73	अरुण कुमार झा	जनकपुर-४	
74	दिल कुमारी श्रेष्ठ	चौतारा -२	चौसागढी - ५
75	बसन्त बोहरा	झरुवारासी ललितपुर	गोदावरी .
76	गणेश सापकोटा	पिपलडाँडा -२	चौसागढी - ६
77	भीम बहादुर तामाङ	चौतारा-९	चौसागढी - ५
78	विदुरप्रसाद आचार्य	चौतारा-५	चौसागढी - ५
79	कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ	चौतारा-४	चौसागढी - ५
80	कवितमान श्रेष्ठ	बाह्रबिसे-९	बाह्रबिसे .
81	हरिगोपाल श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
82	सृजन श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
83	बुद्धकुमारी श्रेष्ठ	नयाँ बानेश्वर	
84	रत्नप्रसाद श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
85	रोहिणी प्र. श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
86	मुक्ति सापकोटा	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
87	लक्ष्मीदेवी अर्याल	सानोसिरुवारी-५	चौसागढी - ७
88	इन्द्र प्र. सापकोटा	चौतारा-९	चौसागढी - ५
89	न्हुच्छेमाया श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
90	मोहन प्रसाद ढुंगेल	मधुमल्ल	
91	दिनेश अधिकारी	नवलपुर-१	इन्द्रावती. ४
92	चेतनाथ तिमिल्सिना	पांग्रेटार	
93	प्रदिप नारायण श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
94	राधाकृष्ण ढुंगाना	चौतारा-८	चौसागढी - ५
95	अधिकारी बन्धु परिवार (प्रतिनीधि)	स्याउले-५	चौसागढी - १
96	टेक ब. थापा	ठूलोसिरुवारी-२	चौसागढी - १३

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
97	भेषराम ढकाल	राम्चे-६	बाह्रबिसे .
98	बाजुराम गिरी	साँगाचोक-९	चौसागढी - ११
99	शिवराम भट्टराई	मेलम्ची-३	मेलम्ची .
100	दिलकुमारी घले	चौतारा-८	चौसागढी - ५
101	वेदराम कसजु	काठमाण्डौ	
102	पुण्यप्रसाद दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
103	पुष्पलाल श्रेष्ठ	चौतारा-४	चौसागढी - ५
104	मोती ब. खत्री	पिपलडाँडा-६	चौसागढी - ६
105	सरोज कसजु	काठमाण्डौ	
106	विवेक लईटेल	गौरादह-५ झापा	
107	पदम ब. श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
108	रेशम प्रसाद गौतम	सा.सि.-३	चौसागढी - ७
109	भोज ब. पुरी	पिपलडाँडा-१	चौसागढी - ६
110	कृष्णप्रसाद शर्मा	कुविण्डे-९	चौसागढी - ५
111	जगना जोशी	चौतारा-८	चौसागढी - ५
112	बद्रीमान जोशी	चौतारा-८	चौसागढी - ५
113	उमाचरण कक्षपती	काठमाण्डौं अनामनगर	काठमाण्डौं अनामनगर
114	बजिर सिं तामाङ	चोतारा-८	चौसागढी - ५
115	ध्रुवलाल श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
116	सुदर्शन श्रेष्ठ	पाँग्रेटार	सुनकोशी -७
117	जमुना राजभण्डारी	काठमाण्डौं-८	
118	गंगादेवी जोशी	चौतारा-८ (हाल गङ्गाघर)	
119	बालकुमारी थापा	स्याउले-९	चौसागढी - १
120	दिर्ग ब. सापकोटा	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
121	राजेन्द्र कार्की	पाङ्गेटार	सुनकोशी -७
122	गंगा ब. लामा	ठूलोधादिङ	
123	देवीका सुवेदी	काठमाण्डौ	
124	सुनिल सापकोटा	कुविण्डे-४	चौसागढी - ४
125	तिर्थलाल नेपाल	सा.सि.-५	चौसागढी - ७
126	शिव प्रसाद धिताल	सा.सि.-५	चौसागढी - ७
127	गोकर्ण बस्नेत	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - ६
128	प्रभात श्रेष्ठ	सेवा कम्प्युटर, चौतारा	चौसागढी - ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
129	योमान श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
130	मकर ब. उदास	चौतारा-७	चौसागढी - ५
131	पुष्प गुरागाई	उर्लावारी	
132	अर्जुन प्र. न्यौपाने	फुल्पिङकोट-३	चौसागढी - ५
133	तेजमान श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
134	पदम कुमारी सापकोटा	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
135	कमला सापकोटा	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - ६
136	कृष्ण ब. ठकुरी	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - ६
137	कृष्ण ब. घले	चौतारा-८	चौसागढी - ५
138	भक्त ब. श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
139	टंक ब. कार्की	स्याउले-९	चौसागढी - १
140	यज्ञ ब.खत्री	पिपलडाँडा-६	चौसागढी - ६
141	टंक ब.खत्री	पिपलडाँडा-६	चौसागढी - ६
142	विकास ठकुरी	फुल्पिङडाँडा-६	बलेफी.
143	हर्क ब. ठकुरी	कदमवास-४	चौसागढी - ९
144	भक्ती प्र. भट्टराई	जि.शि.का.	
145	रामचन्द्र नेपाल	स्याउले-९	चौसागढी - १
146	भरत सिलवाल	पाङताङ-६	जुगल.
147	रामजी ब. गिरी	चौतारा-८	चौसागढी - ५
148	चन्द्रलाल श्रेष्ठ	थाङपालकोट	पाँचपोखरी थाङपाल.
149	शम्भु श्रेष्ठ	बनेपा-१०	
150	कृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
151	ध्रुवलाल श्रेष्ठ	मेलम्ची	मेलम्ची .
152	चोक बहादुर दुलाल	चौतारा-३	चौसागढी - ५
153	विनोद लुईंटेल	सिन्धुकोट-२	मेलम्ची .
154	दल ब. दंगाल	इर्खु-१	चौसागढी - ८
155	कमलनाथ पराजुली	बतासे-३	चौसागढी - २
156	रामलाल श्रेष्ठ	चौतारा-४	चौसागढी - ५
157	टेकबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
158	लोककुमारी श्रेष्ठ	चौतारा-३	चौसागढी - ५
159	पंचलाल श्रेष्ठ	स्याउले-६	चौसागढी - १
160	अर्जुनबहादुर खड्का	चौतारा-९	चौसागढी - ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
161	मेघनाथ सापकोटा	चौतारा-९	चौसागढी - ५
162	जसमान तामाङ	चौतारा-९	चौसागढी - ५
163	भुवनदाश श्रेष्ठ	चौतारा-७	चौसागढी - ५
164	एकबहादुर घले	चौतारा-८	चौसागढी - ५
165	पुष्कर रायमाझी	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - ६
166	मानदास श्रेष्ठ	चौतरा-७	चौसागढी - ५
167	नवराज सापकोटा	कुविण्डे-८	चौसागढी - ४
168	निमेश श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
169	जनक ब. तामाङ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
170	सन्तोष कर्मचार्य	चौतारा-८	चौसागढी - ५
171	दिलिप बस्नेत	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - १
172	कुलबहादुर पुरी	पिपलडाँडा-१	चौसागढी - ६
173	शेर ब. खत्री	पिपलडाँडा-६	चौसागढी - ६
174	घनश्याम नेपाल	कुविण्डे-८	चौसागढी - ४
175	रुद्रलाल श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
176	प्रल्हाद थापा	काभ्रेहोकसे - ९	
177	कृष्ण भक्त त्वायाना	भक्तपुर -१३	
178	चन्द्र ब. गुरुङ	मुस्ताङ	
179	लोक ब. कार्की	चौतारा-८	चौसागढी - ५
180	पदम ब. श्रेष्ठ	चौतारा-६	चौसागढी - ५
181	झम्क ब. घले	चौतारा-७	चौसागढी - ५
182	अखिला श्रेष्ठ	पोखरा .	
183	तोक ब. लामा	पिपलडाँडा-८	चौसागढी - ६
184	युवराज घले	चौतारा-८	चौसागढी - ५
185	टंक ब. श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
186	मेख ब. वानियाँ	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - ६
187	चण्डिका श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
188	वैकुण्ठ प्र. धिताल	सा.सि.-३	चौसागढी - ७
189	कृष्णप्रसाद अर्याल	अर्घाखाँची	
190	रामकृष्ण सुनार	चौतारा-८	चौसागढी - ५
191	शम्भु वानियाँ	कुन्चोक-७	इन्द्रावती.
192	चेत ब. कार्की	थुम्पाखर-३	सुनकोशी.
193	कुन्ती श्रेष्ठ	चौतारा-९	चौसागढी - ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
194	तिर्थलाल श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
195	अर्जुन प्र. गौतम	चौतारा-८	चौसागढी - ५
196	भीम ब. श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
197	गोविन्दप्रसाद ढकाल	गुल्मी	गुल्मी
198	विनोद नेपाल	ठूलोसिरुवारी-४	चौसागढी - १३
199	अम्बर ब. सापकोटा	पिपलडाँडा -२	चौसागढी - ६
200	पित्तम कुँवर	पिपलडाँडा-१	चौसागढी - ६
201	कुसुम कर्मचार्य	चौतारा-८	चौसागढी - ५
202	सुरेन्द्र पुरी	चौतारा-८	चौसागढी - ५
203	रामलाल श्रेष्ठ	स्याउले-६	चौसागढी - १
204	जोशिला श्रेष्ठ	पनौति-६ काभ्रे	पनौति .,काभ्रे
205	नरमान पालिखे	चौतारा-५	चौसागढी - ५
206	रेशम सिलवाल	चौतारा-८	चौसागढी - ५
207	अप्सरा बस्नेत	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - ६
208	बच्चु सिं खड्का	चौतारा-९	चौसागढी - ५
209	सिद्धिनारायण श्रेष्ठ	मेलम्ची-२	मेलम्ची .
210	विष्णुप्रसाद भट्टराई	पाँचखाल-५	पाँचखाल .
211	देवी प्र. अधिकारी	स्याउले-५	चौसागढी - १
212	रेखा भण्डारी (पराजुली)	फत्तेपुर सप्तरी	
213	सुमित्रा शर्मा	कुविण्डे-७	चौसागढी - ४
214	सुशिल कक्षपति	चौतारा-३	चौसागढी - ५
215	अमृत श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
216	राजकुमार यादव	राजविराज सप्तरी	राजविराज सप्तरी
217	राम कृष्ण भुजेल	कदमबास-४	चौसागढी - ९
218	छत्रबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-६	चौसागढी - ५
219	हरिभक्त श्रेष्ठ	भैसेपाटी -१ काभ्रे	
220	रमेश सापकोटा	कुविण्डे-७	चौसागढी - ४
221	अंकबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
222	रुपबहादुर घले	चौतारा-८	चौसागढी - ५
223	पित्तम बहादुर सापकोटा	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
224	रिपुनाथ नेपाल	बतासे-३	चौसागढी - ३

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
225	राधाकृष्ण श्रेष्ठ	नवलपुर-३	इन्द्रावती.
226	अभिषेक श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
227	भुपेन्द्र ब. थापा	स्याउले-९	चौसागढी - १
228	सृजना श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
229	विमला श्रेष्ठ	काठमाण्डौं अनामनगर	
230	प्रतिभा श्रेष्ठ	चौतारा-४	चौसागढी - ५
231	प्रकाश श्रेष्ठ	चौतारा-४	चौसागढी .-५
232	ज्ञान बहादुर तामाङ	कदमवास-९	चौसागढी - ९
233	पं. सुकप्रसाद नेपाल	सा.सि.-५	चौसागढी - ७
234	मोहन बहादुर पुरी	पिपलडाँडा-१	चौसागढी - ६
235	कृष्ण चन्द्र श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
236	माधव श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
237	जयराम सापकोटा	चौतारा-८	चौसागढी - ५
238	सूर्यबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा- २	चौसागढी - ५
239	भक्तलाल श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
240	भुपाल वि.क.	चौतारा-८	चौसागढी - ५
241	राजु श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
242	नारायणकृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
243	सुभाष श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
244	रामकृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
245	कृष्ण ब. कार्की	स्याउले-९	चौसागढी - १
246	भोज ब. कार्की	स्याउले-९	चौसागढी - १
247	ताराबहादुर कार्की	स्याउले-९	चौसागढी - १
248	प्रेमप्रसाद सापकोटा	बतासे-३	चौसागढी - २
249	शम्भु दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
250	हरिराम पाण्डे	गोरखा-९	
251	मान ब. श्रेष्ठ	इर्खु-४	चौसागढी - ८
252	यज्ञ बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
253	नरेन्द्र कक्षपति	चौतारा-३	चौसागढी - ५
254	चोकबहादुर दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
255	महेन्द्र कार्की	स्याउले-९	चौसागढी - १
256	प्रभात कक्षपति	चौतारा-२	चौसागढी - ५
257	ज्ञानबहादुर भण्डारी	चौतारा-५	चौसागढी - ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
258	राम ब. घले	चौतारा-८	चौसागढी - ५
259	झम्कनाथ नेपाल	भोटसिपा-९	इन्द्रावती.
260	पुष्प ब. बुढाथोकी	पिपलडाँडा-४	चौसागढी - ८
261	नन्दलाल नेपाल	सा.सि.-२	चौसागढी - ७
262	वीरेन्द्र शाक्य	चौतारा-४	चौसागढी - ५
263	मुकुन्द प्रसाद शिवाकोटी	दोलखा-६	
264	सुमित्रा सापकोटा (भट्टराई)	चौतारा-८	चौसागढी - ५
265	सह ब. श्रेष्ठ	चौतारा-६	चौसागढी - ५
266	सानुकाजी श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
267	केशव कुँवर	पिपलडाँडा-१	चौसागढी - ६
268	कल्पना कार्की	थुम्पाखर	सुनकोशी
269	छत्रबहादुर थापा	थुम्पाखर	सुनकोशी
270	युगबहादुर खड्का	कालिका-७	सुनकोशी
271	तेज बहादुर कुँवर	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
272	निर्मला श्रेष्ठ	चौतारा-३	चौसागढी - ५
273	दलबहादुर तामाङ	स्याउले-९	चौसागढी - १
274	राजेन्द्र प्रसाद प्याकुरेल	कालिका-३	सुनकोशी
275	दिलीपकुमार श्रेष्ठ	नवलपुर-५	इन्द्रावती.
276	विकास घले	चौतारा-८	चौसागढी - ५
277	दिपक कसजु	चौतारा-७	चौसागढी - ५
278	हर्कमाया आचार्य	पिपलडाँडा-५	चौसागढी - ६
279	श्यामकुमार जोशी	चौतारा-८	चौसागढी - ५
280	यज्ञराज सापकोटा	बतासे-३	चौसागढी - २
281	नविन वैद्य	बनेपा-१ काभ्रे	बनेपा ., काभ्रे
282	रामजी ब. नेपाल	कुविण्डे-८	चौसागढी - ४
283	मान ब. न्यौपाने	चौतारा-८	चौसागढी - ५
284	लक्ष्मी गिरी	चौतारा-८	चौसागढी - ५
285	हरिनारायण श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
286	इन्द्र ब. नेपाल	ठूलोसिरुवारी-४	चौसागढी - १३
287	विन्दु सापकोटा	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
288	इन्दिरा सिग्देल	चौतारा-५	चौसागढी - ५
289	होमकुमारी पुरी	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
290	रमा रन्जितकार	चौतारा-५	चौसागढी - ५
291	कमल ब. गिरी	सिम्पाल काभ्रे	इन्द्रावती.
292	राम ब. बुढाथोकी	पिपलडाँडा-४	चौसागढी - ६
293	कुल प्रसाद पौडेल	सेलाङ्ग-९	जुगल.
294	पुण्य खनाल	चौतारा-८	चौसागढी - ५
295	इश्वरी प्र. नेपाल	कुविण्डे - ८	चौसागढी - ४
296	भक्त ब. सापकोटा	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - ६
297	पदमबहादुर कार्की	स्याउले-९	चौसागढी - १
298	डम्बरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-७	चौसागढी - ५
299	विष्णुबहादुर पुरी	पिपलडाँडा-१	चौसागढी - ६
300	तोपनाथ गौतम	कुविण्डे-६	चौसागढी - ४
301	सिंगबहादुर थापा	स्याउले-५	चौसागढी - १
302	सितामाया नापित	चौतारा-८	चौसागढी - ५
303	टिका गिरी	इर्खु-८	चौसागढी - ८
304	अमृतलाल श्रेष्ठ	स्याउले-३	चौसागढी - १
305	गणेश ब. गुरुङ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
306	महेन्द्र थापा	चौतारा-८	चौसागढी - ५
307	बुद्धि ब. खत्री	पिपलडाँडा-६	चौसागढी - ६
308	केदार ब. थापा	कुन्चोक-५	इन्द्रावती.
309	अमित घिमिरे	चौतारा-८	चौसागढी - ५
310	लक्ष्मीप्रसाद भट्टराई	भोटसिपा-७	इन्द्रावती.
311	शम्भु विक्रम थापा	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
312	निरन्जन ढुंगाना	पिपलडाँडा-९	चौसागढी - ६
313	मिदुमाया नेपाल	स्याउले-९	चौसागढी - १
314	राधादेवी दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
315	ममता चुहान	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - ६
316	बुद्धलक्ष्मी श्रेष्ठ	इर्खु-७	चौसागढी - ८
317	जमुना सापकोटा	कुविण्डे-४	चौसागढी - ४
318	शिव ब. अर्याल	थकनी-२	मेलम्ची .
319	देवी श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
320	यादवलाल श्रेष्ठ	काठमाण्डौ	
321	शैलेश गिरी	कोटेश्वर-३५	
322	तीर्थ ब. थापा	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
323	दयालक्ष्मी श्रेष्ठ	ठू.सि.-६	चौसागढी - १३
324	डि.ई. रामचन्द्र श्रेष्ठ	नवलपरासी	
325	सोम ब. कार्की	स्याउले-९	चौसागढी - १
326	रुकमणी वानियाँ	कुन्चोक-९	इन्द्रावती.-३
327	पुर्ण प्र. न्यौपाने	जुम्ला-१	
328	कृष्ण प्र. दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
329	राम ब. कटुवाल	बतासे-८	चौसागढी - ३
330	राजेन्द्रभक्त प्रधान	चौतारा-४	चौसागढी - ५
331	जय ब. जोशी	कौशलटार	
332	बोधनाथ नेपाल	स्याउले-९	चौसागढी - १
333	अर्जुन ब. महत	साँगाचोक-३	चौसागढी - १०
334	वविता सापकोटा	कुविण्डे-४	चौसागढी - ४
335	सुरेन्द्र श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
336	विर्ख ब. राना	चौतारा-२	चौसागढी - ५
337	गेल ब. कटुवाल	बतासे-८	चौसागढी - २
338	खुल प्र. नेपाल	सा.सि.-५	चौसागढी - ७
339	चतुर गिरी	साँगाचोक-५	चौसागढी - ११
340	कमल श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
341	तिलक सापकोटा	चौतारा-९	चौसागढी - ५
342	भेषराज श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
343	सुभद्रा श्रेष्ठ	चौतारा-३	चौसागढी - ५
344	विष्णुमाया सापकोटा	कुविण्डे-७	चौसागढी - ४
345	तारानाथ दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
346	युवादेवी श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
347	कल्पना श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
348	रविन श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
349	रेणुका श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
350	तेज ब. थापा	कुन्चोक-५	इन्द्रावती.
351	छत्र बहादुर घले	चौतारा-८	चौसागढी - ५
352	सुब्बा केसी	पिपलडाँडा-५	चौसागढी - ६
353	जगन्नाथ अर्याल	सा.सि.-५	चौसागढी - ७
354	गोविन्द अर्याल	सा.सि.-५	चौसागढी - ७

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
355	भक्तलाल श्रेष्ठ	चौतारा-४	चौसागढी - ५
356	तिलक ब. दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
357	विर ब. श्रेष्ठ	चौतारा-३	चौसागढी - ५
358	लक्ष्मी श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
359	प्रेम प्र. आचार्य	भोटसिपा-७	इन्द्रावती.
360	शुद्धलाल श्रेष्ठ	चौतारा-४	चौसागढी - ४
361	खिलप्रसाद नेपाल	कुविण्डे-२	चौसागढी - ४
362	सोम ब. श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
363	कृष्ण ब. श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
364	मञ्जु खड्का	चौतारा-९	चौसागढी - ५
365	वखान सिं तामाङ	चौतारा-९	चौसागढी - ५
366	तेजरत्न शाक्य	चौतारा-९	चौसागढी - ५
367	कृष्ण ब. थापा	पिपलडाँडा-६	चौसागढी - ६
368	केशवलाल श्रेष्ठ	स्याउले-६	चौसागढी - १
369	राजुलाल श्रेष्ठ	स्याउले-६	चौसागढी - ६
370	जनकलाल श्रेष्ठ	स्याउले-६	चौसागढी - ६
371	पार्वती नापित	चौतारा-८	चौसागढी - ५
372	रामचन्द्र बस्नेत	ठूलोसिरुवारी-८	चौसागढी - १३
373	मनोज श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
374	मोहनदेवी कक्षपति	चौतारा-३	चौसागढी - ५
375	केशवलाल श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
376	जमुना घोरासाईने	सा.सि.-७	चौसागढी - ७
377	चुडामणी नेपाल	कुविण्डे-८	चौसागढी - ४
378	उद्धवराज अवस्थी	सतुंङ्गल-४	
379	मोहन प्र. दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - १३
380	कमल बहादुर के.सि.	ठूलोसिरुवारी-५	चौसागढी - १३
381	भीमबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
382	चेतबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
383	रामचन्द्र सापकोटा	कुविण्डे-७	चौसागढी - ४
384	एकेन्द्र श्रेष्ठ	सा.सि.-२	चौसागढी - १३
385	अमृत दंगाल	इर्खु	चौसागढी - ८
386	ठूलो श्यामलाल दुलाल	सा.सि.-९	चौसागढी - १३

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
387	हिराप्रसाद नेपाल	सा.सि.-२	चौसागढी - ७
388	मित्र ब. कुँवर	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
389	हरिकुमार श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
390	पूण्य प्र. आचार्य	पिपलडाँडा-५	चौसागढी - ६
391	गणेशनारायण श्रेष्ठ	बाँसबारी-७	मेलम्ची .
392	अर्जुन धिताल	चौतारा-८	चौसागढी - ५
393	गोविन्द अधिकारी	स्याउले-५	चौसागढी - १
394	रामहरि शर्मा	स्याउले-९	चौसागढी - १
395	राम ब. कार्की	चौतारा-८	चौसागढी - ५
396	कृष्णप्रसाद कोइराला	फुल्पिङकोट-२	बलेफि.
397	निलकण्ठ धिताल	चौतारा-८	चौसागढी - ५
398	दिपीका श्रेष्ठ	चौतारा-४	चौसागढी - ४
399	राम प्र. शर्मा	कुविण्डे-९	चौसागढी - ५
400	गोपाल श्रेष्ठ	बाह्रबिसे-८	बाह्रबिसे .
401	देवी प्र. पोखरेल	कृ.बि.बै. चौतारा	चौसागढी - ५
402	टंक ब. श्रेष्ठ	चौतारा-४	चौसागढी - ५
403	नन्द कुमारी घले	चौतारा-८	चौसागढी - ५
404	बलराम सापकोटा	टिकाथली	
405	लोक ब. थापा	स्याउले-५	चौसागढी - १
406	अम्बर ब. पुरी	पिपलडाँडा-१	चौसागढी - ६
407	विष्णुराज गिरी	इर्खु-८	चौसागढी - ८
408	तेजनाथ नेपाल	फूल्पिङ्गडाँडा-५	बलेफि.
409	मनोहरी सिग्देल	सिन्धुकोट-१	मेलम्ची .
410	हेममान श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
411	डम्बर कुमारी खत्री	स्याउले-९	चौसागढी - १
412	हरिमाया पुरी	चौतारा-८	चौसागढी - ५
413	तुलाराम घिमिरे	चौतारा-८	चौसागढी - ५
414	विशाल श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
415	गुणकेशरी श्रेष्ठ	चौतारा-३	चौसागढी - ५
416	मधुविलास सापकोटा	गोरखा	
417	योगमाया खत्री	चौतारा-८	चौसागढी - ५
418	प्रस्ताव नेपाल	स्याउले-९	चौसागढी - १
419	सितादेवी थापा	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
420	रामशरण काफ्ले	बतासे-४	चौसागढी - ३
421	शुशिला जोशी	काठमाण्डौ	
422	पुण्य प्र. गजुरेल	सा.सि.-७	चौसागढी -७
423	रन्जना गिरी	पिपलडाँडा-१	चौसागढी - ६
424	तुल्सीप्रसाद दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
425	यज्ञ प्र. दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
426	टोपनाथ घोरासाईने	सा.सि.-७	चौसागढी - ७
427	कृष्ण प्र. धिताल	सा.सि.-३	चौसागढी - ७
428	राजेन्द्र खत्री	स्याउले-९	चौसागढी - १
429	रविन्द्र शर्मा	स्याउले-९	चौसागढी - १
430	अष्टमाया श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
431	गणेश प्र. ढुंगेल	ठूलोसिरुवारी-४	चौसागढी - १३
432	राम ब. खत्री	स्याउले-९	चौसाढी - १
433	चित्तलाल दुलाल	सा.सि.-९	चौसागढी - ७
434	नुतनदेवी पौडेल	काठमाण्डौ	
435	दुर्गा ब. खत्री	पिपलडाँडा-६	चौसागढी - ६
436	राधामाया श्रेष्ठ	कदमवास-९	चौसागढी - ९
437	सुन्तली गिरी	साँगाचोक-२	चौसागढी - १२
438	कृष्ण ब. श्रेष्ठ	चौतारा-६	चौसागढी - ६
439	कमलादेवी श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
440	केशर ब. वि.क.	चौतारा-८	चौसागढी - ५
441	विष्णु ब. आचार्य	सा.सि.	चौसागढी - ७
442	विमला घले	चौतारा-६	चौसागढी - ५
443	सरोज विष्ट	स्याउले-९	चौसागढी - १
444	रुद्रप्रसाद सापकोटा	कुविण्डे-८	चौसागढी - ४
445	इश्वरी प्र. शर्मा	कुविण्डे-९	चौसागढी - ४६
446	जीवनाथ दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
447	कमल प्र. ज्ञवाली	काठमाण्डौ	
448	कृष्ण ब. श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
449	कृष्ण प्रसाद दंगाल	सा.सि.-६	चौसागढी - ७
450	भगवती धिताल	सा.सि.-३	
451	चेतमाया, नविन घले	चौतारा-८	

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
452	राम ब. खत्री	स्याउले-८	
453	लक्ष्मी घिमिरे	चौतारा-८	
454	विष्णुकुमारी श्रेष्ठ	चौतारा-८	
455	भिमनाथ ढुंगेल	ठूलोसिरुवारी-४	
456	भीम ब. खत्री	पिपलडाँडा-६	
457	खेमनाथ अर्याल	सा.सि.-५	
458	चन्द्रकुमारी दंगाल	सा.सि.-६	
459	नानीमैया बस्नेत	ठूलोपाखर	
460	सुजता गिरी	चौतारा-८	
461	रामहरि न्यौपाने	सिपापोखरे-५	
462	मुरारी प्र. तिवारी	वाँसवारी-५	
463	शोभा उलक	चौतारा-५	
464	उमाप्रसाद दुलाल	सा.सि.-९	
465	दिल ब. कार्की	इर्खु-२	
466	प्रकाश श्रेष्ठ	जलवीरे-६	
467	कृष्णप्रसाद नेपाल	स्याउले-९	
468	गणेश ब. विष्ट	स्याउले-९	
469	विल ब. श्रेष्ठ	चौतारा-४	
470	वरुण प्रसाद गिरी	कदमवास	
471	गितादेवी भारती	कदमवास	
472	सरस्वती भारती	कदमवास	
473	कृष्ण बहादुर गुरुङ्ग	तनहुँ	
474	गोकुल अधिकारी	डराउने पोखरी - ९ काभ्रे	
475	सर्वोत्तम गिरी	पाँचखाल-५ काभ्रे	
476	गोविन्द प्र. नेपाल	पाल्पा	
477	डम्बर ब. श्रेष्ठ	सा.सि.-१	चौसागढी - ७
478	तारा ब. तिमिल्सिना	राम्चे-९	
479	वैकुण्ठ बस्नेत	जि.प्र.का. सि.पा.	
480	हिरा ब. श्रेष्ठ	स्याउले-४	चौसागढी - १
481	कृष्ण ब. श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
482	पुण्य प्र. पराजुली	ठूलोसिरुवारी	चौसागढी - १३
483	माननिय राजेन्द्र महतो	अध्यक्ष स.पा.	
484	रणबहादुर पुरी	चौतारा-८	चौसागढी - ५
485	लालबहादुर थापा	स्याउले-५	चौसागढी - १
486	विजय मोक्तान	भकुण्डेवेशी	
487	आशामाया तामाङ	स्याउले-८	चौसागढी - १
488	शिवकुमारी केसी	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - ६
489	निल ब. शाही	तालामाराङ	
490	राम शरण भण्डारी	थुम्पाखर	
491	सुर्य प्रसाद न्यौपाने	ठोकर्पा	
492	दिपक बन्जाडे	ढाकाबाङ्ग-८ अर्घाखाँची	
493	अम्बर बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-९	चौसागढी - ५
494	रिना श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
495	मुन्दे तमाङ	चौतारा-९	चौसागढी - ५
496	शिव प्र. न्यौपाने	ठोकर्पा	
497	भीम प्रसाद दुलाल	सानोसिरुवारी-७	चौसागढी - ७
498	बालकृष्ण श्रेष्ठ	टेकानपुर-१	
499	वोजबहादुर श्रेष्ठ	कुविण्डे-३	चौसागढी - ४
500	केदार लामिछाने	महांकाल	
501	मुक्ति गजुरेल	इचोक (हाल काठमाडौं)	
502	तारादेवी श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
503	रामचन्द्र पराजुली	सानुसिरुवारी	
504	बाबुराम नेपाल	ठुलोसिरुवारी	चौसागढी - १३
505	लक्ष्मण नेपाल	ठुलोसिरुवारी	चौसागढी - १३
506	जगत देउजा	काठमाण्डौ	
507	केशव सापकोटा	सिपापोखरे	
508	हरि ब. श्रेष्ठ	सा.सि.	चौसागढी - ७
509	राम चन्द्र अर्याल	सा.सि.	चौसागढी - ७
510	डिल्ली प्रसाद दुलाल	सा.सि.	चौसागढी - ७
511	बद्रीनाथ धिताल	सा.सि. ५	चौसागढी - ७
512	गौरी प्रधान	चौतारा ४	चौसागढी - ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
513	गोविन्दप्रसाद शर्मा	कुविण्डे ९	चौसागढी - ४
514	पुण्यप्रसाद न्यौपाने	पिपलडाँडा ३	चौसागढी - ६
515	सुदर्शन प्रधान	चौतारा ४	चौसागढी - ५
516	उत्तमदेवी श्रेष्ठ	चौतारा ६	चौसागढी - ५
517	सन्ध्या श्रेष्ठ,	काठमाण्डौ	
518	विद्या श्रेष्ठ,	काठमाण्डौ	
519	प्रभा वलम्बु	चौतारा २	चौसागढी - ५
520	नेत्रप्रसाद न्यौपाने	पिपलडाँडा ३	चौसागढी - ६
521	शंकरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ९	चौसागढी - ५
522	इन्द्रमणी श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी - ५
523	नारायण बहादुर पौड्याल	वतासे ४	चौसागढी - ३
524	रामजी सापकोटा	कुविण्डे ४	चौसागढी - ४
525	सूर्जबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी - ५
526	कमलबहादुर सापकोटा	चौतारा ९	चौसागढी - ५
527	इश्वरीप्रसाद श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी - ५
528	रामलाल श्रेष्ठ	चौतारा ७	चौसागढी - ५
529	लक्ष्मी कुमारी श्रेष्ठ	चौतारा -७	चौसागढी - ५
530	भीमनारायण श्रेष्ठ	चौतारा- ८	चौसागढी - ५
531	हेमन्तकिशोर शर्मा	मोरङ १	
532	बुद्धिबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा २	चौसागढी - ५
533	केशरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी - ५
534	अर्जुन सापकोटा	कुविण्डे	चौसागढी - ४
535	उत्तरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ७	चौसागढी - ५
536	शान्तीदेवी श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी - ५
537	जयन्द्र श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी - ५
538	शम्भुविक्रम थापा	बाँडेगाउँ ५	
539	विष्णुविक्रम थापा	बाँडेगाउँ ५	
540	Shanta Krauser	Germany	
541	सुभाष कर्माचार्य	चौतारा ८	चौसागढी - ५
542	सुवर्ण श्रेष्ठ	चौतारा ४	चौसागढी - ५
543	केशवलोचन शर्मा	सानोसिरुवारी ३	चौसागढी - ७
544	इन्द्रप्रसाद न्यौपाने	पिपलडाँडा-३	चौसागढी - ६
545	शेरबहादुर श्रेष्ठ	सानोसिरुवारी	चौसागढी - ७
546	नवराज सापकोटा	काठमाण्डौ	
547	शेरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा २	चौसागढी - ५
548	सीता प्रधान	चौतारा ४	चौसागढी - ५
549	कल्याणी श्रेष्ठ	चौतारा ३	चौसागढी - ५
550	नातीबाबु धिताल	सानुसिरुवारी ३	चौसागढी - ७
551	खिलबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा १	चौसागढी - ५
552	श्यामकृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा ३	चौसागढी - ५
553	रोहिणीराज जोशी	चौतारा ८	चौसागढी - ७
554	हेमन्त दंगाल	सानुसिरुवारी -६	चौसागढी - ७
555	ज्ञानेन्द्र कक्षपति	चौतारा-९	चौसागढी - ५
556	इन्द्रलोचन धिताल	सानुसिरुवारी-३	चौसागढी - ७
557	मदनकुमार श्रेष्ठ	नैकाप, काठमाडौं	
558	राजुभाइ श्रेष्ठ	नवलपुर	
559	इश्वरीबहादुर श्रेष्ठ	ठूलोसिरुवारी-६	चौसागढी - १३
560	दिनेशध्वज प्रधान	चौतारा-४	चौसागढी - ५
561	श्यामबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
562	माधव भण्डारी	धनकुटा .-२	
563	हर्कबहादुर श्रेष्ठ	कुविण्डे-३	चौसागढी - ४
564	टंकप्रसाद ढुङ्गेल	चौतारा-५	चौसागढी - ५
565	गणेशमान श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
566	रामप्रसाद धिताल	सानुसिरुवारी-३	चौसागढी - ७
567	अनिल भट्टराई	नयाँ श्रीनाथ गण, चौतारा	
568	सुरेन्द्रप्रसाद श्रेष्ठ	चौतारा -३	चौसागढी - ५
569	सुन्दर थापा,	घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति	
570	रामकृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा-३	चौसागढी - ५
571	मीनादेवी श्रेष्ठ	चौतारा-९	चौसागढी - ५
572	प्रकास खरेल	ताप्लेजुङ	
573	विष्णुमान कसजु	चौतारा-५	चौसागढी - ५
574	तुलसीराम तिमल्सिना	सुभाङ्ग-२ पाँचथर	

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
575	लेख ब. सापकोटा	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ६
576	गौरव श्रेष्ठ	चौतारा-६	चौसागढी - ५
577	सौरभ श्रेष्ठ	चौतारा-६	चौसागढी - ५
578	सोविता श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
579	पार्वती सापकोटा	पिपलडाँडा-२	चौसागढी - ७
580	तुल्सीमाया श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
581	दिपक श्रेष्ठ	चौतारा-८	चौसागढी - ५
582	रुकादेवी शर्मा	कुविण्डे -९	चौसागढी - ४
583	महेन्द्र श्रेष्ठ	स्याउले-९	चौसागढी - १
584	मान बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा- ५	चौसागढी - ५
585	कल्पना श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
586	कमला श्रेष्ठ	चौतारा -१	चौसागढी - ५
587	कुमार श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
588	लक्ष्मी श्रेष्ठ	चौतारा-१	चौसागढी - ५
589	भुपेन्द्र पाख्रिन	कुविण्डे -१	चौसागढी - ४
590	बुद्ध घले	कुविण्डे -१	चौसागढी - ४
591	राम श्रेष्ठ	कुविण्डे -१	चौसागढी - ४
592	रुपक श्रेष्ठ	कुविण्डे -३	चौसागढी - ४
593	कृष्ण प्रसाद न्यौपाने	कुविण्डे -९	चौसागढी - ४
594	मोतिलाल श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
595	ज्ञान बहादुर थापा	ईर्खु -९	चौसागढी - ८
596	मित्र बहादुर कुवँर	पिपलडाँडा- २	चौसागढी - ६
597	कर्ण प्र. सुवेदी	ठूलोसिरुवारी-४	चौसागढी - १३
598	तारादेवी खत्री	स्याउले -८	चौसागढी - १
599	शर्मिला सिग्देल	सिन्धुकोट-१	
600	हेम बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
601	ललित श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
602	चेत बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
603	गणेश नेपाली	चौतारा-७	चौसागढी - ५
604	जनार्दन नेपाल	ठ.सी. -७	चौसागढी - १३
605	टीकादेवी श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
606	लक्ष्मीदेवी अर्याल	सानुसिरुवारी-५	चौसागढी - ७
607	गंगादेवी धिताल	सानुसिरुवारी-५	चौसागढी - ७

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
608	तुल्सीराम आचार्य	पिपलडाँडा -५	चौसागढी - ६
609	पञ्ककुमारी श्रेष्ठ	चौतारा-२	चौसागढी - ५
610	विष्णुदेवी श्रेष्ठ	चौतारा-३	चौसागढी - ५
611	लोकमाया श्रेष्ठ	स्याउले -३ हाल चौतारा-८	चौसागढी - १
612	सन्तमाया श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
613	मनमाया नेपाल	स्याउले-९	चौसागढी - १
614	गोमादेवी नेपाल	स्याउले-९	चौसागढी - १
615	शिव श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
616	नक्कलीमाया श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
617	मानकुमारी श्रेष्ठ	चौतारा-५	चौसागढी - ५
618	यमबहादुर थापा	स्याउले-९	चौसागढी - १
619	शान्ती थापा	स्याउले-९	चौसागढी - १
620	रन्नमाया शर्मा	सानुसिरुवारी-३	चौसागढी - ७
621	मानकुमारी थापा	स्याउले-९	चौसागढी - १
622	तिर्थसागर श्रेष्ठ	चौतारा-३	चौसागढी - ५
623	रेजिना सापकोटा	चौतारा सागढी-४	चौसागढी - ४
624	दिपक राई	चौतारा सागढी-५(२)	चौसागढी - ५
625	क्मल पौडेल	मोतीपुर	चौसागढी - ५
626	कृष्सन श्रेष्ठ	चौतारा सागढी- ५	चौसागढी - ५
627	हरिशरण पुरी	चौतारा सागढी-५	चौसागढी - ५
628	बलराम शाहि	ईन्द्रावती -१०	
629	प्रभातमान श्रेष्ठ	चौतारा सागढी-५	चौसागढी - ५
630	बाल सुन्दर कटुवाल	चौतारा सागढी-५	चौसागढी - ५
631	उजार सिं तामाङ	चौतारा सागढी-४	चौसागढी - ४
632	सिता थापा	चौतारा सागढी-१३	चौसागढी - १३
633	जमुनादेवी श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
634	यशोदा थापा	चौतारा २	चौसागढी - ५
635	सरोज कार्की	चौतारा	चौसागढी - १
636	सृजना श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी - ५
637	रामलाल श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी - ५
638	दिलकुमारी घले	चौतारा ५	चौसागढी - ५
639	विकास कटुवाल	चौतारा ५	चौसागढी - ५
640	हेम बस्नेत	चौतारा ५	चौसागढी - ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
641	देवकी दुलाल	चौतारा ५	चौसागढी - ५
642	मिना थापा (कर्माचार्य)	चौतारा ५	चौसागढी - ५
643	सुन्तली कटुवाल	चौतारा ३	चौसागढी - ५
644	गंगा कमला श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
645	उमा दुलाल	चौतारा	चौसागढी - ७
646	सोनुका + स्वरुपा श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
647	विष्णु थापा	चौतारा	चौसागढी - ५
648	कनकलाल साह	चौतारा	चौसागढी - ५
649	छवि लामिछाने	पर्वत	
650	खिल ब. गिरी	चौतारा	चौसागढी - ५
651	बबिता श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
652	लक्ष्मी डोटेल	चौतारा १०	चौसागढी - ५
653	शिव सापकोटा	चौतारा	चौसागढी - ५
654	अरुणकुमार धिताल	चौतारा	चौसागढी - ५
655	क्रिम्शन श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी - ५
656	लक्ष्मी श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
657	देव दोर्जे तामाङ	चौतारा	चौसागढी - ५
658	सोम बहादुर दुलाल	चौतारा	चौसागढी - ७
659	राम प्रसाद नेपाल	हेटौडा १२	
660	बुद्ध कुमार श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी - ५
661	परी श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी - ५
662	शान्ति घले	चौतारा ५	चौसागढी - ५
663	हरिशरण पुरी	चौतारा ५	चौसागढी - ५
664	भिम बहादुर मगर	काभ्रे पनौती	
665	मधु पाण्डे	चौतारा ५	चौसागढी - ५
666	इश्वरी अधिकारी	चौतारा	चौसागढी - ५
667	राम ब.र कर्की तामाङ	चौतारा	चौसागढी - ५
668	राजन भारती	चौतारा	चौसागढी - ५
669	विनु घले	चौतारा	चौसागढी - ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
670	निकु शाक्य	चौतारा	चौसागढी - ५
671	विरेन्द्र रत्न शाक्य	चौतारा	चौसागढी - ५
672	विष्णु प्रसाद सापकोटा	चौतारा ५	चौसागढी - ५
673	हरिनारायण र सिता श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
674	शोभानी श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
675	बुद्धकुमार श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
676	रामप्रसाद गौतम	चौतारा	चौसागढी - १३
677	कृष्ण भण्डारी	चौतारा	चौसागढी - ५
678	रिता सापकोटा	चौतारा	चौसागढी - ५
679	सृजना बस्न्यात	चौतारा	चौसागढी - ६
680	प्रमिला न्यौपाने	चौतारा	चौसागढी - ५
681	बम ब. श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
682	हरिओम श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
683	वाल कुमारी सापकोटा	चौतारा	चौसागढी - ६
684	सरिता अधिकारी	चौतारा	चौसागढी - ७
685	कृष्ण प्रसाद खनाल + विष्णुमाया तिमिल्सिना	चौतारा	चौसागढी - ५
686	रामदेवी श्रेष्ठ, प्रनिशा श्रेष्ठ (स्व. तुलसीमान श्रेष्ठको स्मृति)	चौतारा	चौसागढी - ५
687	रोहित शर्मा	चौतारा ४	चौसागढी - ४
688	नारायण काजी श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
689	सुवास श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ४
690	भिम ब. तामाङ (स्व. आमा धनमाया पिता सुकराम तामाङ)	चौतारा	चौसागढी - ५
691	दिल कु. श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
692	दिलमाया खड्का	चौतारा	चौसागढी - ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
693	राजन बुढाथोकी	चौतारा	चौसागढी - ६
694	विष्णुमान कसजु	चौतारा ५	चौसागढी - ५
695	पदमलाल श्रेष्ठ (स्व.बुवा र माता तेजदेवीको स्मृतिमा)	चौतारा-१	चौसागढी - ५
696	दिलमाया श्रेष्ठ (तुलादान)	चौतारा ५	चौसागढी - ५
697	दिपिका श्रेष्ठ(तुलादान)	चौतारा	चौसागढी - ५
698	सोवितमान तथा रेणुका श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी - ५
699	रामकृष्ण दंगाल	चौतारा ८	चौसागढी - ८
700	नारद बहादुर धामी	कैलाली	कैलाली
701	शिवराज पौडेल	चितवन	चितवन
702	जष्मिन लामा	चौतारा . ५	चौतारा . ५
703	नेत्र प्रसाद दंगाल	चौतारा . ७	चौतारा . ७
704	गोविन्द्र पराजुली	चौतारा .	चौतारा .
705	भुपेन्द्र थापा	चौतारा . ५	चौतारा . ५
706	विकास कटुवाल	चौतारा . २	चौतारा . २
707	तारादेवी राना	चौतारा . १३	चौतारा . १३
708	शिव बहादुर पुरी	चौतारा . १३	चौतारा . १३
709	रामकुमार लामा	चौतारा . ३	चौतारा . ३
710	दिलमाया लामा	चौतारा . ३	चौतारा . ३
711	आसमान तामाण्ड	चौतारा . ३	चौतारा . ३
712	भेसनाथ सापकोटा	चौतारा . ४	चौतारा . ४
713	सरिता लामछिाने सापकोटा	चौतारा . ४	चौतारा . ४

क्याम्पसका संस्थापक आजीवन सदस्यहरूको नामावली

क्र.स.	नाम थर	ठेगाना
1	कृष्णराज श्रेष्ठ	चौसागढी - ५
2	स्व.हिमालय प्रसाद दंगाल	चौसागढी - ७
3	सोम बहादुर सापकोटा	चौसागढी - ६
4	दिलकुमारी श्रेष्ठ	चौसागढी - ५
5	नगेन्द्रप्रसाद दंगाल	चौसागढी - ७
6	स्व. ईश्वरी कक्षपती	चौसागढी - ५
7	स्व.पहलमान श्रेष्ठ	चौसागढी - ५

संस्थागत आजीवन सदस्यहरूको नामावली

क्र.स.	संस्थाको नाम थर	ठेगाना
2	तत्कालिन चौतारा गा.वि.स.(हाल चौतारा -५)	चौसागढी - ५
3	तत्कालिन पिपलडाँडा गा.वि.स.(हाल चौसागढी ६)	चौसागढी - ६
4	अरनिको यातायात सेवा समिति	भक्तपुर
5	तत्कालिन सानोसिरुवारी गा.वि.स.(हाल चौसागढी ७)	चौसागढी - ७
6	श्री नयाँ श्रीनाथ गण	चौसागढी - ५
7	तत्कालिन साँगाचोक गा.वि.स.(हाल चौसागढी	साँगाचोक
8	तत्कालिन ठूलोसिरुवारी गा.वि.स.(हाल चौसागढी	चौसागढी - १३
9	तत्कालिन इर्खु गा.वि.स(चौसागढी)	चौसागढी - ८
10	श्री बुद्धीलाल श्रेष्ठ सेतीदेवी श्रेष्ठ स्मृती प्रतिष्ठान	चौसागढी - ५
11	तत्कालिन स्याउले गा.वि.स.(हाल चौसागढी १)	चौसागढी - १
12	असलनारायण तथा मानकुमारी श्रेष्ठ स्मृति प्रतिष्ठान	चौसागढी - ५
13	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	चौसागढी - ५
14	तौथली युवा समूह	तौथली
15	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	चौतारा-८
16	सिम्पाल काभ्रे गा.वि.स.	सिम्पाल
17	प्राथमिक शिक्षक तालिम कृष्ण रत्न गंगा उ.मा.वि.	चौतारा-५
18	गतिशील ग्रामीण उत्थान समूह	चौतारा
19	सिन्धु विकास केन्द्र	चौतारा-८

क्र.स.	संस्थाको नाम थर	ठेगाना
20	सयपत्री महिला बचत तथा ऋण स. सं.	चौतारा
21	जि.शि.का.	सि.पा.
22	नेपाल निजामती कर्मचारी संगठन	चौतारा
23	गतिशील बचत तथा ऋण स.सं.	चौतारा
24	उत्पन्नेश्वर महादेव भजन समूह	सा.सि.
25	ग्रामीण हातेमालो विकास बचत तथा ऋण स.सं.	चौतारा
26	सिता प्रा.वि.	पिपलडाँडा
27	सेतीदेवी मावि	स्याउले
28	श्री कालिकादेवी मा.वि.	कुविण्डे-४
29	गैसस महासंघ जिल्ला शाखा	सि.पा. चौतारा
30	कालिका पालेको बन उपभोक्त स.	पिपलडाँडा-१२
31	जलेश्वर नि.मा.वि.	भोटसिपा
32	श्रीमद्‌भागवत् प्रचार प्रसार सेवा संघ	बाह्रविसे
33	समाज उत्थान संघ	चौतारा
34	सिन्धु एकिकृत ब. तथा ऋण स.सं.	चौतारा
35	मंगला भैब प्रा.वि.	स्याउले
36	भैरवी प्रा.वि.	स्याउले-८
37	सिन्धु एग्रोभेट एसोसियसन	सि.पा.
38	श्री आधारभूत प्रा.वि.	चौतारा-७
39	इर्खु मा.वि.	इर्खु
40	बालकल्याण प्रा.वि.	चौतारा-६
41	मिलिजुली म.व.स.सं.	चौतारा-५
42	सिद्धिगणेश सा.व.उ.स.	सा.सि.-१२३
43	बागेश्वरी प्रा.वि.	गिदाने
44	बालसुधार प्रा.वि.	चौतारा-१
45	चौतारा बहुद्देशिय स.सं.	काठमाण्डौ
46	चौतारा इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी	काठमाण्डौ
47	नेपाने सामुदायिक वन उ.स.	सा.सि.
48	नारायण किर्तन समूह	चौतारा
49	मेलम्ची भ्याली क्याम्पस	ग्याल्थुम
50	रक्तकाली निमावि	स्याउले
51	सुनकोशी बहुमुखी क्याम्पस	लामासाँघु
52	एकता बोर्डिङ्ग स्कूल	चौतारा

क्र.स.	संस्थाको नाम थर	ठेगाना
53	फष्ट स्टेप्स नेपाल	चौतारा-८
54	उज्यालो बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	चौतारा-८
55	सेतोगुँरास बाल विकास सेवा	चौतारा-८
56	सामुदायिक बन उपभोक्ता महासंघ	चौतारा
57	वाभ्रे कपासे सा.व.उ.स.	इर्खु
58	जिल्ला पशुसेवा कार्यालय	चौतारा
59	दक्षिणकाली आ.वि.	पिपलडाँडा
60	जयमाता वनदेवी फ्यूल	मेल्चौर
61	महाकाली बचत तथा ऋ.स.सं.	चौतारा-५
62	सरस्वती उमावि	महाँकाल
63	सिद्धिगणेश उमावि	सा.सि.
64	कालिका मा.वि.	बतासे
65	नेपाल बुद्ध संतलिङ गुम्बा सेवा	चौतारा-५
66	सेतीदेवी उ.मा.वि.	ठूलोसिरुवारी
67	जिल्ला कृषि बिकास कार्यालय	चौतारा-५
68	शिव गुठी संस्थान	चौतारा
69	नेपाल लेखापढी कानुनी व्यवसायी एसोसियसन	सि.पा.
70	महिला वहुद्देशिय स.सं.लि.	चौतारा-५
71	स्तुपा स्वास्थ्य सेवा सहकारी	वौद्ध
72	जुगल बोर्डिङ्ग हाइस्कूल	चौतारा-५
73	तातोपानी गाविस	तातोपानी
74	लिस्तीकोट गाविस	लिसतीकोट
75	टुकी संघ सुनकोशी	सि.पा.
76	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	चौतारा-५
77	जिल्ला वालकल्याण समिति	चौतारा
78	बनदेवी महिला बचत स.स.	चौतारा
79	प्रेसचोक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	चौतारा
80	सेलाङ गा.वि.स.	सेलाङ
81	भोटसिपा गा.वि.स.	भोटसिपा
82	सिपापोखरे गा.वि.स.	सिपापोखरे
83	कुविण्डे गा.वि.स.	कुविण्डे
84	कुन्चोक गा.वि.स.	कुन्चोक
85	हारती कम्प्युटर इन्स्टिच्युट (रविन्द्र श्रेष्ठ),	चौतारा ५

क्र.स.	संस्थाको नाम थर	ठेगाना
86	उर्जा तथा वातावरण विकास केन्द्र,	चौतारा
87	प्राइभेट प्याराडाई बोर्डिङ्ग स्कूल	बाह्रविसे
88	चौतारा नेवा गुठी	काठमाण्डौ
89	जिल्ल समन्वय समिति परिवार	चौतारा
90	श्री कृष्ण रत्न गंगा माध्यमिक विद्यालय	चौतारा
91	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका परिवार	चौतारा
92	ग्लोबल आईएमई लघुवित्त परिवार	चौतारा
93	मिलुजुली बचत तथा ऋण	चौतारा
94	जिल्ला स्काउट कार्यालय	चौतारा
95	महाकाली बचत तथा ऋण बहुद्देशीय स.स. लिमिटेड	चौतारा
96	थापा इन्टरप्राइजेज	चौतारा
97	गतिशिल बचत तथा .ऋण स.स. लिमिटेड	चौतारा
98	श्री गोरखबहादुर गण व्यारेक	चौतारा
99	टुकी संघ सुनकोशी	चौतारा ४
100	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च	चौतारा
101	जनहित ग्रामीण सेवा समिति	चौतारा ५
102	नेपाल लेखापढी कानुन व्यवसाय एशोसियसन	चौतारा
103	नेकपा एमाले	चौतारा

क्याम्पसका स्वर्गिय आजीवन सदस्यहरुको नामावली

क्र.स.	नाम थर	ठेगाना
1	स्व.रत्नबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-५
2	स्व.गंगादेवी न्यौपाने	पिपलडाँडा
3	स्व.नारायण भक्त प्रधान	चौतारा-४
4	स्व.इन्द्रलाल श्रेष्ठ	चौतारा-५
5	स्व.निलप्रसाद भण्डारी	ठोकर्पा
6	स्व.पहलमान श्रेष्ठ	चौतारा-८
7	स्व.राजन नेपाल	भोटसिपा
8	स्व.सुरेशकुमार श्रेष्ठ	वैगुन्धुरा-७, झापा
9	स्व.पुतलीदेवी प्रधान	चौतारा-४
10	स्व.फुलमाया श्रेष्ठ	तौथली-३
11	स्व.यमबहादुर पुरी	पिपलडाँडा-१
12	स्व.युवराज बलम्पु	चौतारा-२
13	स्व.गोविन्ददाश श्रेष्ठ	चौतारा-८
14	स्व.भीम ब. श्रेष्ठ	चौतारा
15	स्व.कुमार श्रेष्ठ	ठू.सि.-६
16	स्व.सरला कर्माचार्य	चौतारा-८
17	स्व.गोपाल थापा	ठूलोसिरुवारी-२
18	स्व.नर बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ३
19	स्व.रत्नमाया पालिखे	चौतारा-५
20	स्व.रमेश रायमाझी	पिपलडाँडा-३
21	स्व.डिल बहादुर नेपाल	कुविण्डे-८
22	स्व.बलराम कुँवर	पिपलडाँडा-२
23	स्व.रण बहादुर वि.क.	चौतारा-८
24	स्व.डम्बर ब. सापकोटा	पिपलडाँडा-२
25	स्व.रामबहादुर श्रेष्ठ	पिपलडाँडा-९
26	स्व.गोपीलाल नापित	चौतारा-८
27	स्व.लोक बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-३
28	स्व.बल ब. श्रेष्ठ	पिपलडाँडा-८
29	स्व.विष्णुप्रसाद काफ्ले	बतासे-३
30	स्व.कृष्ण बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा-४
31	स्व.उज्ज्वल श्रेष्ठ	चौतारा-१
32	स्व.हिमबहादुर कटुवाल	बतासे-८
33	स्व.रमेश श्रेष्ठ	चौतारा-२
34	स्व पुर्ण ब. बुढाथोकी	पिपलडाँडा-४
35	स्व.हरिलोचन शर्मा	सानोसिरुवारी ३
36	स्व.भुन्टी घले	चौतारा-९
37	स्व.शेर ब. श्रेष्ठ	चौतारा-८
38	स्व.रामप्रसाद घिमिरे	चौतारा -८
39	राज्यलक्ष्मी श्रेष्ठ	चौतारा ५(२)
40	टिकामान श्रेष्ठ	चौसागढी - ५
41	दिल बहादुर श्रेष्ठ	चौसागढी - १

शिक्षक, कर्मचारीहरुको विवरण

अनुसूची : ५

क.स.	नाम थर	पद
1	श्री राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	नि.क्याम्पस प्रमुख
2	श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल	पूर्व क्याम्पस प्रमुख
3	श्री डम्बर बहादुर श्रेष्ठ	पूर्व स.क्याम्पस प्रमुख
4	श्री जष्मिन लामा	पूर्व स.क्याम्पस प्रमुख
5	श्री कमल पौडेल	उप-प्राध्यापक
6	श्री रविनमणि दाहाल	उप-प्राध्यापक
7	श्री युवराज निरौला	उप-प्राध्यापक
8	श्री यज्ञप्रसाद दंगाल	उप-प्राध्यापक
9	श्री हरिगोपाल श्रेष्ठ	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
10	श्री बोधराज भट्टराई	उप-प्राध्यापक
11	श्री सुब्बा प्रसाद दुलाल	उप-प्राध्यापक
12	श्री कृष्ण बहादुर भण्डारी	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
13	श्री राजु पराजुली	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
14	डा. श्री रमेश शुभेच्छुक	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
15	श्री सुदर्शन न्यौपाने	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
16	श्री रन्जीत शाह	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
17	श्री उमेश कार्की	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
18	श्री शान्त कुमार दंगाल	उप-प्राध्यापक
19	श्री राजकुमार यादव	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
20	श्री बेली दुलाल	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
21	श्री रामहरि मिश्र	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
22	श्री कृष्ण प्रसाद पराजुली	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
23	श्री प्रकाश श्रेष्ठ	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
24	श्री गोपाल पुरी	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
25	श्री प्रदिप कोइराला	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
26	श्री रविन्द्र ढकाल	उप-प्राध्यापक (आंशिक)
27	श्री कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ	लेखा अधिकृत
28	श्री प्रकाश श्रेष्ठ	लाईब्रेरीयन
29	श्री मुन्दे तामाङ	कार्यालय सहयोगी
30	श्री सरस्वती थापा मगर	कार्यालय सहयोगी

भूतपूर्व विद्यार्थी समाज(Alumni Association)का पदाधिकारीहरूको विवरण

अनुसूची : ६

क्र.सं.	नाम थर	पद
1	तिलक बहादुर दंगाल	अध्यक्ष
2	निर्मला तिमल्सिना दंगाल	उपाध्यक्ष
3	हरिचन्द्र गौतम	सचिव
4	बेली दुलाल	कोषाध्यक्ष
5	दिल बहादुर कार्की	सदस्य
6	रमेश दुलाल	सदस्य
7	प्रदिप बस्नेत	सदस्य
8	आकृति घले	सदस्य
9	ध्रुव घोरासैनी	सदस्य
10	निर्मला श्रेष्ठ	सदस्य
11	रेणु श्रेष्ठ	सदस्य

०८१।०८२ मा छात्रवृत्ति पाउने छात्रछात्राहरूको नामावली

अनुसूची : ७

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम थर	ठेगाना	संकाय	अध्ययनरत वर्ष	प्राप्त रकम	छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने निकाय
1	सुदिप नेपाल		शिक्षा	तेश्रो वर्ष	४०००।	कर्मचारी मिलन केन्द्र
2	अष्मिता दुलाल		व्यवस्थापन	प्रथम	४०००।	कर्मचारी मिलन केन्द्र
3	रसिना खड्का		शिक्षा	प्रथम	४०००।	कर्मचारी मिलन केन्द्र
4	रविता थापा		शिक्षा	प्रथम	४०००।	कर्मचारी मिलन केन्द्र
5	सुष्मा नेपाल		ब्यवस्थापन	तेश्रो वर्ष	४०००।	कर्मचारी मिलन केन्द्र
6	दिपीका श्रेष्ठ		ब्यवस्थापन	तेश्रो वर्ष	४०००।	क्याम्पस
7	देबकी गिरी		शिक्षा	प्रथम	४०००।	क्याम्पस
8	देवी भारती		व्यवस्थापन	प्रथम	४०००।	क्याम्पस
9	उत्सव नारायण श्रेष्ठ		विज्ञान	प्रथम	४०००।	क्याम्पस
10	सुविना सापकोटा		शिक्षा	प्रथम	४०००।	क्याम्पस
11	अनिल शर्मा		व्यवस्थापन	तेश्रो	४०००।	क्याम्पस
12	उमेश श्रेष्ठ		एम.एड.	प्रथम	४०००।	क्याम्पस
13	सविना दंगाल	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१००००।	शिक्षा विकास निर्देशनालय,बाग्मती प्रदेश
14	रानुका घले	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१००००।	शिक्षा विकास निर्देशनालय,बाग्मती प्रदेश

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम थर	ठेगाना	संकाय	अध्ययनरत वर्ष	प्राप्त रकम	छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने निकाय
15	प्रविना अधिकारी	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१००००।	शिक्षा विकास निर्देशनालय,बाग्मती प्रदेश
16	पुनम सापकोटा	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१००००।	शिक्षा विकास निर्देशनालय,बाग्मती प्रदेश
17	विमला सुनार	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१००००।	शिक्षा विकास निर्देशनालय,बाग्मती प्रदेश
18	निर्मला सुनार	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१००००।	शिक्षा विकास निर्देशनालय,बाग्मती प्रदेश
19	सविना दंगाल	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१५०००।	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
20	देवी थापा मगर	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१५०००।	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
21	सलिना श्रेष्ठ	चौसागढी . १	शिक्षा	प्रथम	१५०००।	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
22	पुनम सापकोटा	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१५,०००।	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
23	निर्मला सुनार	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१५,०००।	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
24	छेसाङ तामाङ	चौसागढी . ५	शिक्षा	प्रथम	१५,०००।	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
25	कोपिला श्रेष्ठ	चौसागढी . ८	व्यबस्थापन	तेश्रो	पूर्ण	रेष्ट नेपाल
26	कविता श्रेष्ठ	चौसागढी . ८	शिक्षा	चौथो	पूर्ण	रेष्ट नेपाल
27	सिता श्रेष्ठ	चौसागढी . ६	व्यबस्थापन	प्रथम	पूर्ण	रेष्ट नेपाल

हाल सम्म स्नातक तह उत्तीर्ण गर्ने छात्रछात्राहरूको नामावली

अनुसूची : ८

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
1	बालकृष्ण बस्नेत	शिक्षा
2	भुमिनन्द दुलाल	शिक्षा
3	गणेश पुरी	शिक्षा
4	हरिबहादुर कार्की	शिक्षा
5	जसमान तामाङ	शिक्षा
6	सहदेव पुरी	शिक्षा
7	विजयकुमार श्रेष्ठ	शिक्षा
8	अखिला श्रेष्ठ	शिक्षा
9	ध्रुवकुमार थापा	शिक्षा
10	गणेश नेपाली	शिक्षा
11	होमकुमारी पुरी	शिक्षा
12	लोककुमार श्रेष्ठ	शिक्षा
13	मीनादेवी श्रेष्ठ	शिक्षा
14	मीनाकुमारी नेपाल	शिक्षा
15	ओम बहादुर थापा	शिक्षा
16	राजेन्द्र सापकोटा	शिक्षा
17	राम्जी सापकोटा	शिक्षा
18	दिपक चौलागाई	शिक्षा
19	पूर्णिमा श्रेष्ठ	शिक्षा
20	विकास घले	शिक्षा
21	नरेन्द्रप्रसाद कक्षपति	शिक्षा
22	रुकादेवी शर्मा	शिक्षा
23	श्यामबाबु घिमिरे	शिक्षा
24	निर्मला तिमिल्सिना	शिक्षा
25	तिलकबहादुर दंगाल	शिक्षा
26	चन्द्र ब. खत्री	शिक्षा
27	रविन्द्रप्रसाद भट्टराई	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
28	भोजराज अधिकारी	शिक्षा
29	सुजता गिरी	शिक्षा
30	लक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षा
31	झलक ब. भुजेल	शिक्षा
32	कमला पौडेल	शिक्षा
33	राममाया तामाङ	शिक्षा
34	कृष्णगोपाल श्रेष्ठ	शिक्षा
35	दिनेश थापा	शिक्षा
36	छत्रबहादुर श्रेष्ठ	शिक्षा
37	गणेश ब. कार्की	व्यवस्थापन
38	सन्जीवकुमार सापकोटा	शिक्षा
39	ओमकुमार श्रेष्ठ	शिक्षा
40	रामबहादुर खत्री	शिक्षा
41	जयराम थापा	शिक्षा
42	हर्षलाल तामाङ	शिक्षा
43	भीमबहादुर तामाङ	शिक्षा
44	पुष्कर रायमाझी	शिक्षा
45	लक्ष्मी शर्मा	शिक्षा
46	तारादेवी राना	शिक्षा
47	मीना सापकोटा	शिक्षा
48	सरिता अधिकारी	शिक्षा
49	ज्ञान ब. तामाङ	शिक्षा
50	पुण्य पराजुली	शिक्षा
51	दिलबहादुर कार्की	शिक्षा
52	सावित्री सापकोटा	शिक्षा
53	चेत बहादुर कार्की	शिक्षा
54	धनमाया घोरासैनी	शिक्षा
55	यज्ञनाथ दंगाल	शिक्षा
56	सावित्री थापा	शिक्षा
57	ध्रुवकुमार दंगाल	शिक्षा
58	बबिता सापकोटा	शिक्षा

क.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
59	रामबाबु नेपाल	शिक्षा
60	सरस्वती दंगाल	शिक्षा
61	रनजना गिरी	शिक्षा
62	जनक पुरी	शिक्षा
63	श्यामलाल श्रेष्ठ	शिक्षा
64	उर्मिला बस्नेत	शिक्षा
65	श्यामकुमार कार्की	शिक्षा
66	राजन नेपाल	शिक्षा
67	धनमाया नेपाल	शिक्षा
68	कृष्ण बहादुर श्रेष्ठ	शिक्षा
69	निर्जन श्रेष्ठ	शिक्षा
70	तारानाथ दंगाल	शिक्षा
71	उमाशंकर जैसवाल	शिक्षा
72	संजय तामाङ	शिक्षा
73	रमेश दुलाल	शिक्षा
74	सरला शर्मा	शिक्षा
75	सरस्वती घिमिरे	शिक्षा
76	विमला काफ्ले	शिक्षा
77	मोहन सापकोटा	शिक्षा
78	प्रकाश श्रेष्ठ	शिक्षा
79	जनक घोरासैनी	शिक्षा
80	शोभा तामाङ	शिक्षा
81	सृजना नेपाल	शिक्षा
82	कृष्ण ब. भण्डारी	शिक्षा
83	सीताराम गिरी	शिक्षा
84	सुब्बाप्रसाद दुलाल	शिक्षा
85	हरेराम अधिकारी	शिक्षा
86	राजकुमार श्रेष्ठ	शिक्षा
87	पुण्य गजुरेल	शिक्षा
88	विमला श्रेष्ठ	शिक्षा
89	कल्पना दंगाल	शिक्षा
90	नीलम खड्का	शिक्षा
91	तुलसीमाया श्रेष्ठ	शिक्षा
92	बबिता शर्मा	शिक्षा
93	विमला घले	शिक्षा
94	कल्पना कसजु	शिक्षा
95	मखमली मगर	शिक्षा
96	शान्ति तामाङ	शिक्षा
97	शारदा श्रेष्ठ	शिक्षा
98	दिपक राई	शिक्षा
99	राज्यलक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षा
100	सुष्मा प्रधान	शिक्षा
101	रामचन्द्र गौतम	शिक्षा
102	बाबुकाजी श्रेष्ठ	शिक्षा
103	राजेन्द्र श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
104	साजन घले	शिक्षा
105	ज्ञानी थापा बस्नेत	शिक्षा
106	लेखराज ढुंगाना	शिक्षा
107	मणिलोचन न्यौपाने	शिक्षा
108	पवित्रा बि.क.	शिक्षा
109	निराजन श्रेष्ठ	शिक्षा
110	सीता नेपाल	शिक्षा
111	इन्दिरा केसी	शिक्षा
112	कुमार वि.क.	शिक्षा
113	सरिता अधिकारी	शिक्षा
114	रमेश गौतम	शिक्षा
115	विमल अधिकारी	शिक्षा
116	अप्सरा थापा	शिक्षा
117	निराजन श्रेष्ठ	शिक्षा
118	रन्जु पौडेल	शिक्षा
119	सिता नेपाल	शिक्षा
120	शर्मिला नकर्मी	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
121	राजेन्द्रप्रसाद गौतम	व्यवस्थापन
122	प्रकाश दंगाल	व्यवस्थापन
123	जनार्दन नेपाल	शिक्षा
124	प्रदिप सापकोटा	शिक्षा
125	प्रदिप बस्नेत	शिक्षा
126	सरस्वती दंगाल	शिक्षा
127	नारायण सापकोटा	शिक्षा
128	मञ्जु नेपाल	शिक्षा
129	शारदा अधिकारी	शिक्षा
130	विन्दा दुलाल	शिक्षा
131	सुजता श्रेष्ठ	शिक्षा
132	अनु मोक्तान	शिक्षा
133	मुना श्रेष्ठ	शिक्षा
134	राधिका सापकोटा	शिक्षा
135	राजेन्द्र वि.क.	शिक्षा
136	सृजना सापकोटा	शिक्षा
137	प्रतिभा श्रेष्ठ	शिक्षा
138	कृष्णकुमारी नेपाल	शिक्षा
139	मेघनाथ घोरासैनी	शिक्षा
140	शर्मिला घोरासैनी	शिक्षा
141	चिरञ्जीवि कट्टेल	शिक्षा
142	शान्ता बस्न्यात	शिक्षा
143	सरस्वती सापकोटा	शिक्षा
144	शर्मिला घोरासैनी	शिक्षा
145	मिठु खत्री	शिक्षा
146	दिपक पुरी	शिक्षा
147	दयालक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षा
148	मैया गिरी	शिक्षा
149	शर्मिला दंगाल	शिक्षा
150	संगिता श्रेष्ठ	शिक्षा
151	सरस्वती दुलाल	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
152	सपना दंगाल	शिक्षा
153	प्रमिला तामाङ	शिक्षा
154	करुणा महत	शिक्षा
155	शान्ता खत्री	शिक्षा
156	अस्मिता सापकोटा	शिक्षा
157	नवराज न्यौपाने	शिक्षा
158	सानुमाया अधिकारी	शिक्षा
159	सरिता दुलाल	शिक्षा
160	शान्ति तामाङ	शिक्षा
161	सावित्री घोरासैनी	शिक्षा
162	कमलप्रसाद दुलाल	शिक्षा
163	प्रजिता श्रेष्ठ	शिक्षा
164	शंकरबहादुर श्रेष्ठ	शिक्षा
165	सरोज विष्ट	शिक्षा
166	रमादेवी न्यौपाने	शिक्षा
167	मोहन कार्की	शिक्षा
168	ज्वालादेवी श्रेष्ठ	शिक्षा
169	ज्ञानु भारती	शिक्षा
170	विमला श्रेष्ठ	शिक्षा
171	गंगा श्रेष्ठ	शिक्षा
172	हरिप्रसाद तिमिल्सिना	शिक्षा
173	रुकु घले	शिक्षा
174	माधव सापकोटा	शिक्षा
175	रिता सापकोटा	शिक्षा
176	सिता गिरी	शिक्षा
177	निर्जना घले	शिक्षा
178	विकास दुलाल	शिक्षा
179	बालकृष्ण दंगाल	शिक्षा
180	सरिता घोरासैनी	शिक्षा
181	वृहस्पति बस्नेत	शिक्षा
182	मिरा पराजुली	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
183	रश्मिला श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
184	चमेली मगर	व्यवस्थापन
185	राजेशकुमार थापा	शिक्षा
186	नवराज घिमिरे	शिक्षा
187	मोहनलाल श्रेष्ठ	शिक्षा
188	नीता श्रेष्ठ	शिक्षा
189	रचिता श्रेष्ठ	शिक्षा
190	कल्पना सिलवाल	शिक्षा
191	दिपक पौडेल	शिक्षा
192	उमल परियार	शिक्षा
193	शर्मिला श्रेष्ठ	शिक्षा
194	विनिता थापा	शिक्षा
195	गोदा न्यौपाने	शिक्षा
196	सन्तोष दंगाल	शिक्षा
197	केशव अधिकारी	शिक्षा
198	शुभद्रा दंगाल	शिक्षा
199	चिनिमाया तामाङ	शिक्षा
200	लक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षा
201	धनेश्वरी श्रेष्ठ	शिक्षा
202	विजय श्रेष्ठ	शिक्षा
203	छत्र वि..क	शिक्षा
204	रोशनी दुलाल	शिक्षा
205	पार्वती नेपाली	शिक्षा
206	तीर्थमाया पुरी	शिक्षा
207	रुकमणि श्रेष्ठ	शिक्षा
208	रामजी थापा	शिक्षा
209	शिवसिंह बस्नेत	व्यवस्थापन
210	सुजता गौतम	व्यवस्थापन
211	रमिला श्रेष्ठ	शिक्षा
212	प्रकाश नेपाल	शिक्षा
213	महेश धिताल	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
214	सृजना लामा	शिक्षा
215	आकृति घले	शिक्षा
216	मीना दुलाल	शिक्षा
217	सावित्री श्रेष्ठ	शिक्षा
218	शर्मिला कर्माचार्य	शिक्षा
219	भीमराज शर्मा	शिक्षा
220	सरीता श्रेष्ठ	शिक्षा
221	शुष्मा बस्नेत	शिक्षा
222	रेशम कार्की	शिक्षा
223	चन्द्रसिंह घले	शिक्षा
224	खगेन्द्र हमाल	शिक्षा
225	शान्ति तामाङ	शिक्षा
226	सरिता श्रेष्ठ	शिक्षा
227	बबिता श्रेष्ठ	शिक्षा
228	यमराज वि.क.	शिक्षा
229	मथुरा श्रेष्ठ	शिक्षा
230	विन्दा घिमिरे	शिक्षा
231	लोक ब. वि.क.	शिक्षा
232	चक्र ब. श्रेष्ठ	शिक्षा
233	रमाकुमारी नेपाली	शिक्षा
234	नारायणप्रसाद नेपाल	शिक्षा
235	सुमित्रा तामाङ	शिक्षा
236	सानुमाया श्रेष्ठ	शिक्षा
237	अञ्जली श्रेष्ठ	शिक्षा
238	कविता पराजुली	शिक्षा
239	विन्दा न्यौपाने	शिक्षा
240	कपिल अधिकारी	शिक्षा
241	विष्णु ब. थापा	शिक्षा
242	यशोधा थापा	शिक्षा
243	विष्णु ब. बानिया	शिक्षा
244	रमिला श्रेष्ठ	शिक्षा

क.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
245	यमकुमारी चुहान	शिक्षा
246	राधामाया श्रेष्ठ	शिक्षा
247	कमलादेवी श्रेष्ठ	शिक्षा
248	इच्छाराम सापकोटा	शिक्षा
249	दिपक अर्याल	शिक्षा
250	रिता श्रेष्ठ	शिक्षा
251	रिता श्रेष्ठ	शिक्षा
252	माधवप्रसाद भट्टराई	शिक्षा
253	सरिता कक्षपति	शिक्षा
254	सरिता खत्री	शिक्षा
255	सरस्वती थापा	शिक्षा
256	पार्वती श्रेष्ठ	शिक्षा
257	विष्णुबहादुर बानिया	शिक्षा
258	अप्सरा सापकोटा	शिक्षा
259	विमला चौलागाई	शिक्षा
260	झलक ब. नेपाल	शिक्षा
261	शान्ति घोरासैनी	शिक्षा
262	सन्तकुमारी जिरेल	शिक्षा
263	रमिला श्रेष्ठ	शिक्षा
264	मुना श्रेष्ठ	शिक्षा
265	केशवलाल श्रेष्ठ	शिक्षा
266	जानुका खड्का	शिक्षा
267	पदमा श्रेष्ठ	शिक्षा
268	विजय श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
269	जानुका बोहरा	व्यवस्थापन
270	नीलकण्ठ धिताल	व्यवस्थापन
271	सन्जिव तामाङ	शिक्षा
272	सुनिता तामाङ	शिक्षा
273	हरिचन्द्र गौतम	शिक्षा
274	सतीदेवी दुलाल	शिक्षा
275	अच्युत न्यौपाने	शिक्षा

क.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
276	तारा पराजुली	शिक्षा
277	कल्पना घले	शिक्षा
278	कविता श्रेष्ठ	शिक्षा
279	लक्ष्मी सिलवाल	शिक्षा
280	राधिका घोरासैनी	शिक्षा
281	विनोद श्रेष्ठ	शिक्षा
282	केशवराज आचार्य	शिक्षा
283	निर्जना नेपाल	शिक्षा
284	मधुसुदन थापा	शिक्षा
285	राजकुमार दुलाल	शिक्षा
286	रमिता श्रेष्ठ	शिक्षा
287	भगवती श्रेष्ठ	शिक्षा
288	विमला श्रेष्ठ	शिक्षा
289	रविना श्रेष्ठ	शिक्षा
290	सावित्री बस्न्यात	शिक्षा
291	शान्ति गौतम	शिक्षा
292	विजयध्वज तामाङ	व्यवस्थापन
293	मन्जु श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
294	सन्दीप श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
295	जनार्दन भट्टराई	व्यवस्थापन
296	राजकुमार श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
297	निलकण्ठ धिताल	व्यवस्थापन
298	महादेव थापा	शिक्षा
299	रचना वि.क.	शिक्षा
300	कमला श्रेष्ठ	शिक्षा
301	विनोद गतराज	शिक्षा
302	रश्मिला कार्की	शिक्षा
303	ध्रुव घोरासैनी	शिक्षा
304	दिपक नेपाल	शिक्षा
305	विकासकुमार सापकोटा	शिक्षा
306	मोति पाखिन	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
307	सविता श्रेष्ठ	शिक्षा
308	नारायण दंगाल	शिक्षा
309	मन्जु घिमिरे	शिक्षा
310	गणेश ब. लोप्चन	शिक्षा
311	राम श्रेष्ठ	शिक्षा
312	मनिषा दंगाल	शिक्षा
313	पवित्रा लम्साल	शिक्षा
314	कमला श्रेष्ठ	शिक्षा
315	सुनिल श्रेष्ठ	शिक्षा
316	कृतिका श्रेष्ठ	शिक्षा
317	निशा श्रेष्ठ	शिक्षा
318	शर्मिला सिग्देल	शिक्षा
319	सरिता गजुरेल	शिक्षा
320	शान्ति श्रेष्ठ	शिक्षा
321	निलकण्ठ भट्टराई	शिक्षा
322	मधु पाण्डे	शिक्षा
323	राधिका गजुरेल	शिक्षा
324	सुमित्रा शर्मा	शिक्षा
325	मेनुका बस्नेत	शिक्षा
326	रिता खत्री	शिक्षा
327	लवकुमार सिलवाल	शिक्षा
328	सरस्वती घोरासैनी	शिक्षा
329	पुजा तामाङ	शिक्षा
330	आरती खत्री	शिक्षा
331	प्रजिता अधिकारी	शिक्षा
332	साजन श्रेष्ठ	शिक्षा
333	सुन बहादुर तामाङ	शिक्षा
334	सरला थापा	शिक्षा
335	गौरी धिताल	व्यवस्थापन
336	पारस अधिकारी	व्यवस्थापन
337	रन्जिता खतिवडा	व्यवस्थापन

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
338	संगिता पुरी	व्यवस्थापन
339	चन्द्रमणी अर्याल	व्यवस्थापन
340	विजय उदास	व्यवस्थापन
341	झलक खत्री	व्यवस्थापन
342	दिपक तामाङ	व्यवस्थापन
343	रमेश गिरी	व्यवस्थापन
344	संगिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
345	सम्झना थापा	व्यवस्थापन
346	ओसिन श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
347	अरुण घले	व्यवस्थापन
348	जीवन वि.क.	व्यवस्थापन
349	तुलसीमाया तामाङ	व्यवस्थापन
350	सरिता दुलाल	व्यवस्थापन
351	अजयकुमार ढुंगाना	व्यवस्थापन
352	मेअ बहादुर दाहाल	शिक्षा
353	विजय दुलाल	शिक्षा
354	संगिता सापकोटा	शिक्षा
355	रमेश कार्की	शिक्षा
356	सुमित सिलवाल	शिक्षा
357	सुलोचना नेपाल	शिक्षा
358	सन्चिता धिताल	शिक्षा
359	रचना थापा	शिक्षा
360	बादिल लामा	शिक्षा
361	सुमित्रा खत्री	शिक्षा
362	बसन्ती नेपाली	शिक्षा
363	निर्मला श्रेष्ठ	शिक्षा
364	सविन दंगाल	शिक्षा
365	कविता डोटेल	शिक्षा
366	निर्मला नेपाल	शिक्षा
367	निरमाया परारजुली	शिक्षा
368	पन्जुमाया तामाङ	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
369	पवित्रा खत्री	शिक्षा
370	सानुमाया पुरी	शिक्षा
371	मुना थापा	शिक्षा
372	विर्ख बहादुर श्रेष्ठ	शिक्षा
373	भिमकुमारी लायोमगर	शिक्षा
374	अंकुशा तामाङ	शिक्षा
375	गोमा दंगाल	शिक्षा
376	सविना खतिवडा	शिक्षा
377	निर्मला चालिसे	शिक्षा
378	कान्छी तामाङ	शिक्षा
379	अनोज सिं बस्नेत	शिक्षा
380	गौरव श्रेष्ठ	शिक्षा
381	मनिका सापकोटा	शिक्षा
382	प्रकाश श्रेष्ठ	शिक्षा
383	रिना थापा	शिक्षा
384	सहनशिला दुलाल	शिक्षा
385	सम्झना सापकोटा	शिक्षा
386	सरिता श्रेष्ठ	शिक्षा
387	सरु श्रेष्ठ	शिक्षा
388	सुमित्रा श्रेष्ठ	शिक्षा
389	समिर तामाङ	शिक्षा
390	मिलन लामा	शिक्षा
391	तारा भण्डारी	शिक्षा
392	कविता बस्नेत	शिक्षा
393	कल्पना खाती	शिक्षा
394	हेम बहादुर श्रेष्ठ	शिक्षा
395	सुमन वली	व्यवस्थापन
396	सन्ध्या खत्री	व्यवस्थापन
397	आयुषा गुरुङ	व्यवस्थापन
398	सुष्मा वली	व्यवस्थापन
399	जुनु प्रधान	व्यवस्थापन

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
400	कृष्णप्रसाद सापकोटा	व्यवस्थापन
401	आयुसा कार्की	शिक्षा
402	विशाल तामाङ	शिक्षा
403	दिलमाया तामाङ	शिक्षा
404	रवि खत्री	शिक्षा
405	दिपीका गिरी	शिक्षा
406	दिपेश सापकोटा	शिक्षा
407	दिलमाया तामाङ	शिक्षा
408	दिपेश कार्की	शिक्षा
409	गणेश बहादुर दोङ	शिक्षा
410	गोमा खत्री	शिक्षा
411	गिता कुमारी खरेल	शिक्षा
412	हरि विश्वकर्मा	शिक्षा
413	जमुना अधिकारी	शिक्षा
414	जानुका रायमाझि	शिक्षा
415	जानुका कार्की	शिक्षा
416	करिष्मा सापकोटा	शिक्षा
417	कल्पना श्रेष्ठ	शिक्षा
418	लालुमाया श्रेष्ठ	शिक्षा
419	मिन कुमार श्रेष्ठ	शिक्षा
420	मन्दिरा राउत	शिक्षा
421	निर्जना श्रेष्ठ	शिक्षा
422	निराजन अधिकारी	शिक्षा
423	निकु शाक्य	शिक्षा
424	पन्चलाल श्रेष्ठ	शिक्षा
425	पार्वती आचार्य	शिक्षा
426	पवित्रा दंगाल	शिक्षा
427	पवित्रा धिताल	शिक्षा
428	रोजिना चुहान	शिक्षा
429	रन्जना श्रेष्ठ	शिक्षा
430	रमिला श्रेष्ठ	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
431	राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	शिक्षा
432	रिता भुजेल	शिक्षा
433	रोशनी चौलागाई	शिक्षा
434	रोनिका अधिकारी	शिक्षा
435	रोशनी श्रेष्ठ	शिक्षा
436	सुनिल सापकोटा	शिक्षा
437	सिम्रण नेपाल	शिक्षा
438	श्याम तामाङ	शिक्षा
439	सदिक्षा भण्डारी	शिक्षा
440	शोभा श्रेष्ठ	शिक्षा
441	समिक्षा कार्की	शिक्षा
442	सविता दुलाल	शिक्षा
443	शान्ता विष्ट	शिक्षा
444	सिर्जना दुलाल	शिक्षा
445	उत्सव श्रेष्ठ	शिक्षा
446	उमेश गौतम	शिक्षा
447	यशोधा चुहान	शिक्षा
448	ज्योति तामाङ	व्यवस्थापन
449	उर्मिला सापकोटा	व्यवस्थापन
450	सिर्जना अधिकारी	व्यवस्थापन
451	सृष्टि नेपाल	व्यवस्थापन
452	अशोक घले	शिक्षा
453	अनिल कुमार सापकोटा	शिक्षा
454	भुपेन्द्र गिरी	शिक्षा
455	चमेली गिरी	शिक्षा
456	देवकी गौतम	शिक्षा
457	दृष्टि श्रेष्ठ	शिक्षा
458	एक कुमारी श्रेष्ठ	शिक्षा
459	गणेश श्रेष्ठ	शिक्षा
460	ज्योति सिलवाल	शिक्षा
461	केशव अधिकारी	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
462	मणीसुन्दर कोइराला	शिक्षा
463	नरेन्द्र श्रेष्ठ	शिक्षा
464	निलम श्रेष्ठ	शिक्षा
465	पार्वती घले	शिक्षा
466	प्रंशसा तामाङ	शिक्षा
467	रविना गजुरेल	शिक्षा
468	रचना नेपाल	शिक्षा
469	राजेन्द्र राना मगर	शिक्षा
470	राजेश सापकोटा	शिक्षा
471	रजिना नेपाल	शिक्षा
472	रामचन्द्र काफ्ले	शिक्षा
473	रमेश श्रेष्ठ	शिक्षा
474	रन्जु श्रेष्ठ	शिक्षा
475	रष्मिता श्रेष्ठ	शिक्षा
476	सन्या श्रेष्ठ	शिक्षा
477	सन्जीव तामाङ	शिक्षा
478	शर्मिला गौतम	शिक्षा
479	शारदा नेपाल	शिक्षा
480	शोभा थापा	शिक्षा
481	सिमा गुरुङ	शिक्षा
482	सिता गिरी	शिक्षा
483	स्मृति दंगाल	शिक्षा
484	सिर्जना ठकुरी	शिक्षा
485	सुनिता रखाल	शिक्षा
486	सुष्मा श्रेष्ठ	शिक्षा
487	बाङगेल लामा	शिक्षा
488	अलिशा नेपाल	व्यवस्थापन
489	देबेन्द्र लेखी	व्यवस्थापन
490	गोमा घले	व्यवस्थापन
491	इशाना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
492	कविता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
493	कल्पना कार्की	व्यवस्थापन
494	मनिला श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
495	प्रमिशा बस्नेत	व्यवस्थापन
496	प्राप्ती कार्की	व्यवस्थापन
497	सरस्वती श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
498	सुदिना भारती	व्यवस्थापन
499	तिलक पुरी	व्यवस्थापन
500	लक्ष्मी कार्की	विज्ञान
501	शोभानी श्रेष्ठ	विज्ञान
502	प्रमिला न्यौपाने	विज्ञान
503	अम्बिका खत्री	शिक्षा
504	अनिल लामा	शिक्षा
505	अनिता खतिवडा	शिक्षा
506	अन्जु श्रेष्ठ	शिक्षा
507	अष्मिता लामा	शिक्षा
508	डोल्मा लामा	शिक्षा
509	कविराज घोरासैनी	शिक्षा
510	कमल तामाङ	शिक्षा
511	कृष्णप्रसाद नेपाल	शिक्षा
512	मन्जु श्रेष्ठ	शिक्षा
513	निर्मला श्रेष्ठ	शिक्षा
514	फुलमाया तामाङ	शिक्षा
515	सावित्री वि.क.	शिक्षा
516	सन्जीव तामाङ	शिक्षा
517	सपना गिरी	शिक्षा
518	सरस्वती अधिकारी	शिक्षा
519	शारदा चुवान	शिक्षा
520	सुभद्रा नेपाल	शिक्षा
521	सुन्तली सापकोटा	शिक्षा
522	घन बहादुर श्रेष्ठ	शिक्षा
523	विनायक तामाङ	व्यवस्थापन

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
524	कल्पना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
525	मन्दिरा घले	व्यवस्थापन
526	शान्ता सापकोटा	व्यवस्थापन
527	अलिशा तामाङ लोप्चन	विज्ञान
528	मेनुका नेपाल	विज्ञान
529	सुनिता खत्री	विज्ञान
530	अनिल श्रेष्ठ	विज्ञान
531	हिराकाजी श्रेष्ठ	विज्ञान
532	सुजना श्रेष्ठ	विज्ञान
533	अष्मिता अधिकारी	शिक्षा
534	बेली दुलाल	शिक्षा
535	अष्मी श्रेष्ठ	शिक्षा
536	चन्चली तामाङ	शिक्षा
537	रिना श्रेष्ठ	शिक्षा
538	सरी माया तामाङ	शिक्षा
539	सुष्मिता धिताल	शिक्षा
540	आशामाया तामाङ	शिक्षा
541	रामशरण गौतम	शिक्षा
542	सविता श्रेष्ठ	शिक्षा
543	सदिक्षा के.सी.	शिक्षा
544	सिल्पा तामाङ	शिक्षा
545	छिरिङ तामाङ	शिक्षा
546	सविना तिमिल्सीना	शिक्षा
547	दिपेन्द्र मास्के	शिक्षा
548	सविना सापकोटा	शिक्षा
549	निरु शाक्य	शिक्षा
550	अप्सरा आचार्य	शिक्षा
551	अष्मिता खड्का	शिक्षा
552	इशा तामाङ	शिक्षा
553	सुशिला श्रेष्ठ	शिक्षा
554	भुषण सिंह	व्यवस्थापन

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
555	नम्रता घले	व्यवस्थापन
556	सिर्जना सिग्देल	व्यवस्थापन
557	सरिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
558	लक्ष्मी श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
559	रमेश सापकोटा	व्यवस्थापन
560	आयष्मा तामाङ	व्यवस्थापन
561	कुमार शर्मा	व्यवस्थापन
562	मनोज धिताल	व्यवस्थापन
563	पासाङ ल्हामु शेर्पा	व्यवस्थापन
564	पासाङ शेर्पा	व्यवस्थापन
565	सविन अधिकारी	व्यवस्थापन
566	आकास लामा	व्यवस्थापन
567	अनिकेश घले	व्यवस्थापन
568	उषा लामिछाने	व्यवस्थापन
569	अष्मिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
570	जिना तामाङ	व्यवस्थापन
571	मनिष श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
572	निर्मला खत्री	व्यवस्थापन
573	रचना कार्की	व्यवस्थापन
574	सारिका श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
575	सिता थापा	व्यवस्थापन
576	उज्वल नेपाल	व्यवस्थापन
577	संझना तामाङ	शिक्षा
578	रिना श्रेष्ठ	शिक्षा
579	इश्वरी खत्री	शिक्षा
580	जमुना घले	शिक्षा
581	राज खड्का	शिक्षा
582	अन्जना योन्जन	शिक्षा
583	विन्दु घले	शिक्षा
584	संगित सापकोटा	शिक्षा
585	गिता घले	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
586	अनिता लामा	शिक्षा
587	रविना सापकोटा	शिक्षा
588	राधिका कार्की	शिक्षा
589	शारदा ढुंगाना	शिक्षा
590	अन्जु कुँवर	शिक्षा
591	निकेश श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
592	देवकी थापा	शिक्षा
593	चम्पा तामाङ	शिक्षा
594	शिल्पा तामाङ	शिक्षा
595	निशा के.सी.	शिक्षा
596	प्रलाद विश्वकर्मा	व्यवस्थापन
597	सुमिना चौलागाइ	शिक्षा
598	सुवास श्रेष्ठ	शिक्षा
599	अल्का श्रेष्ठ	शिक्षा
600	अनिता नेपाली	शिक्षा
601	शोभा घोरासैनी	शिक्षा
602	संगिता रखाल मगर	शिक्षा
603	सविना तामाङ	शिक्षा
604	भुपेन्द्र थापा	शिक्षा
605	शर्मिला कटुवाल	शिक्षा
606	लिला अधिकारी	शिक्षा
607	मुना तामाङ	शिक्षा
608	सुनिता गिरी	शिक्षा
609	देबकी थापा	शिक्षा
610	लक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षा
611	संझना सापकोटा	व्यवस्थापन
612	बसन्ती श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
613	चन्द्रमाया तामाङ	व्यवस्थापन
614	भवानी नेपाल	व्यवस्थापन
615	अप्सरा भुजेल	शिक्षा
616	रुपेश भुजेल	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
617	साहरा दंगाल	शिक्षा
618	दिनेश श्रेष्ठ	शिक्षा
619	मुना श्रेष्ठ	शिक्षा
620	शर्मिला दाहाल	शिक्षा
621	सारथी बोम्जन	शिक्षा
622	बन्दना कटुवाल	शिक्षा
623	दिक्षा श्रेष्ठ	शिक्षा
624	लक्ष्मी दुलाल	शिक्षा
625	इन्जु नेपाल	शिक्षा
626	सुवेक्षा नेपाली	शिक्षा
627	रमेश पराजुली	शिक्षा
628	सरिता पराजुली	शिक्षा
629	सुजन महत	शिक्षा
630	सविना खड्का	शिक्षा
631	सविना तामाङ	शिक्षा
632	सुनिता श्रेष्ठ	शिक्षा
633	अष्मिता कार्की	व्यवस्थापन
634	मन्जु कटुवाल	व्यवस्थापन
635	प्रनिष श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
636	युवराज श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
637	कविता गिरी	व्यवस्थापन
638	अनमिका कुँवर	शिक्षा
639	गुण केशरी श्रेष्ठ	शिक्षा
640	सचिन्द्र अर्याल	शिक्षा
641	अलिना लामा	व्यवस्थापन
642	मनिषा घिमिरे	व्यवस्थापन
643	रोशनी श्रेष्ठ	विज्ञान
644	अष्मिता आचार्य	व्यवस्थापन
645	रन्जना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
646	विपना गिरी	व्यवस्थापन
647	मुना तामाङ	शिक्षा

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
648	रसिला विष्ट	व्यवस्थापन
649	मनिषा दुलाल	व्यवस्थापन
650	मन्दिरा श्रेष्ठ	शिक्षा
651	प्रिती खत्री	शिक्षा
652	उषा बस्नेत	व्यवस्थापन
653	सिर्जना दुलाल	व्यवस्थापन
654	अन्जु कुँवर	शिक्षा
655	राजीव श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
656	रश्मिला खत्री	शिक्षा
657	अष्मिता अर्याल	शिक्षा
658	सविता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
659	प्रदिप कुँवर	व्यवस्थापन
660	सिर्जना छोरासैनी	शिक्षा
661	मिरा कार्की	शिक्षा
662	पार्वती बस्नेत	शिक्षा
663	शान्ता खत्री	शिक्षा
664	प्रजिना बस्नेत	व्यवस्थापन
665	रविन्द्र खड्का	व्यवस्थापन
666	रोशन भुजेल	शिक्षा
667	सुदिप थापा	व्यवस्थापन
668	कुसुम श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
669	निशु तामाङ	शिक्षा
670	फुलमाया तामाङ	शिक्षा
671	कविना कार्की	व्यवस्थापन
672	रजिना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
673	जेनु दुलाल	व्यवस्थापन
674	रेणा श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
675	प्रदिया बलम्पु	व्यवस्थापन
676	सुष्मिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
677	सुष्मिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
678	कविता थापा	व्यवस्थापन

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
679	सिदार्थ तामाङ	व्यवस्थापन
680	लक्ष्मी कपाली	व्यवस्थापन
681	बविता ठकुरी	व्यवस्थापन
682	प्रनव श्रेष्ठ	विज्ञान
683	राजेन्द्र सापकोटा	विज्ञान
684	रोशनी श्रेष्ठ	विज्ञान
685	रुवी श्रेष्ठ	विज्ञान
686	सुष्मिता दोङ	शिक्षा
687	प्रिनायक तामाङ	शिक्षा
688	प्रदिप खड्का	व्यवस्थापन
689	सरु श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
690	रशिला बस्नेत	व्यवस्थापन
691	इश्वरी तामाङ	व्यवस्थापन
692	सृजना दंगाल	व्यवस्थापन
693	निष्मा श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
694	सुप्रिया श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
695	रजनी श्रेष्ठ	शिक्षा
696	विवेक तामाङ	व्यवस्थापन
697	पविता चौलागाई	शिक्षा
698	लक्ष्मी वि.क.	शिक्षा
699	प्रविन चौलागाई	व्यवस्थापन
700	दिपक विक्रम थापा	स्नातकोत्तर एम.एड.
701	विजय अधिकारी	स्नातकोत्तर एम.एड.
702	श्यामृष्ण नेपाल	स्नातकोत्तर एम.एड.
703	प्रकाश गिरी	स्नातकोत्तर एम.एड.
704	शरला थापा	स्नातकोत्तर एम.एड.

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
705	रविन पुरी	स्नातकोत्तर एम.एड.
706	कमला देवी श्रेष्ठ	स्नातकोत्तर एम.एड.
707	बेली दुलाल	स्नातकोत्तर एम.एड.
708	जमुना अधिकारी	स्नातकोत्तर एम.एड.
709	मेख बहादुर दाहाल	स्नातकोत्तर एम.एड
710	अमृत श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र
711	अमृता अधिकारी	शिक्षाशास्त्र
712	बविता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र
713	चण्डिका भण्डारी	शिक्षाशास्त्र
714	दुर्गा कार्की	शिक्षाशास्त्र
715	गंगा तामाङ	शिक्षाशास्त्र
716	जयन्ती बस्नेत	शिक्षाशास्त्र
717	जेनिशा नेपाल	शिक्षाशास्त्र
718	कविता नेपाल	शिक्षाशास्त्र
719	कल्पना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र
720	कमला कुईकेल	शिक्षाशास्त्र
721	लक्ष्मी लामा	शिक्षाशास्त्र
722	लक्ष्मी नेपाली	शिक्षाशास्त्र
723	मनिका वि.क.	शिक्षाशास्त्र
724	मिना थापा	शिक्षाशास्त्र
725	लिला खत्री	शिक्षाशास्त्र
726	निर कुमारी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र
727	पम्फा तामाङ	शिक्षाशास्त्र
728	प्रताव नेपाल	शिक्षाशास्त्र
729	फुलमाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र
730	रन्जना सुनार	शिक्षाशास्त्र

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
731	रेवती थापा	शिक्षाशास्त्र
732	सविना कार्की	शिक्षाशास्त्र
733	सविता तामाङ	शिक्षाशास्त्र
734	सानुमाया लामा	शिक्षाशास्त्र
735	सरोजा घले	शिक्षाशास्त्र
736	शिराज वाइबा	शिक्षाशास्त्र
737	शोभा अधिकारी	शिक्षाशास्त्र
738	सुभाष कटुवाल	शिक्षाशास्त्र
739	सुकुलक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र
740	सुकुला बस्नेत	शिक्षाशास्त्र
741	सुष्मिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र
742	उमेश श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र
743	यशोधा शाक्य	शिक्षाशास्त्र
744	अनुषा श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
745	विशाल श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
746	दिना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
747	दिया प्रधान	व्यवस्थापन

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय
748	कृतिका बस्नेत	व्यवस्थापन
749	प्रज्वल श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
750	दिपेश पुरी	व्यवस्थापन
751	राजकुमार श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
752	रिया खत्री	व्यवस्थापन
753	रोजिना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
754	सलिना थापा	व्यवस्थापन
755	संगिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
756	सन्जीता घले	व्यवस्थापन
757	सरस्वती नेपाल	व्यवस्थापन
758	सरिष्मा नेपाली	व्यवस्थापन
759	सिद्धान्त तामाङ	व्यवस्थापन
760	सोनिया श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
761	स्वस्तिका घले	व्यवस्थापन
762	उदिशा श्रेष्ठ	व्यवस्थापन
763	रविन सापकोटा	विज्ञान

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका-५,सिन्धुपाल्चोक

०८१ श्रावण १ देखि ०८२ असार मसान्त सम्मको यथार्थ आय व्यय विवरण

क्र.स.	आय विवरण	रकम	क्र.स.	व्यय विवरण	रकम
	बैक मौज्दात :	०।००	१	गत आ.व.को एम.एड शिक्षक तलब	६६६४२७।००
१	नेपाल बैंक लिमिटेड	१०३३६।२५	२	चालु आ.व.को एम.एड शिक्षक तलब	१२४९६१०।००
२	ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड (17701010000035)	५०००।००	३	गत आ.व./चालु आ.व. पूर्णकालिन शिक्षक तलब	२२८५६५।००
३	ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड (17711010000003)	४८७६२५।४२	४	गत आ.व./चालु आ.व. आंशिक शिक्षक तलब	२५०५९३।००
४	कृषि विकास बेंक लिमिटेड	५६४१।०३	५	चालु आ.व. पूर्णकालिन शिक्षक तलब	३५१५३४०।००
५	नेपाल बैंक लिमिटेड मुद्धती	६५००००।००	६	चालु आ.व. आंशिक शिक्षक तलब	२३१९५८०।००
६	राष्ट्रिय वाणिज्य बैक	११८३५३२।४१	७	त्रि.वि. आवेदन फारम शुल्क दाखिला (एम.एड.सहित)	६९५५५०।००
७	भर्ना शुल्क	५२९५६५।००	८	त्रि.वि. सेवा शुल्क दाखिला	९०६००।००
८	भर्ना फारम शुल्क	१०३००।००	९	एम.एड. बाह्य परीक्षा संचालन खर्च पर्यवेक्षक	७२०००।००
९	स्मारिका क्यालेडर शुल्क	४१७१०।००	१०	बाह्य प्रयोगात्मक परीक्षा संचालन खर्च	२२५८५०।००
१०	चारित्रिक प्रमाण पत्र	७६५००।००	११	रजिष्ट्रेशन शुल्क दाखिला	१००००।००
११	प्रवेश परीक्षा फराम	७६००।००	१२	गत आ.व.को कम्पाउण्डवाल निर्माण धरौटी फिर्ता	३०००००।००
१२	परीक्षा केन्द्र शुल्क	५१२९७५।००	१३	नागरिक लागानी कोष फिर्ता रकम	२९२३२।००
१३	एम.एड. शूलक	१४८९३७५।००	१४	वार्षिकोत्सव	२५०९५।००
१४	हल भाडा	९९९५।००	१५	बाह्य परीक्षा संचालन खर्च	५१५६२३।००
१५	आदि कार्ड	२७१००।००	१६	शिक्षक छनौट परीक्षा	१००००।००
१६	आन्तरिक परीक्षा शुल्क	१६०६६३।००	१७	चिया खाजा	९०६९५।००
१७	पुस्तकालय कार्ड	५४०७०।००	१८	छात्रावास भवन नक्सा पास	६३५००।००
१८	पुस्तकालय धरौटी	३३९३३०।००	१९	NHEP कार्यक्रम	६२१८५।००
१९	पुस्तकालय जरिवाना	७५६।००	२०	पुस्तक खरिद	९०७६१३।००
२०	मासिक शुल्क	१३८३५९०।००	२१	ट्रान्सक्रिप्त खर्च	५८७५०।००
२१	रामचन्द्र श्रेष्ठ सहयोग	२५०००।००	२२	सेवा स्टेशनरी (वार्षिकोत्सव	४६७७५।००
२२	भौतिक शुल्क	८८४९७।००	२३	वार्षिकोत्सव स्टेज निर्माण	३६२००।००
२३	प्रयोगात्मक परीक्षा शुल्क	२०५४१६।००	२४	वार्षिकोत्सव माला खादा	४६५२६।००
२४	विद्यार्थी कल्याण शुल्क	४३१४०।००	२५	वार्षिकोत्सव काठमाण्डौ अतिथि खाजा खर्च	२१५००।००
२५	अभ्यास शिक्षण शुल्क	७२६२५।००	२६	सरसफाई खर्च	६४००।००
२६	टास्क्रिप्ट शुल्क	५९०००।००	२७	महशुल (पानी,विजुली र टेलिफोन)	९३४४७।००
२७	त्रि.वि. परीक्षा शुल्क	४२६१०२।००	२८	हाजिरी जवाफ पुरस्कार	१५०००।००
२८	त्रि.वि. रजिष्ट्रेशन शुल्क	७५६३०।००	२९	वर्क्तत्वकला पुरस्कार	९०००।००
२९	त्रि.वि. सेवा शुल्क	१०३५२५।००	३०	धिमे बाजा खर्च	८४००।००
३०	नगेन्द्र प्रसाद दंगाल सहयोग	८५०।००	३१	काठमाण्डौ सहकारी ब्याज तथा ऋण चुत्ता	८०११०८।००
३१	शिक्षक विज्ञापन	२०००।००	३२	जुगल पिन्ट्स गत वर्षको भुक्तानी	१०११००।००
३२	टाई	३७२६।००	३३	नेपाल बैंक ऋणको ब्याज	४९६३६।९२
३३	चौसागरी तलब अनुदान	७०००००।००	३४	बैक ब्याज कर	६३८५।९५
३४	नेशनल बुक सेन्टर सहयोग	१८५४८५।००	३५	अग्रिम आयकर दाखिला	१२२२५।००
३५	बैंक ब्याज	४७४४९।०४	३६	सामुदायिक क्याम्पस वर्गिकरण	१०००।००
३६	त्रि.वि. परीक्षा अनुदान	५२०२८६।००	३७	ज्यामी ज्याला	८९००।००
३७	प्रोजेक्ट वर्क शुल्क	१९१२५।००	३८	शिक्षक तालिम	२५३५५।००
३८	शिक्षाशास्त्र डिन कार्यालयबाट	५२५०।००	३९	हेटौडा आते जाते खर्च	३०००।००
३९	बाग्मती प्रदेश आइसीटी कार्यक्रम	५०००००।००	४०	त्रि.वि. रजिष्ट्रेशन फारम शुल्क दाखिला	३७५००।००

४०	थेसिस	२००००।००	४१	अभ्यास शिक्षण खर्च	४६४७०।००
४१	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग नियमित अनुदान	२७३८२८०।००	४२	प्रदेश आइसीटी सामा) स्मार्ट बोर्ड खरिद)	४४५५७०।००
४२	चौतारा साँगाचागढी नपा ५ अनुदान	१४०२०४।००	४३	गत वर्षको ब्यानर छपाई भुक्तानी (भरिया आर्ट)	५००००।००
४३	बाग्मती प्रदेश छात्रवृत्ति अनुदान	६००००।००	४४	भर्ना ब्यानर छपाई भुक्तानी (ग्लोवल कम्प्यूटर)	४००००।००
४४	शिक्षक कर्मचारीबाट सीआटीको लागि जम्मा	६००००।००	४५	साउण्ड सिष्टम भाडा	१९०००।००
४५	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग फर्निचर अनुदान	६०००००।००	४६	विजुली मर्मत तथा सामान खरिद खर्च	२००००।००
४६	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग NHEP कार्यक्रम अनुदान	२५४२६००।००	४७	गत आ.व.को रमेश श्रेष्ठ शौचालय धरौटी फिर्ता	२५०००।००
४७	बाग्मती प्रदेश छात्रावास भवन कार्यक्रम	३६१२९५७।००	४८	उत्तमदेवी श्रेष्ठ नगद ऋण फिता	५०००००।००
			४९	डिजीटीलाईजेशन खर्च	४४१९०।००
			५०	स्ववियू निर्वाचन खर्च	२५२२५।००
			५१	छात्रावास भवन ट्रष्ट निर्माण	४२१०९१२।००
			५२	गत आ.वको मसलन्ध तथा स्टेशनरी	११६४८०।००
			५३	मसलन्ध तथा स्टेशनरी	१२५०००।००
			५४	शिक्षक कर्मचारी नागरिक लगानी कोष (सिआइटी रकम दाखिला)	६००००।००
			५५	शोधपत्र लेखन परीक्षण खर्च	२०२००।००
			५६	इन्टरनेट	१५०००।००
			५७	गत वर्षको छात्रवृत्ति	१९००००।००
४०			५८	पान नम्बर बनाउदाको खर्च	१७०७९।००
			५९	सामाजिक सुरक्षा कर दाखिला	४६९६२।००
			६०	नेपाल बैंक लिमिटेड	१३५९।०५
			६१	ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड (17701010000035)	५०००।००
			६२	ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड (17711010000003)	९७६२८।०४
			६३	कृषि विकास बेंक लिमिटेड	५६४१।०३
			६४	नेपाल बैंक लिमिटेड मुद्धती	६५००००।००
			६५	राष्ट्रिय वाणिज्य बैक	३३२३६२।४१
			६६	नगद मौज्दात	१७४६५।७५
	जम्मा	१९८४२८११।१५		जम्मा	१९८४२८११।१५

चौतारा बहुमुखी क्यामपस

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका–५

आ.व. ०८२।०८३ को अनुमानित बजेट					अनुसुची –९
आम्दानी विवरण			**खर्च विवरण**		
क्र.स.	विवरण	रकम	क्र.स.	विवरण	रकम
१	गत वर्षको बैंक मौज्दात :		१	पूर्णकालिन शिक्षक तलब	५०५२४२४।००
२	नेपाल बैंक लिमिटेड	१३५९।०५	२	आंशिक शिक्षक तलब	२०४६०००।००
३	ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड	१०२६२८।०४	३	एम.एड.शिक्षक तलब	१०८८०००।००
४	कृषि विकास बेंक लिमिटेड	५६४१।०३	४	मसलन्द र स्टेशनरी खर्च रकम भुक्तानी	१५००००।००
५	नेपाल बैंक लिमिटेड मुद्धती	६५००००।००	५	चिया खाजा	१०००००।००
६	राष्ट्रिय वाणिज्य बैक	३३२३६२।४१	६	पुस्तक खरिद	२०००००।००
७	नगद मौज्दात	१७४६५।७५	७	महशुल	१०००००।००
८	**क्यामपसको आन्तरिक शुल्क :**	४५८५०५०।००	८	त्रि.वि. परीक्षा आवेदन	८०००००।००
९	बैंक ब्याज	३२०००।००	९	त्रि.वि.सेवा शुल्क	१०००००।००
१०	चौसागढी तलब अनुदान	६०००००।००	१०	प्रयोगात्मक परीक्षा खर्च	२५००००।००
११	त्रि.वि. परीक्षा अनुदान	४०००००।००	११	बैक कर	५००००।००
१२	बाग्मती प्रदेश आइसीटी कार्यक्रम	५०००००।००	१२	अतिथि सत्कार	५००००।००
१३	NEHEP र QEE कार्यक्रमबाट	३००००००।००	१३	त्रि।वि। रजिष्ट्रेशन शुल्क दाखिला	५००००।००
१४	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग नियमित अनुदान	२५०००००।००	१४	बाह्य एम.एड.परीक्षा खर्च	१०००००।००
१५	चौतारा साँगाचागरी नपा छ अनुदान	१०००००।००	१५	बाहय परीक्षा संचालन खर्च	३०००००।००
१६	विश्व विद्यालय अनुदान आयोग QAA Graduate	१७५००००।००	१६	टान्सक्रिप्ट खर्च	२७०००।००
१७	विश्व विद्यालय अनुदान आयोगबाट पुस्तक अनुदान	६०००००।००	१७	खेलकुद सामग्री खरिद	५००००।००
			१८	नेपाल बैंक ऋणको ब्याज	४००००।००
			१९	जर्नल प्रकाशन तथा अनुसन्धान	३०००००।००
			२०	वार्षिकोत्सव	१५००००।००
			२१	स्यालेन्डर प्रकासन	२००००।००
			२२	मर्मत संभार	१०००००।००
			२३	लेखापरिक्षण खर्च	२५०००।००
			२४	NEHEP र QEE कार्यक्रम संचालन खर्च	३५००००।००
			२५	website नविकरण	५०००।००
			२६	Software नविकरण र अपडेट	४००००।००
			२७	EMIS update खर्च	५००००।००
			२८	शिक्षक छनौट परीक्षा	२००००।००
				स्मार्ट बोर्ड खरिद	६०००००।००

			२९	डिजीटाईजेशन खर्च	१५००००।००
			३०	विश्वविद्यालय अनुदान आयोग फर्निचर निर्माण	६०००००।००
			३१	विविध खर्च	५००००।९२
			३२	ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड	५०००।००
			३३	कृषि विकास बेंक लिमिटेड	५६४१।०३
			३४	नेपाल बैंक लिमिटेड मुद्धती	६५००००।००
			३५	राष्ट्रिय वाणिज्य बैक	५०००।००
			३६	नेपाल बैंक लिमिटेड	५०००।००
	जम्मा	१५१७६५०६।२८		जम्मा	१३६८४०६५।९५
	न्यून	११०७९९८।६७		भुक्तानी दिन बाँकी	२६००४३९।००
	कुल जम्मा	१६२८४५०४।९५		कुल जम्मा	१६२८४५०४।९५

GRADUATES' LIST FOR BACHELOR LEVEL | GRADUATED IN THE YEAR 2023 AD

Campus Name: Chautara Multiple Campus Address: Chautara Sangachokgadhi Municipality -5

Faculty of Education (Bachelor's)

SN	Name of Graduate (in alphabetically sorted order)	Level	Program (program wise)	Registration Number	Type			
					M	F	EDJ	D
1.	AMRIT SHRESTHA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-63-2019	√		√	
2.	AMRITA ADHIKARI	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-31-2019		√		
3.	BABITA SHRESTHA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-32-2019		√		
4.	CHANDIKA BHANDARI	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-76-2018		√		
5.	DURGA KARKI	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-33-2019		√		
6.	GANGA TAMANG	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-69-2019		√	√	
7.	JAYANTI BASNET	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-51-2019		√		
8.	JENISHA NEPAL	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-36-2019		√		
9.	KABITA NEPAL	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-37-2019		√		
10.	KALPANA SHRESTHA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-66-2016				
11.	KAMALA KUINKEL	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-38-2019		√		
12.	LAXMI LAMA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-70-2016		√	√	
13.	LAXMI NEPALI	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-40-2019		√		√
14.	LILA KHATRI	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-71-2016		√		
15.	MANIKA B.K.	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-42-2019		√		√
16.	MINA THAPA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-60-2015		√		
17.	NIR KUMARI SHRESTHA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-45-2019		√	√	

SN	Name of Graduate (in alphabetically sorted order)	Level	Program (program wise)	Registration Number	Type			
					M	F	EDJ	D
18.	PAMPHA TAMANG	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-13-2016		√		
19.	PHUL MAYA TAMANG	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-62-2015		√	√	
20.	PRATAP NEPAL	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-46-2019	√			√
21.	RANJANA SUNAR	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-48-2019		√		
22.	REWATI THAPA	BACHELOR	EDUCATION	6-2-40-433-2015		√		
23.	SABINA KARKI	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-51-2019		√		
24.	SABITA TAMANG	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-14-2017		√		
25.	SANU MAYA LAMA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-70-2019		√	√	
26.	SAROJA GHALE	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-55-2019		√	√	
27.	SHIRAJ WAIBA TAMANG	BACHELOR	EDUCATION	9-2-694-51-2012				
28.	SHOVA ADHIKARI	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-19-2016		√		
29.	SUBASH KATUWAL	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-67-2019	√			
30.	SUKA LAXMI SHRESTHA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-57-2019		√	√	
31.	SUKULA BASNET	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-58-201		√		
32.	SUSMITA SHRESTHA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-59-2019		√	√	
33.	UMESH SHRESTHA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-68-2018	√		√	
34.	YASHODHA SHAKYA	BACHELOR	EDUCATION	9-2-405-69-2018		√	√	
				Total	4	30		

GRADUATES' LIST FOR BACHELOR LEVEL | GRADUATED IN THE YEAR 2023 AD

Campus Name: Chautara Multiple Campus Address: Chautara Sangachokgadhi Municipality -5

Faculty of Management (Bachelor's)

SN	Name of Graduate (in alphabetically sorted order)	Level	Program (program wise)	Registration Number	Type			
					M	F	EDJ	D
1	ANUSHA SHRESTHA	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-4-2018		√	√	
2	BISHAL SHRESTHA	BACHELOR	MANAGEMEN T		√		√	
3	DINA SHRESTHA	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-6-2019		√	√	
4	DIYA PRADHAN	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-6-2019		√	√	
5	DIPESH PURI	BACHELOR	MANAGEMEN T		√			
6	KRITIKA BASNET	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-7-2018		√		
7	PRAJAL SHRESTHA	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-16-2018	√		√	
8	RAJKUMAR SHRESTHA	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-27-2018	√		√	
9	RIYA KHATRI	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-13-2019		√		
10	ROJINA SHRESTHA	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-28-2018		√	√	
11	SALINA THAPA	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-14-2018		√		
12	SANGITA SHRESTHA	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-16-2019		√	√	
13	SANJITA GHALE	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-30-2018		√	√	
14	SARASWATI NEPAL	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-18-2019		√		
15	SARISHMA NEPALI	BACHELOR	MANAGEMEN	7-2-405-26-		√		√

SN	Name of Graduate (in alphabetically sorted order)	Level	Program (program wise)	Registration Number	Type			
					M	F	EDJ	D
			T	2019				
16	SIDDHANTA TAMANG	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-20-2019	√		√	
17	SONIYA SHRESTHA	BACHELOR	MANAGEMEN T			√	√	
18	SWOSTIKA GHALE	BACHELOR	MANAGEMEN T	7-2-405-23-2019		√	√	
19	UDISHA SHRESTHA	BACHELOR	MANAGEMEN T			√	√	
				Total	5	15	15	1

ANNEX-4

GRADUATES' LIST FOR BACHELOR LEVEL | GRADUATED IN THE YEAR 2023 AD

Campus Name: Chautara Multiple Campus Address: Chautara Sangachokgadhi Municipality -5

Faculty of Institute of Science and Technology (Bachelor's)

SN	Name of Graduate (in alphabetically sorted order)	Level	Program (program wise)	Registration Number	Type			
					M	F	EDJ	D
1.	RABIN SAPKOTA	BACHELOR	SCIENCE	7-2-405-4-2016	√			
			Total		1			